

**Helyi
Esélyegyenlőségi
Program**

Fülöpszállás Község Önkormányzata

2013-2018.

Tartalom

Helyi Esélyegyenlőségi Program (HEP).....	5
Bevezetés	5
A település bemutatása.....	5
Értékeink, küldetésünk.....	9
Célok.....	10
A Helyi Esélyegyenlőségi Program Helyzetelemzése (HEP HE).....	11
1. Jogszabályi háttér bemutatása	11
2. Stratégiai környezet bemutatása	14
3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége.....	18
4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység	41
5. A nők helyzete, esélyegyenlősége	53
6. Az idősek helyzete, esélyegyenlősége	58
7. A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége	65
8. Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása	70
9. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága.....	71
A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)	71
1. A HEP IT részletei	72
A helyzetelemzés megállapításainak összegzése	72
A beavatkozások megvalósítói.....	72
Jövőképünk.....	73
Az intézkedési területek részletes kifejtése	73
2. Összegző táblázat - A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT).....	78
3. Megvalósítás	82
A megvalósítás előkészítése	82
A megvalósítás folyamata.....	82
Monitoring és visszacsatolás.....	84
Nyilvánosság	84
Kötelezettségek és felelősség.....	85
Érvényesülés, módosítás.....	86
4. Elfogadás módja és dátuma	86

Helyi Esélyegyenlőségi Program (röviden HEP)

A hátrányos helyzetű társadalmi csoportok életkörülményeinek javítását szolgáló helyi esélyegyenlőségi program elkészítését az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény (továbbiakban: Ebktv.) 31. §-a írja elő a települési önkormányzatok számára.

A HEP helyzetelemzésből és intézkedési tervből áll, amelyet a települési önkormányzat ötévente, öt év időtartamra fogad el. Elkészítésének szempontjait, az esélyegyenlőségi területeket és a HEP célcsoportjait a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról szóló 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet (továbbiakban: 321/2011. (XII. 27.) Korm. rend.) tartalmazza.

A helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének részletes szabályairól szóló 2/2012. (VI. 5.) EMMI rendelet (továbbiakban: 2/2012. (VI. 5.) EMMI rendelet) 1. és 2. számú melléklete rögzíti azokat a statisztikai mutatókat, adatokat és tartalmi elemeket, amelyek HEP elkészítésének alapját képezik.

Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (röviden HEP IT)

A HEP IT a helyzetelemzés során feltárt problémák komplex kezelése érdekében szükséges intézkedéseket tartalmazza az Ebktv. 31. §-ának (2) bekezdése szerint. Az intézkedéseket a 321/2011. (XII. 27.) Korm. rend. 5. §-ában foglalt célok figyelembe vételével kell meghatározni. A HEP IT-t a 2/2012. (VI. 5.) EMMI rendelet 3. számú mellékletében található forma szerint kell elkészíteni.

Helyi Esélyegyenlőségi Programért felelős Fórum (röviden HEP Fórum)

A HEP-t a települési önkormányzati köztisztviselők vagy közalkalmazottak készítik el az Ebktv. 31. § (5) bekezdésének előírása alapján, elfogadása során figyelembe kell venni a települési nemzeti önkormányzatok véleményét. A programalkotás során törekedni kell a települési önkormányzat egyéb fejlesztési terveinek, koncepcióival történő összhangra.

Mindezekre és a 2/2012. (VI. 5.) EMMI rendelet 2. számú mellékletének 9. pontjára figyelemmel javasolt, hogy a HEP elkészítése széleskörű szakmai egyeztetés mellett történjék, bevonva a hátrányos helyzetű társadalmi csoportok számára ellátást, szolgáltatást nyújtó önkormányzati, nemzeti önkormányzati, állami és civil szervezetek képviselőit, a szociális igazgatásról és a szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény 58/B. §-a által a 2000 fő feletti települések esetében előírt szociálpolitikai kerekasztal képviselőit.

A Helyi Esélyegyenlőségi Program célcsoportjai

A 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet 1. § (2) bekezdésének előírása értelmében a HEP célcsoportjai a hátrányos helyzetű társadalmi csoportok, különösen a

- mélyszegénységben élők,
- romák,
- gyermekek,
- nők,

- idősök és
- fogyatékkal élők.

Az esélyegyenlőség javítása, az egyenlő bánásmód érvényesítése szempontjából releváns, a társadalom különböző csoportjainak együttélésére vonatkozó stratégiák¹

Asszimiláció: A kisebbség beolvad a többségbe: önkéntesen vagy kívülről való nyomás hatására átvéve annak kulturális sajátosságait és elhagyva a sajátját.

Marginalizáció: Valamely társadalmi csoport önhibáján kívül a társadalom peremére kerül.

Szegregáció: A társadalom valamely szegmensében megvalósuló erőszakos és/vagy intézményi-strukturális, nyílt és/vagy rejtett elkülönítés.

Szeparáció: A társadalmi kirekesztéssel és/vagy a társadalmi asszimilációval szembeni védekezésnek megvalósuló önkéntes elkülönülés (pl. nemzetiségi intézmények).

Integráció: A társadalom különböző csoportjainak közös térben megvalósuló sikeres együttélése, illetve az együttélés feltételeinek megteremtése. Az integráció egyik változata a „rideg integráció”, mely fókuszában a csoportheterogenitás létrehozása áll, és amely nem tesz tartalmi beavatkozást a heterogén csoportban történő sikeres fejlesztésre.

Inklúzió: Alapértelmezése a befogadás, azaz az exklúzió (kirekesztés) ellentétes irányú folyamata. Azon a társadalmi felismerésen alapul, hogy különböző életmódok és identitások létezhetnek egy időben és egy helyen, és hogy a közöttük létrejövő kommunikáció gazdagítja mindegyik résztvevőt. Az inkluzív társadalom, mint szemlélet követői a kölcsönös befogadást tartják szem előtt minden területen.

Inkluzív (befogadó) nevelés: Az integráló nevelési térben a gyerekek/tanulók befogadó nevelése akkor tud megvalósulni, ha a gyerekek/tanulók társadalmi és kulturális háttéréből, valamint egyéni adottságaiból adódó különbségeire az intézmény komplexitásában képes reflektálni. Vagyis inkluzív az az oktatást-nevelést megvalósító intézmény, mely a gyerek/tanuló csak rá jellemző sajátosságait maximálisan figyelembe véve, azokból kiindulva, azokra értéként építve alakít ki befogadó környezetet.

¹ Varga Aranka (2006) Multikulturalizmus – inkluzív oktatási rendszer. In Ismeretek a Romológia Alapképzési Szakhoz. PTE Pécs.

Helyi Esélyegyenlőségi Program (HEP)

Bevezetés

Összhangban az Egyenlő Bánásmódról és az Esélyegyenlőség Előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény, a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról szóló 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet és a helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének részletes szabályairól szóló 2/2012. (VI. 5.) EMMI rendelet rendelkezéseivel, Fülöpszállás Község Önkormányzata Esélyegyenlőségi Programban rögzíti az esélyegyenlőség érdekében szükséges feladatokat.

Az önkormányzat vállalja, hogy az elkészült és elfogadott Esélyegyenlőségi Programmal összehangolja a település más dokumentumait², valamint az önkormányzat fenntartásában lévő intézmények működtetését. Vállalja továbbá, hogy az Esélyegyenlőségi Program elkészítése során bevonja partneri kapcsolatrendszerét, különös tekintettel a köznevelés állami és nem állami intézményfenntartóira.

Jelen helyzetelemzés az Esélyegyenlőségi Program megalapozását szolgálja.

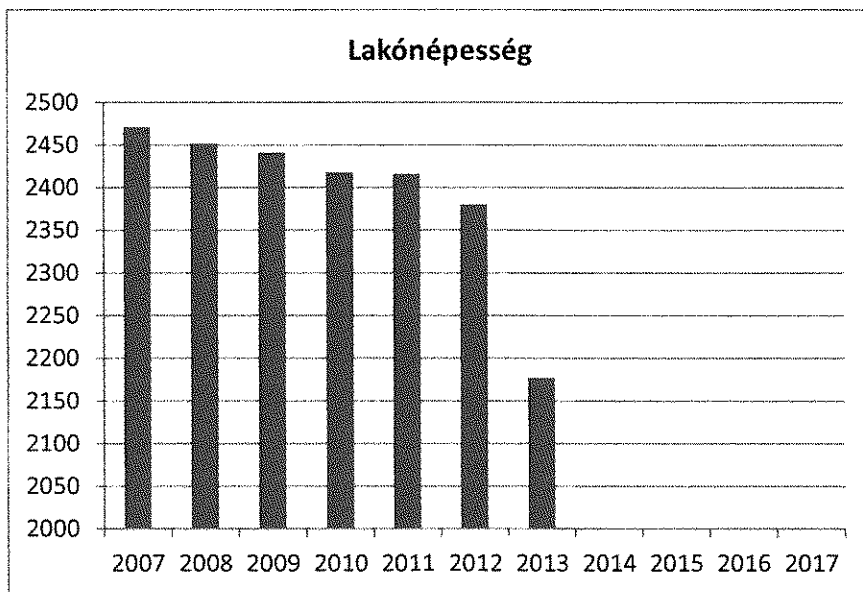
A település bemutatása

Fülöpszállás a legősbibb Kiskun települések egyike, a Budapest-Kelebia vasútvonal és az 52-es számú főút kereszteződésében helyezkedik el. A település 900 éves múltra tekinthet vissza. Első írásos említése 1124-ből való. A kunok betelepülésének időszakában - amikor még mocsarak és nádasok borították ezt a vidéket - területileg hozzá tartozott a mai Fülöpháza, Kerekegyháza, Kunadacs, Jakabszállás, és Fülöpjakab nagy része is. A négy északi kunkapitányság közül, az egyik legjelentősebb volt a fülöpszállási.

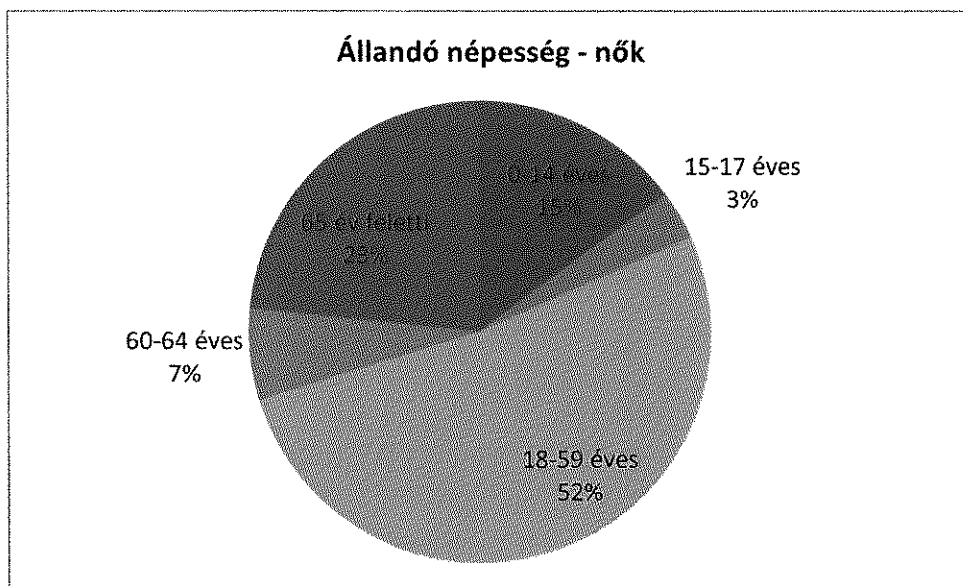
A mai Fülöpszállás - amelynek területe közel 10.000 hektár - minden infrastrukturális adottsággal rendelkezik. Kiépítették a vezetékes ivóvíz, gáz, telefon illetve szennyvízcsatorna hálózatát, minden belterületi út aszfalt burkolattal van ellátva.

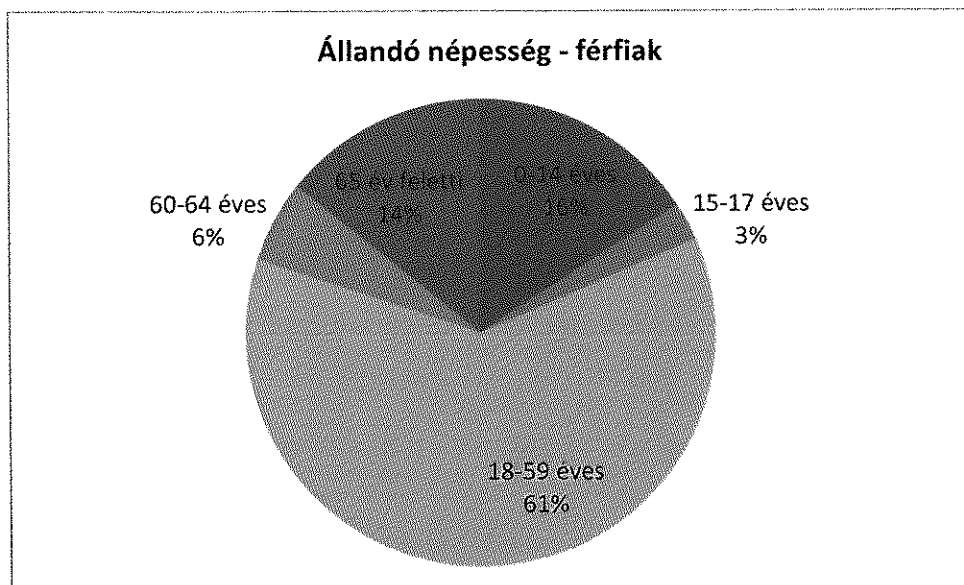
Fülöpszállás község lakosainak száma 2013. január 1-jén 2380 fő, folyamatos csökkenés mutatkozik, mivel 2007-ben 2471 fő, 2008-ban 2452 fő, 2009-ben 2441 fő, 2010-ben 2418 fő, 2011-ben pedig 2416 fő volt a lakosok száma. Az adatokból jól látható, hogy évente átlagosan 20 fővel csökken a létszám, kivéve a 2011. évet. 2012. évben 36 fővel csökkent a lakosok száma és 2013. évben következett be egy drasztikus csökkenés, 203 fővel lett kevesebb a létszám.

² Költségvetési koncepció, Gazdasági program, Szolgáltatástervezési koncepció, Településfejlesztési stratégia, Településrendezési terv, Településszerkezeti terv, Településfejlesztési koncepció

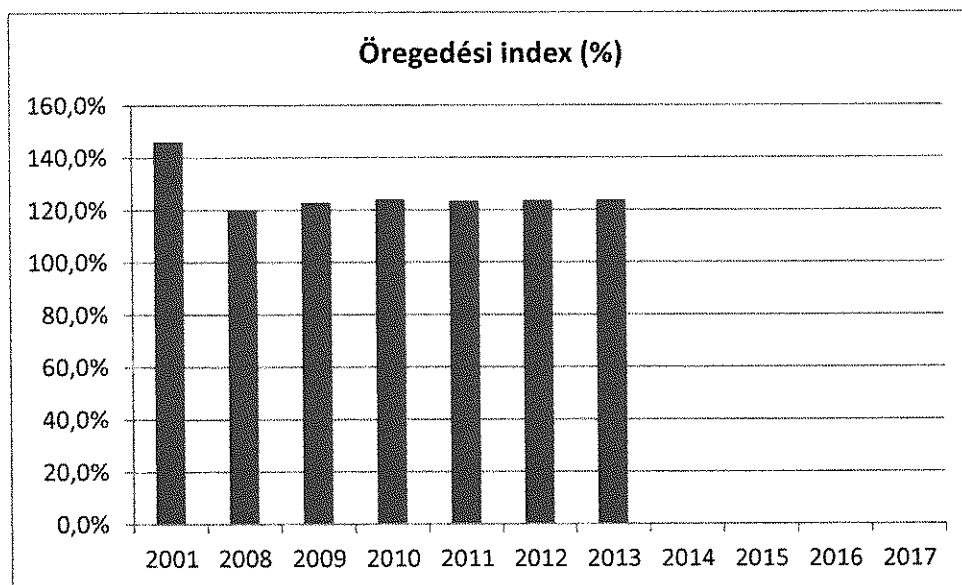

A lakosság korcsoportonkénti megoszlását vizsgálva a településen élők legnagyobb arányban 18-59 év közöttiek, azután a 65 év felettiek következnek, őket követik a 0-14 év közöttiek és legkevesebben a 60-64 év közöttiek vannak. Megfigyelhető, hogy a 65 év feletti nők aránya magasabb mint ugyanezen korosztály férfi tagjainak, 9 % az eltérés.

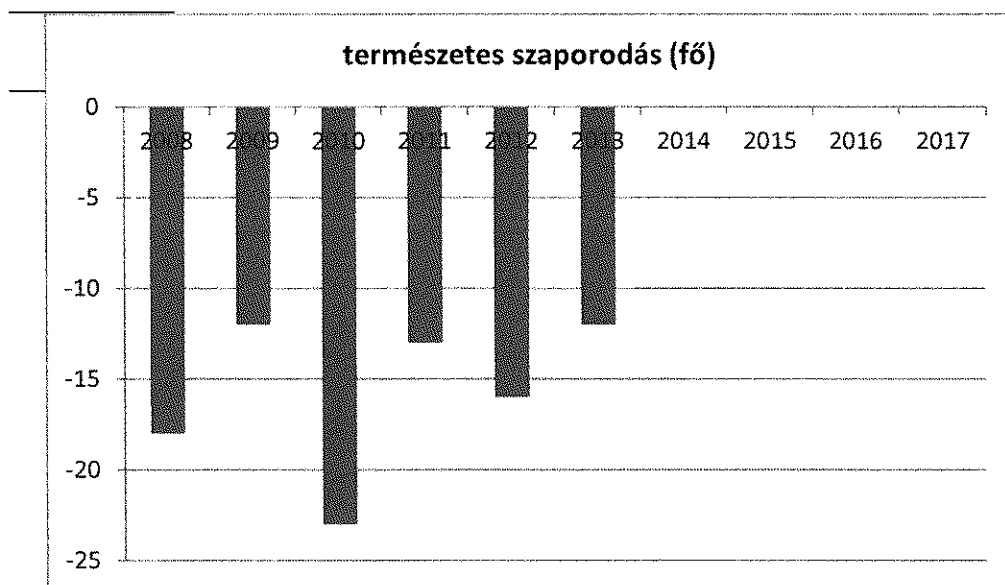

A népesség csökkenés egyik oka a község lakosságának elöregedése, mivel a 65 év felettiek aránya a 0-14 éves korúakhoz viszonyítva úgy alakul, hogy az öregedési index évente 120 % körül mozog.

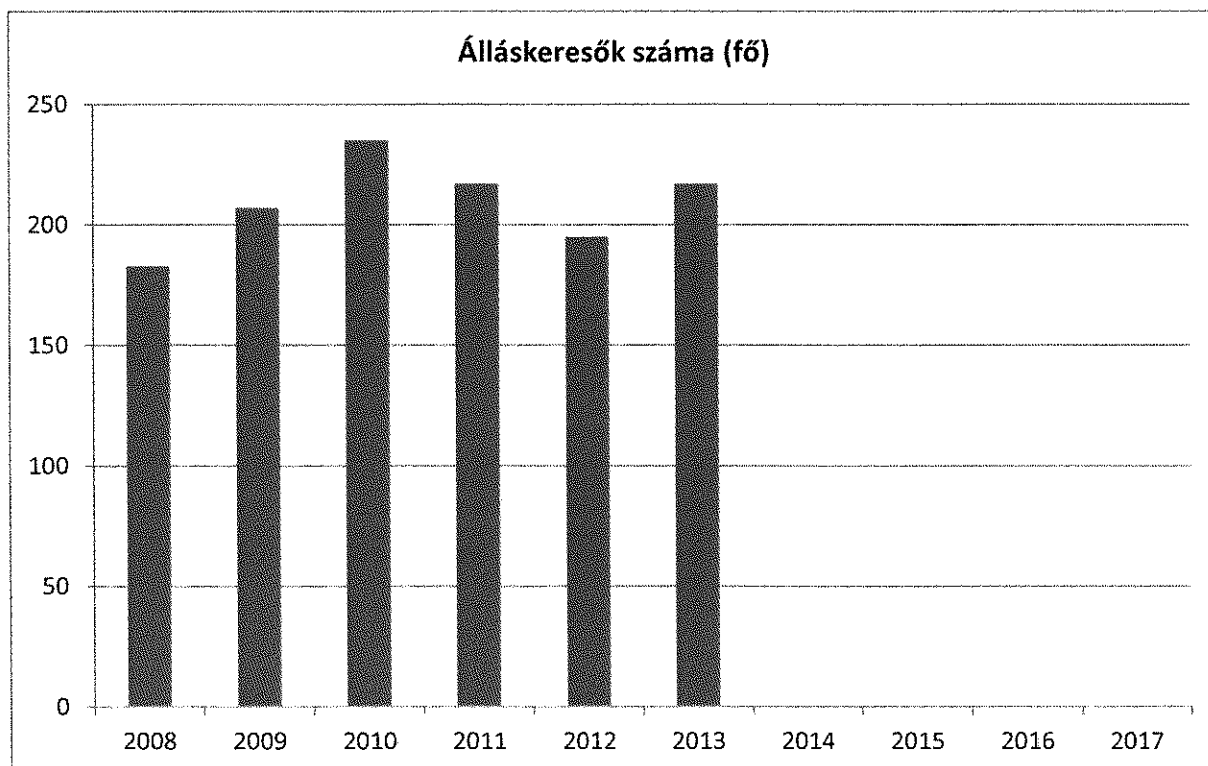

A másik ok, hogy a halálozások száma minden évben magasabb a születések számánál. 2008. évben 18 fővel, 2009. évben 12 fővel, 2010. évben 23 fővel, 2011. évben 13 fővel haladta meg a születések számát. 2011-től a születések száma és a halálozások száma is emelkedést mutat, de a halálozások száma az utolsó kettő évben közel ugyanannyi, így a különbség is csökkenést mutat.

A település lakosai elsősorban növénytermesztésből és állattenyésztésből élnek, mivel a település adottságai ezt lehetővé teszik, de a gazdasági helyzet romlása miatt egyre többen hagynak fel ezzel a megélhetési móddal. Jellemzően néhány mezőgazdasági és állattenyésztési vállalkozás működik, de elenyésző az ipari és egyéb tevékenységet végző vállalkozások száma, pedig a település földrajzi fekvése és infrastrukturális fejlettsége ezt lehetővé teszi. A többi munkavállaló ingázik, mivel helyben munkalehetőség nincs, Kecskemét és környékén, valamint Budapesten dolgoznak.

A településen nyilvántartott regisztrált munkanélküliek száma 2008-2012. közötti időszakot vizsgálva, 2008. évben volt a legalacsonyabb (183 fő) és 2010. évben volt a legmagasabb (235 fő) a munkanélküli száma. 2011. évben 217 fő, 2012. évben 195 fő munkanélkülit regisztráltak, tehát csökkenés mutatkozott a munkanélküliség területén, de 2013-ban ismét 217 főt regisztráltak.

Az önkormányzat törvénybe foglalt kötelező feladatellátási kötelezettségének eleget téve a közneveléssel kapcsolatosan 3 csoportos óvodát tart fenn, bölcsőde nincsen. A településen 8 osztályos általános iskola működik. Az egészségügyi alapellátás biztosítása keretében kettő vállalkozó háziorvos és egy fogorvos rendel a településen, valamint az önkormányzat védőnői szolgálatot is működtet és az orvosi ügyeleti ellátásról is gondoskodik.

Az önkormányzat az egészségügyi szolgáltatások mellett biztosítja a gyermekjóléti ellátásokat, önálló gyermekjóléti szolgálat fenntartásával és a szociális alapszolgáltatásokat (házi segítségnyújtás, szociális étkeztetés, családsegítés) is. Ezeknek a szolgáltatásoknak a biztosítása a gyermekek, az idősek és a munkanélküliek életkörülményeinek javítását célozza.

Az önkormányzat kulturális szolgáltatásként községi könyvtárat, illetve közösségi programok szervezésére és lebonyolítására Integrált Községi Szolgáltató Teret (IKSZT) működtet. Az IKSZT lakossági igényeken alapuló szolgáltatásokat nyújt, közösségi teret biztosít a helyi civil szervezetek működéséhez, helyszínt biztosít a mezőgazdasági, ifjúsági, információs, szabadidős, valamint képzési igények kielégítéséhez.

A településen több civil szervezet is működik, amelyeknek a tevékenysége széles körű, a lakosság valamennyi rétegét érinti. Az önkormányzat kiemelt célja, hogy a település önszerveződő közösségeit és civil szervezeteit támogassa és együttműködjön azokkal. A civil szervezetek tevékenységükről évente beszámolnak a képviselő-testület előtt.

Civil szervezeteink:

1. Tegyük Fülöpszállásért Egyesület
2. Sportegyesület
3. Súlyemelő és Szekander Egyesület
4. Nyugdíjas Klub
5. Mozgáskorlátozottak Egyesülete
6. Polgárőr Egyesület

A rendőrség és az önkormányzat közötti együttműködés is jó, a község közbiztonságának fenntartását 1 körzeti megbízott látja el, aki naponta folyamatosan jelen van a község területén. Az önkormányzat azzal segíti a rendőrség munkáját, hogy szolgálati helyiséget és pénzügyi támogatást biztosít a részükre és a Polgármesteri Hivatal adatok szolgáltatásával segíti az ügyek felderítését. A rendőrség évente beszámol munkájáról a képviselő-testület előtt.

Roma Nemzetiségi Önkormányzat

Fülöpszállás Községi Önkormányzat Képviselő-testülete és a Fülöpszállási Települési Cigány Kisebbségi Önkormányzat képviselő-testülete együttműködésük szabályait külön megállapodásban rögzítették, amely 2011. január 17-én került aláírásra. A megállapodás részletesen tartalmazza a települési és kisebbségi önkormányzat együttműködését meghatározó szabályokat a költségvetési koncepció, a költségvetés előkészítésének, jóváhagyásának eljárási rendjére, valamint az államháztartás rendszerén belüli információszolgáltatás rendjére vonatkozóan.

Értékeink, küldetésünk

Fülöpszállás Községi Önkormányzata a továbbiakban is biztosítani kívánja minden polgára számára, tekintet nélkül nemzetiségre, vallásra, nemre vagy életkorra, az egyenlő bánásmódhoz és az

esélyegyenlőséghez való jogot. A szolidaritás, az igazságos esélyteremtés olyan értékek, amelyek garantálása minden fülöpszállási polgár számára az önkormányzat alapvető célkitűzése.

Az önkormányzat az esélyegyenlőséggel kapcsolatos tevékenysége során kiemelt figyelmet fordít a mélyszegénységben élők, a romák, a gyermekek, a nők, az idősek és a fogyatékkal élők helyzetére, igényeire, fontos küldetéseként fogalmazva meg az említett célcsoportok életkörülményeinek javítását és esélyegyenlőségének biztosítását.

Célok

A Helyi Esélyegyenlőségi Program átfogó célja

Fülöpszállás település Önkormányzata az Esélyegyenlőségi Program elfogadásával érvényesíteni kívánja:

- az egyenlő bánásmód, és az esélyegyenlőség biztosításának követelményét,
- a közszolgáltatásokhoz történő egyenlő hozzáférés elvét,
- a diszkriminációmentességet,
- szegregációmentességet,
- a foglalkoztatás, a szociális biztonság, az egészségügy, az oktatás és a lakhatás területén a helyzetelemzés során feltárt problémák komplex kezelése érdekében szükséges intézkedéseket. A köznevelési intézményeket – az óvoda kivételével – érintő intézkedések érdekében együttműködik az intézményfenntartó központ területi szerveivel (tankerülettel).

A HEP helyzetelemző részének célja

Elsődleges célunk számba venni a 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet 1. § (2) bekezdésében nevesített, esélyegyenlőségi szempontból fókuszban lévő célcsoportokba tartozók számát és arányát, valamint helyzetét a településen.

E mellett célunk a célcsoportba tartozókra vonatkozóan áttekinteni a szolgáltatásokhoz történő hozzáférésük alakulását, valamint feltárni az ezeken a területeken jelentkező problémákat.

További célunk meghatározni az e csoportok esélyegyenlőségét elősegítő feladatokat, és azokat a területeket, melyek fejlesztésre szorulnak az egyenlő bánásmód érdekében.

A célok megvalósításának lépéseit, azok forrásigényét és végrehajtásuk tervezett ütemezését az HEP IT tartalmazza.

A HEP IT célja

Célunk a helyzetelemzésre építve olyan beavatkozások részletes tervezése, amelyek konkrét elmozdulásokat eredményeznek az esélyegyenlőségi célcsoportokhoz tartozók helyzetének javítása szempontjából.

További célunk meghatározni a beavatkozásokhoz kapcsolódó kommunikációt.

Szintén célként határozzuk meg annak az együttműködési rendszernek a felállítását, amely a programalkotás és végrehajtás során biztosítja majd a megvalósítás, nyomon követés, ellenőrzés-értékelés, kiigazítás támogató strukturális rendszerét, vagyis a HEP Fórumot és a hozzá kapcsolódó tematikus munkacsoportokat.

1. Jogszabályi háttér bemutatása

1.1 A program készítését előíró jogszabályi környezet rövid bemutatása

A helyi esélyegyenlőségi program elkészítését az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény (továbbiakban: Ebktv.) előírásai alapján végeztük. A program elkészítésére vonatkozó részletszabályokat a törvény végrehajtási rendeletei, a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról” szóló 321/2011. (XII.27.) Korm. rendelet „2. A helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének szempontjai” fejezete és a helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének részletes szabályairól szóló 2/2012 (VI.5.) EMMI rendelet alapján alkalmaztuk, különös figyelmet fordítva a

- a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (továbbiakban: Mötv.)
- a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény (továbbiakban: Szt.)
- a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (továbbiakban: Flt.)
- a nemzetiségek jogairól szóló 2011. évi CLXXIX. törvény (továbbiakban: nemzetiségi törvény)
- az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény (továbbiakban: Eütv.)
- a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (továbbiakban: Gytv.)
- a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény (továbbiakban: Nkntv.) előírásaira.

Az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvényben foglalt helyi esélyegyenlőségi programok intézkedései kapcsolódnak a következőkben felsorolt, EU és nemzeti szintű stratégiákhoz, ágazati politikákhoz: EU 2020 stratégia, Nemzeti Reform Program, Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia, „Legyen jobb a gyerekeknek!” Nemzeti Stratégia, Roma Integráció Évtizede Program, Nemzeti Ifjúsági Stratégia.

Fülöpszállás település esélyegyenlőségi stratégiája illeszkedik nem csak a jogszabályi környezetbe, hanem az alábbi EU és hazai releváns stratégiákhoz is.

Az EU 2020 stratégia³

Az Európa 2020 az Európai Unió 10 évre szóló növekedési stratégiája, a 2000-ben megkezdett Lisszaboni Stratégia folytatása, annak tapasztalatait beépítő új, közösségi gazdaságpolitikai célrendszer és ahhoz tartozó intézkedésterv. Célja nem csupán a válság leküzdése, a stratégia az uniós növekedési modell hiányosságait hivatott megszüntetni, és az intelligensebb, fenntarthatóbb és befogadóbb növekedés feltételeit kívánja megteremteni. Az esélyegyenlőség szempontjából releváns célkitűzések, melyeket 2020-ra az EU egészének teljesítenie kell két területen is megjelenik. Az *oktatásban a lemorzsolódási arányt 10% alá kell csökkenteni. A szegénység/társadalmi kirekesztés ellen ható intézkedések sora pedig azt célozza, hogy legalább*

³ A Bizottság közleménye a Európai Parlamentnek, az Európai Tanácsnak, az Európai Központi Banknak, az Európai Gazdasági és Szociális Bizottságnak, a Régiók Bizottságának és az Európai Beruházási Banknak – Intézkedések a stabilitás, a növekedés és a munkahelyteremtés érdekében, Brüsszel, 2012. május 30.

20 millióval csökkenjen azok száma, akik nyomorban és társadalmi kirekesztettségben élnek, illetve akik esetében a szegénység és a kirekesztődés reális veszélyt jelent.

Nemzeti Reform Program⁴

Az Európa 2020 stratégia megvalósításának legfontosabb eszközét tagállami szinten a nemzeti reformprogramok jelentik, melyeket a tagállamoknak minden év áprilisában, a stabilitási/konvergencia programokkal együtt kell elkészíteniük. A nemzeti reformprogramok rögzítik az uniós kiemelt célok alapján megfogalmazott nemzeti célokat, továbbá ismertetik, hogyan kívánják a kormányok a célokat teljesíteni, illetve a növekedést hátráltató akadályokat leküzdeni. A dokumentumok azt is meghatározzák, hogy kik, mikor, milyen intézkedéseket hoznak majd, s hogy ennek milyen költségvetési vonzatai lesznek.⁵ A Nemzeti Reform Program az esélyegyenlőségi célcsoportok helyzete javításának szempontjából közvetlen jelentőséggel bíró célkitűzéseket és intézkedéseket tett.

Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia⁶

A Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia (NTFS) az Európai Bizottság által 2011-ben jóváhagyott „A nemzeti romaintegrációs stratégiák uniós keretrendszere 2020-ig” című dokumentumban foglaltakhoz illeszkedik. Az NTFS a szegénység elleni fellépés érdekében megfogalmazott felzárkózáspolitikát helyezi középpontba, emellett hangsúlyos célja a roma közösségek kirekesztése ellen ható folyamatok megelőzése, felszámolása. A stratégia célja, hogy a szegénység szempontjából meghatározó problématerületek – gyermekszegénység, romák helyzete, hátrányos helyzetű térségek – hosszú távú elképzeléseinek integrálását, kiegészítését, egységes célrendszerben történő kezelését kívánja előmozdítani, figyelemmel, a többi, a társadalmi felzárkózás szempontjából releváns stratégiára, így a gazdaságfejlesztéssel és foglalkoztatáspolitikára, a vidékfejlesztésre, az egészségügyi, szociálpolitikai, közigazgatási elképzelésekre.

„Legyen jobb a gyerekeknek!” Nemzeti Stratégia⁷

A Legyen Jobb a Gyerekeknek Nemzeti Stratégia szükségességét elsősorban az indokolta, hogy csökkentse a gyermekek és családjaik nélkülözését, javítsa a gyermekek fejlődési esélyeit. A törvény minden gyerekre kiterjed, de értelemszerűen azoknak a gyerekeknek kell prioritást kapniuk, akiknek érdekei a legjobban sérülnek, akiknél a nélkülözések a legjobban korlátozzák fejlődésüket. A Nemzeti Stratégia másik fontos indoka a szegénységi ciklus megszakításának szükségessége, a gyermekek és a társadalom közös távlati érdeke.

Roma Integráció Évtizede Program⁸

Az Országgyűlés 2007. június 25-én fogadta el a Roma Integráció Évtizede Program Stratégiai Tervről szóló 68/2007. (VI. 28.) OGY határozatot, amely a Kormány feladatául tűzi, hogy a Stratégiai Terv végrehajtására készítsen rövid távú, kétéves időszakokra szóló intézkedési terveket. A Stratégiai Terv négy prioritási területen (oktatás, foglalkoztatás, lakhatás és egészségügy), az egyenlő bánásmód érvényesítésével kapcsolatban, továbbá a kultúra, a média és a sport területén határoz meg átfogó célokat, a célokhoz kapcsolódó konkrét feladatokat, az ezekhez rendelt mutatókat, továbbá a feladatok eléréséhez szükséges intézkedéseket. A nemek közötti esélyegyenlőség megteremtését a négy prioritási területen megfogalmazottakhoz kapcsolódó feladatokon és intézkedéseken keresztül kívánja megvalósítani.

⁴ A következő lépés – A Széll Kálmán terv 2.0, Magyarország Kormánya, 2012. április [www.kormany.hu/download/3/e8/80000/1-A_k%C3%B6vetkezo_C5%91_l%C3%A9p%C3%A9s%20\(SzKT%2020\).pdf](http://www.kormany.hu/download/3/e8/80000/1-A_k%C3%B6vetkezo_C5%91_l%C3%A9p%C3%A9s%20(SzKT%2020).pdf)

⁵ Európai Bizottság, Európa 2020 http://ec.europa.eu/europe2020/documents/related-document-type/index_hu.htm

⁶ Nemzeti Társadalmi és Felzárkózási Stratégia – mélyszegénység, gyermekszegénység, romák (2011-2020.) Budapest, 2011. november <http://romagov.kormany.hu/nemzeti-tarsadalmi-felzarkozasi-strategia>

⁷ 47/2007. (V. 31.) OGY határozat a „Legyen jobb a gyerekeknek!” Nemzeti Stratégiáról, 2007-2032.; www.biztoskezdet.hu

⁸ A Roma Integráció Évtizede Program Stratégiai Tervéről szóló 68/2007. (VI. 28.) OGY határozat; Szociális és Munkaügyi Minisztérium, 2008.

Nemzeti Ifjúsági Stratégia

Az Országgyűlés 2009-ben fogadta a Nemzeti Ifjúsági Stratégiáról készült dokumentumot (88/2009. (X. 29.) OGY határozat). A Stratégia az ifjúsági korosztályokkal kapcsolatos állami felelősség összefoglalása a 2009-2024. időszakra vonatkozóan. Részletezi az ifjúságpolitika hosszú távú társadalmi céljait, megvalósításukhoz az egyes területeken a horizontális és specifikus célokat, valamint ezekhez kapcsolódó részcélokat határoz meg. A Stratégia megvalósítása két éves cselekvési tervek mentén történik, a 2012-2013. évi cselekvési tervről az 1590/2012. (XII. 27.) Korm. határozat rendelkezik.

1.2 Az esélyegyenlőségi célcsoportokat érintő helyi szabályozás rövid bemutatása.⁹

Fülöpszállás Község Önkormányzata hatályos rendeletei közül az alábbiak kapcsolódnak a helyi esélyegyenlőségi programhoz, illetve fogalmaznak meg szabályokat az esélyegyenlőségi célcsoportokra vonatkozóan:

a.) Fülöpszállás Községi Önkormányzat Képviselő-testületének 2/2015.(II.20.) számú önkormányzati rendelete az önkormányzat által nyújtott szociális ellátásokról rendelkezik a szociális igazgatásról és a szociális ellátásokról szóló többször módosított 1993. évi III. törvényben foglalt felhatalmazás alapján.

A rendelet célja, hogy Fülöpszállás község lakóinak szociális biztonsága érdekében meghatározza a helyi önkormányzat által biztosított egyes szociális ellátások formáit, szervezetét, a kérelem benyújtásának módját, a szociális ellátásokra való jogosultság feltételeit, valamint érvényesítésének garanciáit.

A segélyezési rendszer 2015. március 1-jei átalakításával összefüggésben az állam és az önkormányzatok közötti feladat-megosztás a szociális ellátások biztosítása területén átalakult. A jegyzői hatáskörben lévő aktív korúak ellátásának megállapítása a járási hivatal hatáskörébe került. Az aktív korúak ellátása keretében kétféle ellátástípus állapítható meg:

- **a foglalkoztatást helyettesítő támogatás**
- **az egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatás (új ellátás, a korábban rendszeres szociális segélyre jogosultak egy része erre válik jogosulttá).**

Az aktív korúak ellátásán túl a járási hivatalok hatáskörébe tartoznak az alábbi ügykörök:

- **alanyi ápolási díj (az alapösszegű, a fokozott ápolási szükségletre tekintettel megállapított emelt összegű, valamint a kiemelt ápolási díj),**
- **időskorúak járadéka,**
- **alanyi és normatív jogcímen megállapított közgyógyellátás,**
- **egészségügyi szolgáltatásra való jogosultság.**

A felsorolt, állami felelősségi körben nyújtott szociális ellátásokon túl más ellátások nyújtásáról, jogosultsági feltételeiről az önkormányzatok döntenek az ún. települési támogatás, és a rendkívüli települési támogatás keretében.

b.) Fülöpszállás Községi Önkormányzat Képviselő-testületének 10/2015.(V.29.) számú önkormányzati rendelete a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti alapellátásokról. A rendelet a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. tv. (a továbbiakban: Gyvt.) 29. § (1)-(2) bekezdésében kapott felhatalmazás alapján az önkormányzat

⁹ 2015. évi felülvizsgálat alapján módosított tartalom.

a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti alapellátások közül gyermekjóléti szolgáltatás igénybevételét biztosítja.

2. Stratégiai környezet bemutatása

2.1 Kapcsolódás helyi stratégiai és települési önkormányzati dokumentumokkal, koncepciókkal, programokkal¹⁰

Az alábbiakban bemutatásra kerülnek Fülöpszállás Községi Önkormányzat azon dokumentumai, programjai és koncepciói, amelyek összefüggésbe kerülhetnek a helyi esélyegyenlőségi programmal:

A.) Fülöpszállás Községi Önkormányzat által nyújtott, egyéb közösségi célú szolgáltatások ellátásához kapcsolódó szakmai program

A település Európai Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Alapból nyújtandó, a vidéki gazdaság és a lakosság számára nyújtott alapszolgáltatások fejlesztésére 2015-től igénybe vehető támogatások részletes feltételeiről szóló 21/2015.(IV.17.) MvM. rendelet 1.§ 2. pontja szerinti egyéb szolgáltatásának (mely magába foglalja az étkeztetés, házi segítségnyújtás, a családsegítési alapszolgáltatások, a bűn-, és káresemény- megelőzési, valamint egyéb közösségi célú szolgáltatások nyújtását) célja: a hátrányos helyzetű, szolgáltatáshiányos, kiterjedt tanyavilággal rendelkező település és a településen élők esélyegyenlőségének növelése, az itt élők életfeltételeinek-, és minőségének javítása, a közszolgáltatásokhoz és egyéb közösségi célú szolgáltatásokhoz való hozzájutás, a település szolgáltatási funkciójának bővítése, a közösségfejlesztés, valamint a jobb életminőség elérése. További célkitűzés igény szerint a kistérségi közlekedési szolgáltatásokban való részvétel, valamint a bűn-, és káresemény- megelőzési célú feladatok ellátásának segítése.

A fenti célok megvalósításában Fülöpszállás község közigazgatási területén 1 főállású alkalmazott fog közreműködni mind belterületen, mind Kurjantópuszta tanya, Balázspuszta-tanya (a népszámlálási adatok szerint részben egyéb belterületi lakott hely) kb. 7 ill. 15 km-re a központtól, Hosszúhát tanya, Székekpuszta tanya, Telekpuszta tanya és Hármaspuszta tanya területére is kiterjedően.

A kiterjedt, a községközponttól kb. 15 km legnagyobb távolságra levő tanyák, tanyasi lakott helyek egy-egy szolgáltatás típusra nézve akár több szolgáltató létrehozását igényelnék (pl. gyermek szállítás, programszervezés, ill. ezekhez kapcsolódó szállítás) , erre azonban jelenleg csak annyi többlet lehetőségünk van, hogy az egyes feladatok ellátásába lehetőség szerint a jelenlegi kisteherautónk is közreműködik, valamint a bűnmegelőzési feladatok ellátása tekintetében Fülöpszállási Polgárőr Egyesülettel törekszünk hatékony együttműködés kialakítására.

Az ellátottak elsősorban szociálisan rászorult, hátrányos helyzetű személyek, családok, gyermekek és kisebb mértékben fogyatékos – jellemzően mozgáskorlátozott - személyek. Kiterjed ugyanakkor a szolgáltatás a civil szervezeteink, intézményeink tagjaira, így a tervezett szolgáltatás fejlesztés megvalósításával valamennyi korosztályt le tudnánk fedni.

A segítségnyújtás fő célja a jelenlegi közlekedési nehézségek leküzdése és az ebből eredő hátrányok minél szélesebb körben történő csökkentése. Jelenleg probléma az is, hogy kisebb, 6-8 fős csoportoknak gondot okoz az, hogy jelentősebb utazási idő nélkül tudjanak céljukhoz érni akár csak a tanyákról a település belterületére. A településen működő intézmények, alapszolgáltatások, civil szervezetek és öntevékeny csoportok által lefedett lakosság szám megközelíti az 1200-1300 főt (ebből tanyákon, külterületen élők száma meghaladja a 300 főt).

¹⁰ 2015. évi felülvizsgálat alapján módosított tartalom.

B.) Integrált Településfejlesztési Stratégia

Az Integrált Településfejlesztési Stratégia (továbbiakban ITS) a község középtávú fejlesztési irányait, célrendszerét és azok elérése érdekében tervezett tevékenységeket határozza meg az önkormányzat által jóváhagyott jövőkép és hosszú távú (15-20 év) átfogó célok alapján.

Az ITS nem kizárólag a község önkormányzatának, hanem a település egészének tervezési alapidokumentuma, így tartalmazza azokat a célokat is, amelyek megvalósításáért a községi önkormányzat csak közvetve vagy részben felelős, hiszen azokat más állami, nonprofit vagy magán szereplők valósítják majd meg.

Azt ITS-ben megfogalmazott középtávú (2015-2020) stratégiai fejlesztési célok a következők:

A stratégiai fejlesztési cél, hogy Fülöpszállás a jövőben olyan település legyen, ahol:

- jó élni, tiszta és egészséges a környezet, jó a levegő, a közterületek rendezettek,
- megfelelő a közösségi közlekedés és az utak állapota;
- teljes körű közszolgáltatásokat nyújt lakóinak, biztosított a magas egészségügyi és szociális ellátás;
- versenyképes helyi gazdaság működik;
- erősek a kis- és középvállalkozások;
- befektetővonzó környezet van;
- az önkormányzat partnerségben dolgozik a gazdasági szektorral;
- a hátrányos helyzetű társadalmi rétegek integrálódnak;
- jó kapcsolatban van a térség településeivel

A stratégiai fejlesztési célok elérése érdekében ágazatonként a következő fejlesztések megvalósítására van szükség:

- a) Gazdaság fejlesztése
- b) Települési környezet, infrastruktúra fejlesztése
- c) Szabadidős, rekreációs és kulturális tevékenységek fejlesztése
- d) Élethosszig tartó tanulás, művelődés támogatása
- e) Egészségügyi- és szociális ellátások fejlesztése
- f) Történeti és szomszédsági együttműködések erősítése

a) Gazdaság fejlesztése

Versenyképes helyi gazdaság megteremtése, megerősítése, fejlesztése

A vállalkozói szféra, a vállalkozói infrastruktúra, az üzleti környezet fejlesztése és a befektetés-ösztönzés a környezet- és energiatudatosság jegyében jelenik meg, mellyel közvetlen és közvetett cél a munkaerő helyben tartása, az elvándorlás mértékének csökkentése, a munkahelyteremtés, ezáltal a munkanélküliség csökkentése, a foglalkoztatás növelése. Cél, a már meglévő, településen, járásban lévő vállalkozások segítése, megerősítése és elismerése, valamint újabb vállalkozások, befektetők térségbe vonzása.

b) Életminőség javítása, élhető vidéki települési környezet megteremtése

Cél, a szabadidős, rekreációs és kulturális tevékenységek feltételeinek megteremtése/megerősítése, fejlesztése. Fontos, hogy az ifjúság a sport révén le tudja vezetni felesleges energiáit és ne romboló tevékenységre fordítsa azt. Az idős korosztály számára pedig fontos, hogy szabadidejét aktívan, egészségmegőrző, rekreációs vagy kulturális tevékenységre tudja fordítani. Cél, hogy élhető és vonzó település legyen Fülöpszállás.

c) Élethosszig tartó tanulás, művelődés támogatása

Cél a képzett fiatalok helyben tartása, a munkaerő kereslet és kínálat egyensúlyának megteremtése, a folyamatos képzések, átképzések biztosítása. Az oktatás-képzésművelődésnek helyet adó intézmények infrastrukturális és szakmai szakértői háttérének fejlesztése, programok szervezése.

d) Egészségügyi- és szociális ellátások fejlesztése

Cél az egészséges és elégedett lakosság

Részelemei

Szociális funkciójú épületállomány korszerűsítése

Szociális intézmények háttér infrastruktúrájának fejlesztése és kapacitásbővítése

Szakemberek továbbképzése

Hátrányos helyzetű emberek felzárkózásának és integrációjának elősegítése

Időskorúak ellátó rendszerének fejlesztése, ellátást végző intézmények kapacitás bővítése
Egészségügyi szolgáltatások bővítése
Szociálishálózat fejlesztése

e) Települési környezet, infrastruktúra fejlesztése

Cél a gazdaságfejlesztést és turizmusfejlesztést támogató infrastruktúra fejlesztések megvalósítása. A települési környezet (természeti és épített egyaránt) fejlesztése az alternatív energiákkal adta lehetőségekkel kombinálva

2.2 A helyi esélyegyenlőségi program térségi, társulási kapcsolódásainak bemutatása

a.) Fülöpszállás Község Önkormányzata tagja a Kiskőrösi Többcélú Kistérségi Társulásnak, amely a kistérség települési önkormányzatainak kötelező és önként vállalt feladatainak hatékonyabb ellátása érdekében jött létre. A társulás a közoktatási feladatok ellátására egységes iskolát tartott fenn, de a 2013. január 1-től hatályos új jogi szabályozás által az általános iskolák állami fenntartásba vétele következtében ezt az intézményt megszüntették, az óvodákat pedig az önkormányzatok visszavették fenntartásra.

A társulásra átruházott további feladat és hatáskörök a következők:

- EGÉSZSÉGÜGYI ALAPELLÁTÁS: Háziorvosi hétközi és hétvégi ügyelet ellátása (az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény 152. § (1) bekezdés c) pontjában foglalt feladat ellátása) Fülöpszállás település ebben az ellátási formában nem vesz részt, mert a feladat ellátására másik társulásban vesz részt.
- KÖRNYEZET-EGÉSZSÉGÜGY: Kistérségi gyepmesteri telep működtetése
- TELEPÜLÉSFEJLESZTÉS, TELEPÜLÉSRENDEZÉS: Hazai forrásból és Európai Unió forrásból megvalósított pályázatok megvalósítása és fenntartása, elsősorban közterület rendjének fenntartása szakfeladaton: a közterületek rendjének fenntartásával, biztosításával (ideértve a közterület-felügyeleti tevékenységet is), a szabálysértések és bűncselekmények megelőzésével és felderítésével, továbbá a közforgalom számára megnyitott magánterületeken végzett rendészeti tevékenységgel kapcsolatos bevételeket és kiadásokat.

b.) Kiskőrös és Térsége Ivóvízminőség-javító Önkormányzati Társulás (Székhelye: 6200 Kiskőrös, Dózsa Gy. u. 43.): A fő társulási cél a döntő részben, várhatóan 90 % - ban KEOP pályázaton, az Európai Uniótól és a hazai központi költségvetésből elnyerhető, vissza nem térítendő támogatással megvalósuló vízgazdálkodási projektek -a helyi önkormányzatokat terhelő egészséges ivóvízellátási közfeladat hatékony, de ugyanakkor a lakossági díjterhek jelentős növelése nélküli ellátását célozzák meg.

A Tag Önkormányzatok az egészséges ivóvíz biztosítását célzó önkormányzati közfeladatuk keretében meghatározott kötelezettségük hatékony ellátása érdekében egyrészt saját közigazgatási területükön belül megvalósítandó infrastruktúra kiépítésére és üzemeltetésére szolgáló létesítmények létrehozására és fenntartására kötnek szerződést. Ennek keretében megvalósítják a saját lakosságukat szolgáló ivóvízminőség-javító projekt beruházásait a Dél-Alföldi Ivóvízminőség-javító Program előkészítő szakaszában készült és elfogadott tervdokumentációk és tanulmányok alapján.

c.) Izsák és Térsége Rekultivációs Önkormányzati Társulás (6070 Izsák Szabadság tér 1.): A KEOP-2.3.0/2.3.0/2F/09-2009-001. kódszámú és „Izsáki Regionális Hulladékgazdálkodási Rendszer települési szilárdhulladék-lerakóinak térségi szintű rekultivációs programja” című projekt Támogatási szerződés 2. pontjában meghatározott települési szilárd hulladék lerakóhelyek rekultivációs feladatainak végrehajtása, a környezetvédelmi terhelés csökkentése és a végrehajtott beruházások fenntartási időszakban történő felügyelete.

d.) Központi Orvosi Ügyelet Szabadszállás

2.3 A települési önkormányzat rendelkezésére álló, az esélyegyenlőség szempontjából releváns adatok, kutatások áttekintése, adathiányok kimutatása

A helyi esélyegyenlőségi program adatai elsősorban az Országos Területfejlesztési és Területrendezési Információs Rendszer adatbázisából származnak. A gyermekek célcsoport vonatkozásában adatgyűjtést folytattunk a helyi általános iskolánál és az óvodánál is, mivel nyilvántartásaikban több évre visszamenőleg fellelhetők a köznevelési adatok.

Felhasználásra kerültek a Központi Statisztikai Hivatal, valamint a Bács-Kiskun Megyei Kormányhivatal Szociális és Gyámhivatala részére évente összeállított szociális, gyámügyi és egyéb tartalmú statisztikai adatszolgáltatások is.

Az idősek célcsoport tekintetében további adatgyűjtés szükséges, amely helyben az érintettek megkérdezésével valamint az Idősek Klubja és Mozgáskorlátozottak Egyesületének helyi szervezete bevonásával valósítható meg.

A lakhatási körülmények feltárásához nem áll rendelkezésre elegendő adat az önkormányzatnál, további kutatásokra lesz szükség.

3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége

Napjainkban egyre gyakrabban használt fogalom a *mélyszegénység*. Nem csak tudományos fogalom a szociológiában, de a hétköznapi élet jelensége. Azt jelenti, amikor valaki vagy valakik tartósan a létminimum szintje alatt élnek és szinte esélyük sincs arra, hogy ebből önerőből kilépjenek.

A mélyszegénység összetett jelenség, amelynek okai többek között társadalmi és gazdasági hátrányok, iskolai, képzettségbeli és foglalkoztatottságbeli deficitekben mutatkoznak meg, és súlyos megélhetési zavarokhoz vezetnek. A szegénység kialakulásának okai többek közt a rendszerváltást követően a munkahelyek megszűnésére, a munkanélküliségre, a munkaerő-piaci esélyek szűkülésére – nem kis részben az oktatás és képzés hiányosságaira –, a jóléti ellátások által kezelni nem tudott egyéni, családi válsághelyzetekre, a megfelelő ellátásokhoz, szolgáltatásokhoz történő hozzáférés hiányosságaira vezethetők vissza (Ld. pl. A tartós szegénység csökkentésének lehetőségei Magyarországon, Budapest Intézet, 2012., www.budapestinstitute.eu/uploads/BI_tartos_szegenysegi_okok_1.1.pdf). A mélyszegénység hatása az alapvető létfeltételekben, a lakhatási, táplálkozási körülményekben, az érintettek egészségi állapotában is jelentkezik. A szegénység szempontjából meghatározó társadalmi jellemző a családok gyermekszáma, illetve a gyermekszegénység („a szegénység fiatal arca”: a szegények mintegy 30%-a 0–17 éves korosztályhoz tartozik), valamint a falusi lakóközösségekben élők (a szegények több mint fele községekben él).

Ez az állapot az érintetteket nagyon gyorsan megbélyegzi és a társadalomból való kirekesztettségüket okozza.

A társadalmi leszakadás meghatározó részben tehát a szegénységgel összefüggő körülményekből fakad. A szegregáció mértéke, a társadalmi élet jelentős területeiről való tömeges kizáródás súlyos társadalmi probléma.

Ma Magyarországon minden harmadik ember (kb. 3 millióan) a szegénységi küszöb alatt él, közülük 1,2 millióan mélyszegénységben. A szegénységi kockázatok különösen sújtják a gyermekeket és a hátrányos helyzetű térségekben élőket. A cigányok/romák nagy többsége ehhez az utóbbi csoporthoz tartozik.

A gyakorlatban a mélyszegénység fogalmát azonosítják a cigánysággal. Ez nem más, mint az etnikai és szociális dimenzió összemosása, és ezzel a társadalmi kirekesztettségéből fakadó összes probléma „cigánykérdésként” való felfogása. Fontos azonban tudomásul venni, hogy a cigányság és a mélyszegénység két olyan halmazt képez, melynek van ugyan közös metszete, ám a kettő nem fedi teljesen egymást. Nem igaz, hogy minden mélyszegénységben élő ember cigány/roma. Az viszont kijelenthető, hogy a cigányok élete a mélyszegénységtől függetlenül is sokkal inkább terhelt az őket érintő diszkrimináció rejtett és nyílt dimenzióinak a kíméletlen érvényesülése miatt. (Cserti-Csapó-Orsós 2012)

E terület vonatkozásában a következőkben tekintsük át azokat az alapvető jogszabályi rendelkezéseket, amelyek a foglalkoztatási és szociális, valamint egészségügyi ellátásokhoz történő hozzáférés, a lakhatási körülmények javítását szolgálhatják.

1993. évi III. törvény a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról (továbbiakban: Szt.) A törvény meghatározza a pénzbeli, a természetben nyújtott és a személyes gondoskodást nyújtó szociális ellátások egyes formáit, a jogosultság feltételeit, annak megállapítását, a szociális ellátás finanszírozásának elveit és intézményrendszerét, a szociális ellátást nyújtó szervezet és a jogosult közötti jogviszony főbb elemeit, továbbá a fenntartónak a szolgáltatóval, illetve intézménnyel kapcsolatos feladat- és jogkörét, valamint a személyes gondoskodást nyújtó szociális, gyermekjóléti, gyermekvédelmi tevékenységet végző személy adatainak működési nyilvántartására vonatkozó szabályokat.

- a családok támogatásáról szóló 1998. évi LXXXIV. törvény (a továbbiakban: Cst.) A törvény meghatározza az állam által nyújtandó családtámogatási ellátások rendszerét, formáit, az ellátások jogosultsági feltételeit, valamint az ellátások megállapításával és folyósításával kapcsolatos legfontosabb hatásköri és eljárási szabályokat.
- a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (a továbbiakban: Ft.) A törvény célja a munka és a foglalkozás szabad megválasztásához való jog gyakorlásának elősegítése, a foglalkoztatási feszültségek feloldása, valamint az álláskereső támogatásának biztosítása
- a nemzetiségek jogairól szóló 2011. évi CLXXIX. tv. A törvény célja a nemzetiségek sajátos kultúrájának megőrzésének, anyanyelvük ápolásának és fejlesztésének, egyéni és közösségi jogainak széleskörű biztosításának elősegítése, figyelemmel Magyarország Alaptörvényében a magyarországi nemzetiségek ügye iránt kinyilvánított felelősségvállalásra, továbbá a nemzetiségek védelme érdekében.

A szegénységben élők, a roma közösségek helyzetének elemzése során vizsgálni kell az Ebktv. által rögzített, a hátrányos megkülönböztetés tilalmának érvényesülését. Az Ebktv. 8. és 9. §-ai értelmében közvetlen, illetve közvetett hátrányos megkülönböztetésnek minősül az olyan rendelkezés, amelynek eredményeként egy személy vagy csoport valós vagy vélt nemzetiséghez tartozása, társadalmi származása, vagyoni helyzete miatt részesül kedvezőtlenebb bánásmódban, vagy az a rendelkezés, amely ezen személyeket, csoportokat lényegesen nagyobb arányban hozza hátrányos helyzetbe mint a velük összehasonlítható személyeket, csoportokat.

3.1 Jövedelmi és vagyoni helyzet¹¹

év	rendszeres szociális segélyben részesülők		Foglalkoztatást helyettesítő támogatás (álláskeresői támogatás)	
	fő	15-64 évesek %-ában	fő	munkanélküliek %-ában
2008	71	4.3	47	25
2009	68	4.2	47	22
2010	69	4.2	73	31
2011	67	4.1	74	34
2012	59	3.7	84	43
2013	72	4.6	45	20
2014				
2015				
2016				
2017				

A fenti táblázatból jól látható, hogy a rendszeres szociális segélyben részesülők száma 2008-ban volt a legmagasabb, majd számuk 2012-re kisebb mértékben visszaesett, majd a következő évben újra elérte a 71 főt. A foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesülők száma viszont 2010-ben megemelkedett és ez a folyamat tovább tartott 2012. évben is, majd 2013-ban a létszámuk visszaesett a korábbi évekéhez hasonló szintre.

¹¹ 2015. évi felülvizsgálat alapján módosított tartalom.

3.2 Foglalkoztatottság, munkaerő-piaci integráció

A HEP 1. számú mellékletében elhelyezett táblázatokba gyűjtött adatok, valamint a helyi önkormányzat a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (továbbiakban: Ft.) és a Mötv-ben foglalt feladatai alapján településünkre jellemző foglalkoztatottságot, munkaerő-piaci lehetőségeket kívánjuk elemezni az elmúlt évek változásainak bemutatásával, a különböző korosztályok, illetve nemek szerinti bontásban. Az elemzést összevetjük térségi és országos adatokkal is.

Fülöpszállás Község Önkormányzata az Ft. 8. §-a értelmében külön törvényben meghatározott foglalkoztatási feladatainak ellátása során

- a) közfoglalkoztatást szervez,
- b) figyelemmel kíséri a helyi foglalkoztatási viszonyok alakulását,
- c) döntéseinek előkészítése, valamint végrehajtása során figyelembe veszi azok foglalkoztatáspolitikai következményeit,
- d) az állami foglalkoztatási szerv működési feltételeihez és fejlesztéséhez támogatást nyújt.

Az önkormányzat az Mötv. 15. §-a szerint feladat- és hatásköreinek ellátása során – törvényben meghatározott módon és mértékben – biztosítja a közfoglalkoztatási jogviszonyban lévő személy feladatellátásba történő bevonását.

Hátrányos megkülönböztetés, előnyben részesítés a foglalkoztatás területén – Ebktv. 21-23. §-ai rögzítik, hogy egyenlő bánásmód követelményének sérelmét jelenti különösen, ha a munkáltató a munkavállalóval szemben közvetlen vagy közvetett hátrányos megkülönböztetést alkalmaz pl. a munkához jutás során, a munkához jutás felvételi eljárása keretében, stb.

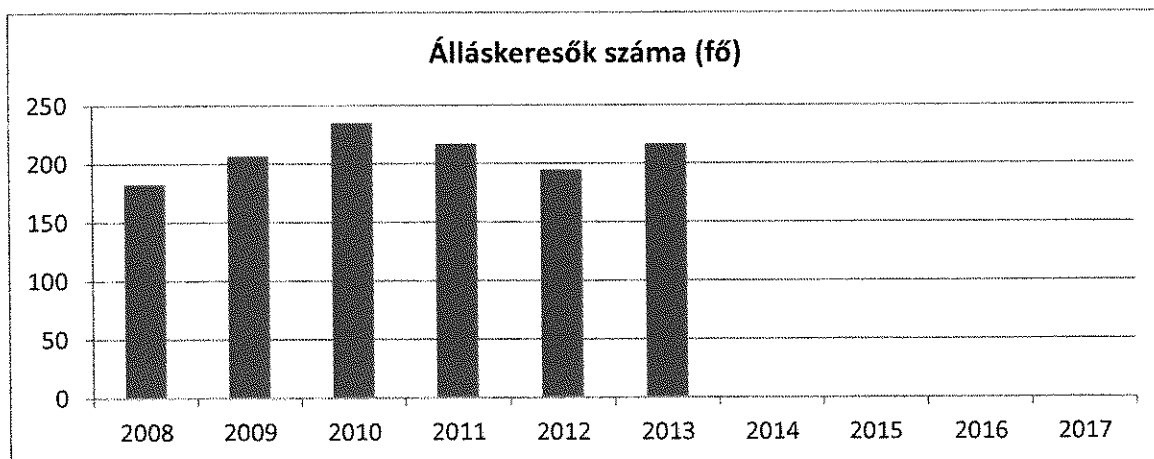
Előfordulnak olyan speciális helyzetek, amikor indokolt, hogy a munkáltató különbséget tegyen helyzetük, tulajdonságuk, jellemzőjük alapján a munkavállalók között, ezért az Ebktv. értelmében nem minősül az egyenlő bánásmód követelménye megsértésének, ha az a munka jellege vagy természete alapján indokolt, az alkalmazásnál számba vehető minden lényeges és jogszerű feltételre alapított arányos megkülönböztetés. A 23. § biztosítja annak a lehetőségét, hogy törvény, kormányrendelet, illetve kollektív szerződés a munkavállalók meghatározott körére – a foglalkoztatási jogviszonnyal vagy a munkavégzésre irányuló egyéb jogviszonnyal összefüggésben – eltérjen az egyenlő bánásmód követelményétől, amennyiben ennek célja valamely hátrányosabb helyzetű csoporttal kapcsolatban előnyben részesítési szabályok meghatározása, pozitív diszkrimináció alkalmazása.

a) foglalkoztatottak, munkanélküliek, tartós munkanélküliek száma, aránya¹²

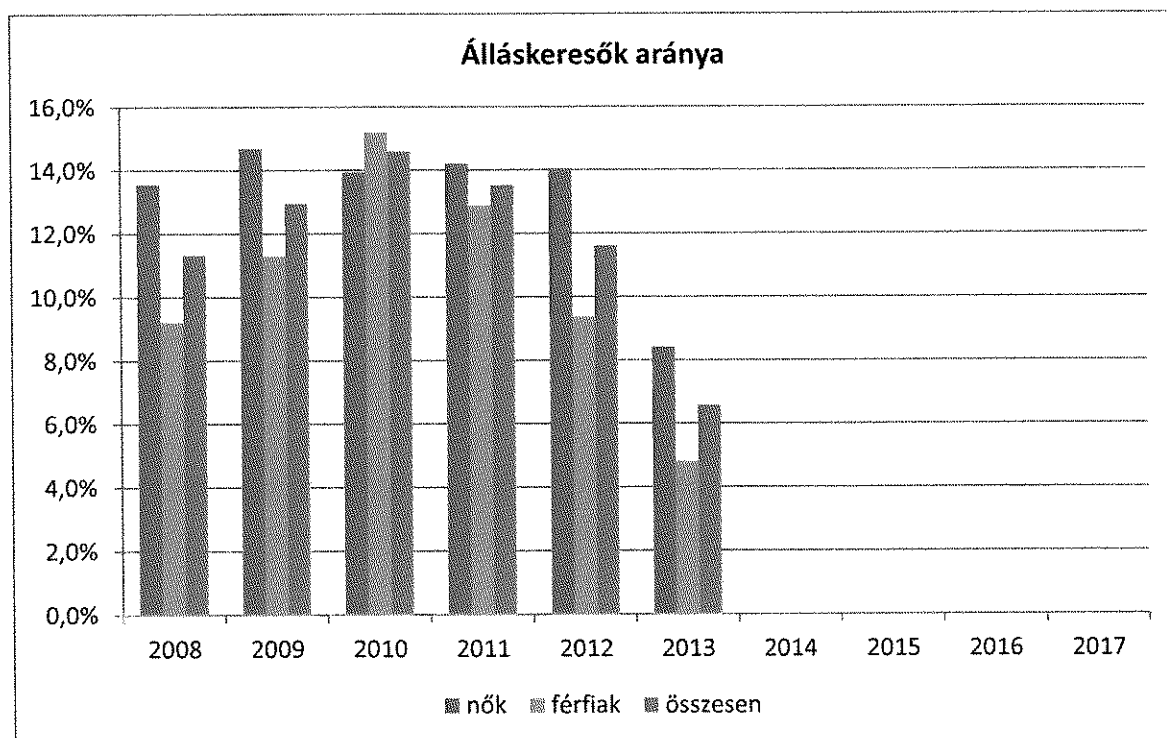
Fülöpszállás községben a regisztrált munkanélküliek száma 2008-2010. között növekvő, 2010-2012. közötti években pedig csökkenő tendenciát mutat. A munkanélküliek száma 2010. évben volt a legmagasabb, 235 fő regisztráltatta magát a munkaügyi szerveknél, **ez a létszám a 2012. év végére 195 főre csökkent, majd a következő évben újra megemelkedett.**¹³

¹² Annak ellenére, hogy azt a 2/2012. (VI. 5.) EMMI rendelet nem tartalmazza, e pont esetében javasolt a nyilvántartott álláskereső számára, arányára vonatkozó információkat is rögzíteni a HEP-ben. Ld. a sablonhoz tartozó 3.2.1. sz. adattáblát.

¹³ 2015. évi felülvizsgálat alapján módosított tartalom.

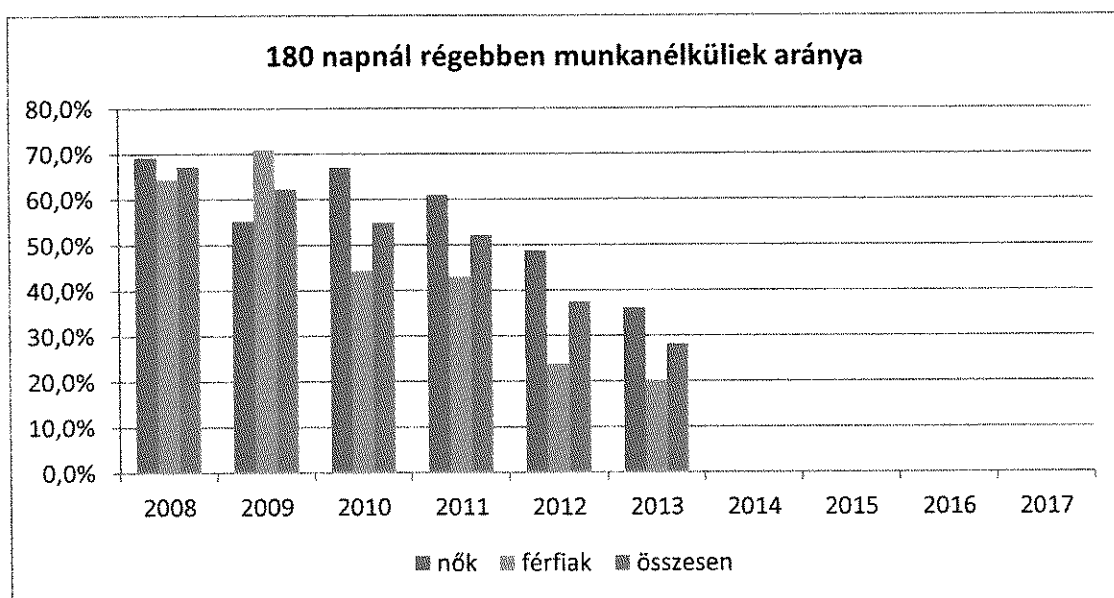

A 15-64 év közötti lakónépességhez viszonyítva a munkanélküliek számát megállapítható, hogy az aktív korú népesség 12-13 %-a munkanélküli a vizsgált időszakban. A munkanélküliek nemek szerinti megoszlása úgy alakul, hogy a nők vannak nagyobb arányban, 2009. évben volt a legmagasabb a számuk (114 fő), kivéve a 2010. évet, amikor a férfi munkanélküliek száma kritikusan megemelkedett 126 főre. 2011. évben pedig újra a női munkanélküliek száma emelkedett meg, a 88 férfi mellett 109 nő a munkanélküli. **2012. évben az álláskereső férfiak száma jelentősen csökkent, majd 2013-ban egy jelentős csökkenés mutatkozott mind a nők, mind a férfiak létszámát tekintve.**¹⁴

¹⁴ 2015. évi felülvizsgálat alapján módosított tartalom.

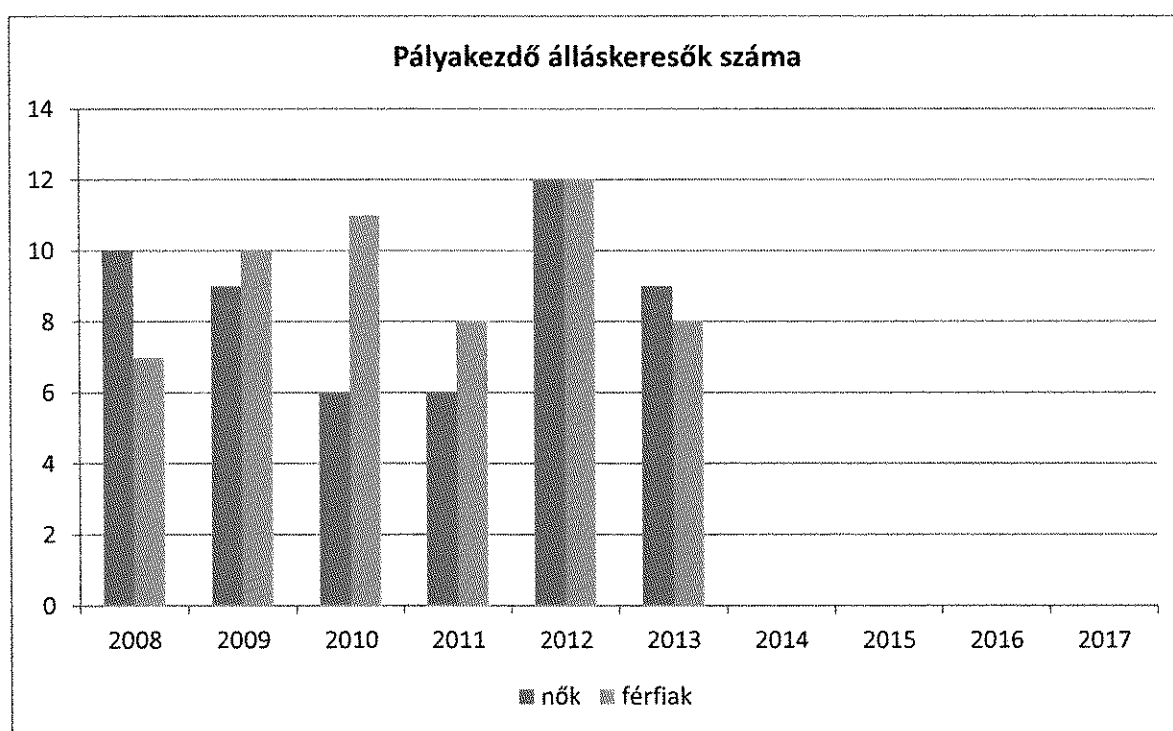
A következő diagram a tartós munkanélküliek arányát mutatja, amelyből szintén az látszódik, hogy a nők vannak többségben, kivéve a 2009. évet. 2010. évtől a tartós munkanélküliek számában fokozatos csökkenés mutatkozik, a férfiak létszámában jelentős csökkenés látható a nőkkel szemben.

A fentiek alapján megállapítható, hogy a településen a regisztrált munkanélküliek között nagyobb arányban nők vannak, illetve a tartós munkanélküliek között is a nők vannak többségben, amely további intézkedéseket igényel.

Fülöpszálláson kevés a munkalehetőség, aki munkát vállal annak ingáznia kell, illetve általában többműszakos munkát kap. A munkavállalók elsősorban Kecskemétre, illetve Budapestre ingáznak. A budapesti munkahelyek több mint 1 órás utazással érhetőek el, míg Kecskemétre autóbusszal 45 perc, autóval 30 perc az utazás. Az ilyen jellegű munkaidő beosztást és ingázást a gyermekek gondozása és a háztartás vezetése mellett kevés nő tudja vállalni még családi segítség mellett is.

A pályakezdő álláskeresők számát a lakosság 18-29 év közötti korcsoportjával összevetve, 2012. évben volt a pályakezdő álláskeresők száma a legmagasabb, összesen 24 fő. 2012-ben 374 fő volt a 18-29 év közötti lakosok száma, ennek a 6.4%-a pályakezdő álláskereső, majd a következő évben csökken a létszám és 5% alá esik. ¹⁵

b) alacsony iskolai végzettségűek¹⁶ foglalkoztatottsága

A település 15 éves és idősebb lakosságának száma 2001-ben 2074 fő volt, amelyből 1577 fő rendelkezett általános iskolai végzettséggel, 497 fő még az általános iskolát sem tudta elvégezni. Az alábbi diagram alapján számba vesszük, hogy a nyilvántartott álláskeresők közül hányan rendelkeznek általános iskolai vagy annál magasabb végzettséggel. A 8 általánosnál alacsonyabb végzettségűek száma nagyon alacsony, 2012-ben csupán 1 ilyen személy volt. 8 általános iskolai, illetve annál magasabb iskolai végzettséggel rendelkező munkanélküliek aránya átlagosan 50-50%.

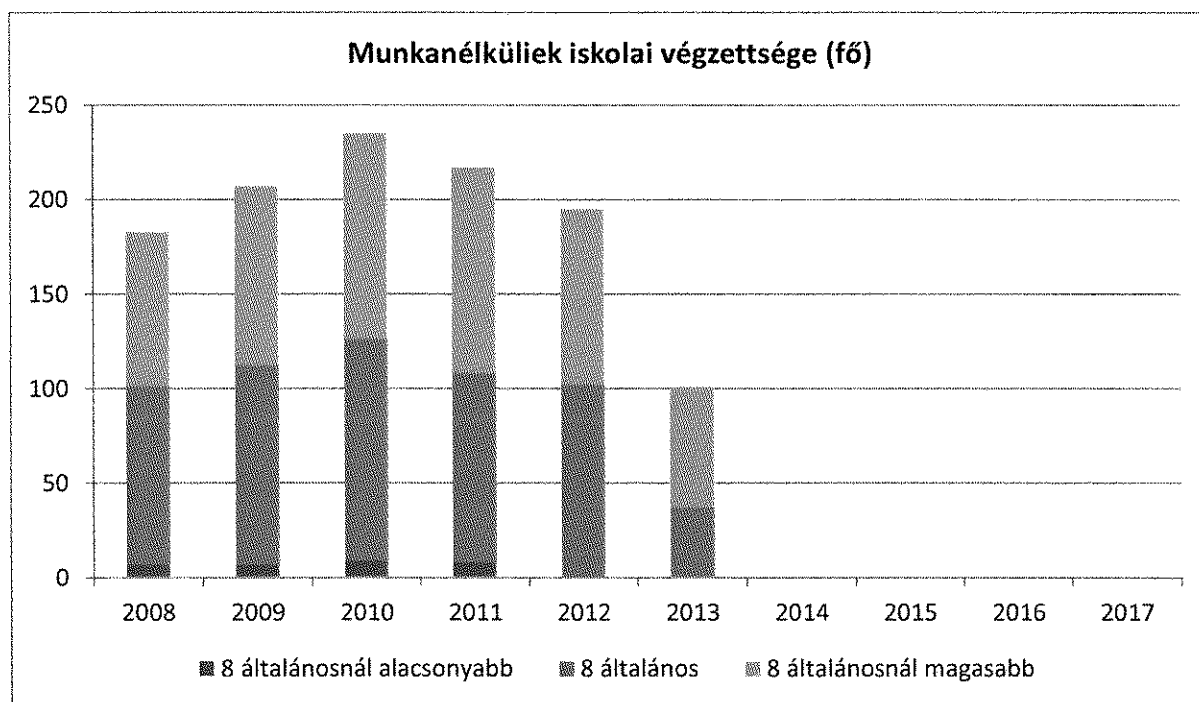
¹⁵ 2015. évi felülvizsgálat alapján módosított tartalom.

¹⁶ Aki nem szerzett középfokú végzettséget vagy szakképesítést (ISCED 3), ld. Flt. hátrányos helyzetű munkavállalói meghatározása

2013. évben a nyilvántartott álláskeresők száma lecsökkent, kevesebben vannak köztük a 8 általános iskolai végzettségűek, mint az annál magasabb iskolai végzettségűek.¹⁷

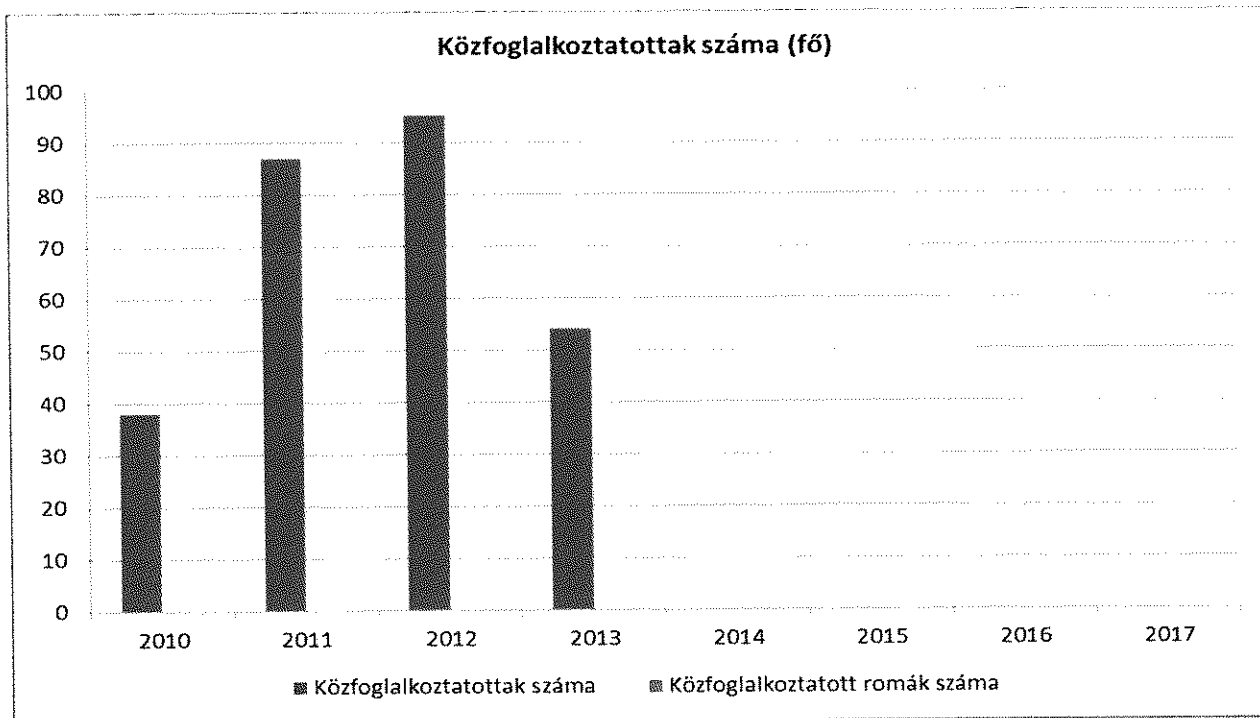
A munkanélküliek elhelyezkedését nagymértékben nehezíti a szakmunkás végzettség, illetve valamilyen szakképesítés hiánya, mivel meghatározott szakképzettséget igénylő munka elvégzésére emiatt alkalmatlanok és csak segédmunkás munkakörben kerülhetnek alkalmazásra a szakmunkás bérnél jóval alacsonyabb munkabér ellenében. Ez alapján célszerű őket bevonni szakiskolai felnőttoktatásba annak érdekében, hogy elhelyezkedési esélyeiket megnöveljük. A település munkanélküli lakosai felnőttoktatásban egyáltalán nem vettek részt a vizsgált időszakban a rendelkezésre álló statisztikai adatok alapján.

A településen **2013-ban** külön felnőttoktatás keretében került megszervezésre a TÁMOP 2.1.2 program informatikai és idegen nyelvi képzése.

c) közfoglalkoztatás

¹⁷ 2015. évi felülvizsgálat alapján módosított tartalom.

Fülöpszállás Község Önkormányzata 2013. évben négy programban foglalkoztatott közmunkásokat, a téli foglalkoztatásban 2 főt, a hulladékgyűjtésben 10 főt, a külterületi utak karbantartásában 21 főt, belterületi közút karbantartásban 21 főt alkalmazott, ez összesen 54 főt jelent a településen. A foglalkoztatás feltételei az előző évhez képest úgy változtak, hogy a közmunkás 10 hónapra 8 órában alkalmazható. A táblázatból jól látható, hogy az előző két évben jelentősen magasabb volt a közfoglalkoztatottak létszáma a 2013. évhez képest. Ez abból adódik, hogy a kormányzat 2013. januárjában a közfoglalkoztatás feltételeit jelentősen megváltoztatta. Az előző években még napi 4 és 6 órában is alkalmazható volt a közmunkás, illetve a foglalkoztatás időtartama 6 és 8 hónap volt, így több fő kerülhetett alkalmazásra.

d) a foglalkoztatáshoz való hozzáférés esélyének mobilitási, információs és egyéb tényezői (pl. közlekedés, potenciális munkalehetőségek, tervezett beruházások, lehetséges vállalkozási területek, helyben/térségben működő foglalkoztatási programok stb.)

Fülöpszálláson kevés a munkalehetőség, aki munkát vállal annak ingáznia kell és általában többműszakos munkát kap. A munkavállalók elsősorban Kecskemétre, illetve Budapestre ingáznak. A budapesti munkahelyek közel 2 órás utazással érhetők el, míg Kecskemétre autóbusszal 45 perc, autóval 30 perc az utazás. Kiskőrös a másik legközelebbi város, ahová vonat és buszjáratok egyaránt indulnak, de busszal sokkal nehezebb a megközelítése, mivel kevés a járat, illetve azok általában Izsák érintésével, illetve ottani átszállással közlekednek, így az utazási idő meghaladja az 1 órát is.

Kecskemétre már hajnalban 4 óra 30 perckor indul az első járat, hogy a munkába járók a reggeli 6 órás munkakezdésre beérjenek a munkahelyükre. A Volán évente felméri a menetrenddel kapcsolatos igényeket és ennek a korai járatnak az indításában az önkormányzat közreműködött a lakossági érdekeket szolgálva. Ezen kívül reggel 7 óráig összesen még 6 járat indul Kecskemétre. A visszautazás úgy biztosított, hogy 15 órától kezdve óránként indulnak a buszok, az utolsó járat 18 órakor indul Fülöpszállásra.

Vannak olyan munkáltatók, akik a munkásaikat külön buszjáratral ingáztatják, így ezzel segítik a munkába járást és küszöbölik ki a tömegközlekedésből eredő hátrányokat.

A településen a regisztrált vállalkozások száma 2008. és 2009. évben 405 volt, amely a következő évben visszaesett 351-re, de 2011-ben elérte a 423-at. Ez a szám magasnak tűnik, mivel ebbe beletartoznak azok a vállalkozások is, amelyek csak ideiglenes jelleggel végeznek a település

területén valamilyen tevékenységet pl.: telefontársaságok, áram-, gázszolgáltatók, illetve ide tartoznak az őstermelők is. A vállalkozások többsége egyéni vállalkozás, amelyek általában nem foglalkoztatnak alkalmazottakat és főtevékenységi körük a mezőgazdaság. A településen már csak 1 vállalkozás van, amely 50 főnél több személyt foglalkoztat. A kiskereskedelmi üzletek és vendéglátó egységek száma a vizsgált időszakban nem változott.

Az önkormányzati intézményeknél foglalkoztatottak (köztisztviselők és közalkalmazottak) létszáma sem változott az évek alatt.

Fülöpszállás község területi fekvése jónak mondható, mivel az 52-es számú főút valamint a Budapest-Kelebia vasútvonal kereszteződésében és a megyeszékhelytől mindössze 35 km-re fekszik, tehát nem elszigetelt település. Infrastruktúráját tekintve a településen víz, gáz, telefon, szennyvízcsatorna hálózat kiépített, valamennyi út szilárd burkolattal ellátott, mindezek ellenére mégsem vonzza a nagyobb létszámú alkalmazottat foglalkoztató vállalkozásokat.

A munkaerő iránti igény felmérése a fent leírtak miatt nem lehetséges, mivel a településen évek óta nem létesítettek új munkahelyeket, illetve felszámolták a működő 10 főnél több személyt foglalkoztató vállalkozásokat.

e) fiatalok foglalkoztatását és az oktatásból a munkaerőpiacra való átmenetet megkönnyítő programok a településen; képzéshez, továbbképzéshez való hozzáférésük

A fiatalok foglalkoztatását és az oktatásból a munkaerőpiacra való átmenetet megkönnyítő programok a településen a TÁMOP 2.1.2 program informatikai és idegen nyelvi képzése, amely segítséget nyújthat az elhelyezkedésben. Ilyen jellegű programok, valamint képzések legközelebb Kiskőrösön, Kecskeméten és esetleg Kunszentmiklóson elérhetőek, illetve a közvetlenül szomszédos Szabadszálláson is szerveznek ilyen oktatásokat.

f) munkaerő-piaci integrációt segítő szervezetek és szolgáltatások feltérképezése (pl. felnőttképzéshez és egyéb munkaerő-piaci szolgáltatásokhoz való hozzáférés, helyi foglalkoztatási programok)

A településen idei évben elindult a TÁMOP 2.1.2 program informatikai és idegen nyelvi képzése, amely segíti a munkaerő-piacon való elhelyezkedést. A vonzásközpontban több olyan tanfolyam is indul, amely segíti az álláskeresőket az elhelyezkedésben (pl.: vagyonőr, targonca vezetői tanfolyam), helyben és a vonzásközpontban is működik a közfoglalkoztatás, amely nagy mértékben segíti a tartós munkanélküliek jövedelemhez jutását.

g) mélyszegénységben élők és romák¹⁸ települési önkormányzati saját fenntartású intézményekben történő foglalkoztatása

Az önkormányzat saját fenntartású intézményeiben nem alkalmaz mélyszegénységben élő és roma nemzetiségű személyeket, kivéve a közfoglalkoztatást. Arra vonatkozóan, hogy a közfoglalkoztatottak közül ki vallja magát romának, nincsen adatunk. A közfoglalkoztatottak közül a többség szociális segélyezett, foglalkoztatást helyettesítő támogatásra jogosultak.

h) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén

A foglalkoztatás területén alkalmazásra kerülő hátrányos megkülönböztetésről nem áll rendelkezésünkre információ.

¹⁸ Azt a személyt tekintjük romának, aki annak vallja magát. Valamely nemzetiségi csoporthoz tartozás (roma származás) vállalása és kinyilvánítása az egyén kizárólagos és elidegeníthetetlen joga, ezért a kisebbségi csoporthoz tartozás kérdésében nyilatkozatra senki sem kötelezhető, kivétel, amennyiben a törvény vagy a végrehajtására kiadott jogszabály valamely nemzetiségi jog gyakorlását az egyén nyilatkozatához köti (ld. a nemzetiségek jogairól szóló 2011. évi CLXXIX. törvény 11. § (1)-(3) bekezdését).

3.3 Pénzbeli és természetbeni szociális ellátások, aktív korúak ellátása, munkanélküliséghez kapcsolódó támogatások¹⁹

E fejezetben kiemeljük a pénzbeli és természetbeni szociális támogatásokat, valamint a munkaerő-piaci szolgáltatásokat és az álláskeresőik számára elérhető támogatásokat.

E területen az Szt. 25. §-a és 47. §-a alapján a szociálisan rászoruló személyek részére a következő pénzbeli és természetbeni ellátási formák adhatók:

- a.) Pénzbeli ellátások: időskorúak járadéka, foglalkoztatást helyettesítő támogatás, rendszeres szociális segély, ápolási díj, lakásfenntartási támogatás, átmeneti segély, temetési segély.
- b.) Egyes szociális rászorultságtól függő pénzbeli ellátások egészben vagy részben természetbeni szociális ellátás formájában is nyújthatók, így lakásfenntartási támogatás, átmeneti segély, temetési segély, rendszeres szociális segély, foglalkoztatást helyettesítő támogatás.
- c.) Természetbeni ellátás továbbá a köztemetés, közgyógyellátás, egészségügyi szolgáltatásra való jogosultság, adósságkezelési-szolgáltatás.

Rendszeres szociális segélyre az az aktív korú személy volt jogosult, aki: nem munkavállaló, vagy egészségkárosodott, vagy támogatott álláskereső, vagyis olyan hátrányos munkaerő-piaci helyzetű aktív korú személyek részére nyújtott támogatás, akik nem rendelkeznek rendszeres, megélhetést biztosító jövedelemmel. A foglalkoztatást helyettesítő támogatást csak álláskereső személy veheti igénybe. A szociális segély meghatározó mértékben jelenik meg a település alacsony jövedelmű lakosságának körében. 2011. január 1-től bérpótló juttatásra (BJP), illetve 2011. szeptember 1-től foglalkoztatást helyettesítő támogatásra (FHT) jogosult, aki korábban rendelkezésre állási támogatásban (RÁT) részesült, ám a jogosultságot évente felül kell vizsgálni. 2012-től csak annak folyósítható az ellátás, aki a jogosultság felülvizsgálatát megelőző évben legalább 30 nap munkaviszonyt tud igazolni közfoglalkoztatásban vagy a munkaerőpiacon. Amennyiben a feltételeknek nem tud eleget tenni, mert számára nem tudtak közfoglalkoztatás körébe tartozó munkát felajánlani, illetve a 30 nap munkavégzést egyéb módon sem tudta teljesíteni, akkor a 30 nap számításánál az általa teljesített közérdekű önkéntes tevékenység időtartamát is figyelembe kell venni. A bérpótló juttatásban részesülő a munkaügyi szervezettel nyilvántartott álláskeresőként köteles együttműködni. Január elsejétől közfoglalkoztatásban csak a kirendeltség által közvetített álláskeresőik, elsősorban bérpótló juttatásra jogosult személyek foglalkoztathatóak, akik a felajánlott munkalehetőséget az iskolai végzettség és szakképzettség figyelembevételével nélkül kötelesek elfogadni, emellett az önkormányzat rendeletben előírhatja jogosultsági feltételként, hogy a juttatásban részesülő a lakókörnyezetét tartsa rendben. A BJP/FHT összege a mindenkori öregségi minimálnyugdíjhoz igazítva, több mint négy évig változatlanul 28 500 forint volt, majd ez lecsökkent 22.500 forintra.

A pénzbeli és természetbeni szociális ellátások rendszere 2015. évben jelentős mértékben átalakult. Az átalakítást érintő fő szabályozási elemek 2015. március 1-jén léptek hatályba. A módosításokat a szociális igazgatásról és a szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény (továbbiakban: Szt.) tartalmazza.

A segélyezési rendszer 2015. március 1-jei átalakításával összefüggésben az állam és az önkormányzatok közötti feladat-megosztás a szociális ellátások biztosítása területén átalakult:

¹⁹ 2015. évi felülvizsgálat alapján módosított tartalom.

A jegyzői hatáskörben lévő aktív korúak ellátásának megállapítása a járási hivatal hatáskörébe került. Az aktív korúak ellátása keretében kétféle ellátástípus állapítható meg:

- **a foglalkoztatást helyettesítő támogatás**
- **az egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatás (új ellátás, a korábban rendszeres szociális segélyre jogosultak egy része erre válik jogosulttá).**

Az újonnan a járási hivatalok hatáskörébe kerülő aktív korúak ellátásán túl továbbra is a járási hivatalok hatáskörébe tartoznak az alábbi ügykörök:

- **alanyi ápolási díj (az alapösszegű, a fokozott ápolási szükségletre tekintettel megállapított emelt összegű, valamint a kiemelt ápolási díj),**
- **időskorúak járadéka,**
- **alanyi és normatív jogcímen megállapított közgyógyellátás,**
- **egészségügyi szolgáltatásra való jogosultság.**

A felsorolt, állami felelősségi körben nyújtott szociális ellátásokon túl más ellátások nyújtásáról, jogosultsági feltételeiről az önkormányzatok döntenek az ún. települési támogatás keretében.

Ezen ellátások közé Fülöpszállás Községi Önkormányzat vonatkozásában a korábbi:

- **lakásfenntartási támogatás,**
- **méltányossági közgyógyellátás**

tartozik.

A fentiekén túl az önkormányzati segély is átalakult, mivel a rendkívüli élethelyzetre tekintettel is a rendkívüli települési támogatás keretében nyújtható támogatás.

Aktív korúak ellátása

A rendszeres szociális segély 2015. március 1-jétől ebben a formában megszűnik, a jogosulti kör az átalakítást követően más ellátásokra válhat jogosulttá.

Azon személyek aktív korúak ellátására való jogosultságát, akik részére 2015. március 1-jét megelőzően rendszeres szociális segélyre való jogosultság került megállapításra a jegyzőnek 2015. január 1. és 2015. február 28. között felül kellett vizsgálni.

A felülvizsgálat eredményeként 2015. március 1-jétől a korábban rendszeres szociális segélyre jogosult személyek ellátásra való jogosultsága a következők szerint alakul:

Amennyiben a felülvizsgálat során a foglalkoztatást helyettesítő támogatásra jogosultak számára előírt együttműködést nyilatkozatban vállalják, foglalkoztatást helyettesítő támogatásra lesznek jogosultak:

- **a nyugdíjkorhatárt 5 éven belül betöltők, és**
- **az önkormányzat rendeletében foglalt feltételek szerinti jogosultak.**

A törvény erejénél fogva az újonnan bevezetendő egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatásra lesznek jogosultak:

- **az egészségkárosodottak és**

- a 14 év alatti gyermekük felügyeletét másképp biztosítani nem tudók.

Az újonnan bevezetendő egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatás (EGYT) összegét a rendszeres szociális segély összegére vonatkozó szabályok alapján kell kiszámítani, egyedül a családi jövedelemhatár összege változott.

Az EGYT havi összege a családi jövedelemhatár összegének és a jogosult családja havi összjövedelmének különbözete, de nem haladhatja meg a nettó közfoglalkoztatási bér 90 %-át. 2015. évben ez maximum 46 662 Ft. lehet.

Ha az EGYT-re jogosult családja tagjának foglalkoztatást helyettesítő támogatásra való jogosultságot állapítottak meg, az EGYT összege nem haladhatja meg a nettó közfoglalkoztatási bér 90 %-ának és a foglalkoztatást helyettesítő támogatás összegének különbözetét. Ebben az esetben az EGYT maximuma 23 862 Ft. lehet.

A családi jövedelemhatár összege megegyezik a család fogyasztási egységeihez tartozó arányszámok összegének és az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összege 92 %-ának szorzatával. 2015. február 28-ig az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összege 90 %-ig kellett kiegészíteni a család jövedelmét.

Az alábbi táblázat a rendszeres szociális segélyben és a foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesülők számát mutatja be.

év	rendszeres szociális segélyben részesülők		Foglalkoztatást helyettesítő támogatás (álláskeresői támogatás)	
	fő	15-64 évesek %-ában	fő	munkanélküliek %-ában
2008	71	4.3	47	0.25
2009	68	4.2	47	22
2010	69	4.2	73	31
2011	67	4.1	74	34
2012	59	3.7	84	43
2013	72	4.6	45	20
2014				
2015				
2016				
2017				

Munkaerő-piaci szolgáltatások

Az Flt. III. fejezete rögzíti a munkaerő-piaci szolgáltatások és foglalkoztatást elősegítő támogatásokat.

Az állami foglalkoztatási szerv és az állami felnőttképzési intézmény által nyújtott szolgáltatások a következők:

- a) munkaerőpiaci és foglalkozási információ nyújtása,
- b) munka-, pálya-, álláskeresői, rehabilitációs, helyi (térsgéi) foglalkoztatási tanácsadás,
- c) munkaközvetítés.

Álláskeresői támogatása

A támogatott képzésben részesíthető személyek körét és a képzési támogatásként adható juttatásokat az Flt. 14. §-a rögzíti.

A hátrányos helyzetű személyek foglalkoztatásának bővítését szolgáló támogatások nyújthatók az Flt. 16. §- alapján a munkaadó részére a törvényben rögzített feltételek esetén.

Az álláskereső vállalkozóvá válását elősegítő támogatás nyújtható az Ftt. 17. §-a szerint a legalább három hónapja folyamatosan álláskeresőként nyilvántartott, vagy rehabilitációs járadékban részesülő magánszemélyek számára, legfeljebb hat hónap időtartamra, havonta a kötelező legkisebb munkabér (minimálbér) összegéig terjedő vissza nem térítendő formában, pályázati eljárás keretében.

A munkahelyteremtés és munkahelymegőrzés támogatásáról az Ftt. 18. §-a rendelkezik, eszerint pályázati eljárás keretében, vissza nem térítendő munkahelyteremtő támogatás nyújtható a munkavállalók létszámának növelésével tartós foglalkoztatást biztosító munkáltató

Az álláskereső ellátására vonatkozóan az Ftt. 25. §-a szerint álláskeresői járadék folyósítható annak az álláskereső személynek, aki megfelel a törvény e rendelkezése szerinti feltételeknek.

Az Ftt. 30. §-a szerint az álláskereső kérelmére nyugdíj előtti álláskeresői támogatást kell megállapítani a jogszabályban rögzített feltételek esetén.

Az álláskereső részére járó álláskeresői járadék, álláskeresői segély megállapításával, valamint a munkahelykereséssel kapcsolatos helyközi utazási költségtérítés állapítható meg az Ftt. 32. §-a szerint.

3.4 Lakhatás, lakáshoz jutás, lakhatási szegregáció

E fejezetben a lakhatáshoz kapcsolódó területet elemezzük, kiemelve a bérlakás-állományt, a szociális lakhatást, az egyéb lakáscélra nem használt lakáscélú ingatlanokat, feltárva a településen fellelhető elégtelen lakhatási körülményeket, veszélyeztetett lakhatási helyzeteket és hajléktalanságot, illetve a lakhatást segítő támogatásokat. E mellett részletezzük a lakhatásra vonatkozó egyéb jellemzőket, elsősorban a szolgáltatásokhoz való hozzáférést.

Az önkormányzati törvény az önkormányzatok ellátandó feladatai között rögzíti a lakás (és helyiség) gazdálkodást. A törvény rögzíti az önkormányzatok számára a hajléktalanság megelőzésének, és a területükön hajléktalanná vált személyek ellátásának és rehabilitációjának kötelezettségét 2013. január 1-jétől.²⁰

A lakásfenntartási támogatás a szociálisan rászoruló háztartások részére a háztartás tagjai által lakott lakás, vagy nem lakás céljára szolgáló helyiség fenntartásával kapcsolatos rendszeres kiadásai viseléséhez nyújtott hozzájárulás. A jegyző a villanyáram-, a víz- és a gázfogyasztás, a távhő-szolgáltatás, a csatornahasználat és a személyszállítás díjához, a lakbérhez vagy az albérleti díjhoz, a lakáscélú pénzügyi kölcsön törlesztő-részletéhez, a közös költséghez, illetve a tüzelőanyag költségeihez lakásfenntartási támogatást nyújt.

Az önkormányzatok 2015. március 1-től a települési támogatás keretében biztosíthatnak támogatást a lakhatáshoz kapcsolódó rendszeres kiadások viseléséhez, illetve a hátralékot felhalmozó személyek számára.²¹

Igen lényeges az Ebktv. 26. §-ának (3) bekezdésének figyelembe vétele a lakhatási helyzet, illetve a szegregátumok vizsgálata és a megfogalmazandó intézkedések során. A rendelkezés rögzíti, hogy „a lakáshoz jutási feltételek meghatározása nem irányulhat arra, hogy a 8. §-ban meghatározott tulajdonságok szerint egyes csoportok valamely településen, illetve településrészen mesterségesen, nem a csoport önkéntes elhatározása alapján elkülönüljenek.” Az Ebktv. tiltja a lakáshoz jutási feltételek olyan módon való meghatározását, ami alapján egyes védett tulajdonságokkal rendelkező csoportok egy adott településen vagy településrészen belül

²⁰ Éves jelentés a lakhatási szegénységről, 2011. Habitat for Humanity Magyarország, 2012. június

²¹ 2015. évi felülvizsgálat alapján módosított tartalom.

mesterségesen elkülönülnek. Ezt elsősorban a település drágábban és olcsóbban értékesíthető telkekre, ingatlanokra történő felosztásával, kettéosztásával lehet megvalósítani.

A törvényi tilalom része, hogy a mesterséges elkülönülés a csoport tagjainak szándékán kívül valósuljon meg, azaz abban az esetben, ha egyes személyek vagy e személyek csoportja önként, kényszer nélkül kíván a település egy különálló részén élni anélkül, hogy ez a helyzet bizonyos lakáshoz jutási feltételek diszkriminatív meghatározásán alapult volna, az nem minősíthető az egyenlő bánásmód követelménye megsértésének.

a) bérlakás-állomány

Fülöpszállás Községi Önkormányzat tulajdonában 11 bérlakás van, ezek közül 7 lakásban laknak. Az üresen álló lakások felújításra szorulnak, ezért bérbeadásuk nem lehetséges.

b) szociális lakhatás

Fülöpszállás Községi Önkormányzat tulajdonában szociális lakás nincsen.

c) egyéb lakáscélra használt nem lakáscélú ingatlanok

Fülöpszállás Községi Önkormányzat tulajdonában nincsenek egyéb lakáscélra használt nem lakáscélú ingatlanok.

d) elégtelen lakhatási körülmények, veszélyeztetett lakhatási helyzetek, hajléktalanság

A hajléktalanság nem jellemző a településen, hajléktalan személyről nem tudunk. Elégtelen vagy veszélyeztetett lakhatási körülményekről sincsen információnk, ezzel kapcsolatosan bejelentés, illetve jelzés nem érkezett az önkormányzathoz a vizsgált időszakban.

e) lakhatást segítő támogatások²²

A lakásfenntartási támogatás a szociálisan rászoruló háztartások részére a háztartás tagjai által lakott lakás, vagy nem lakás céljára szolgáló helyiség fenntartásával kapcsolatos rendszeres kiadásai viseléséhez nyújtott hozzájárulás. A jegyző a villanyáram-, a víz- és a gázfogyasztás, a távhő-szolgáltatás, a csatornahasználat és a szemétszállítás díjához, a lakbérhez vagy az albérleti díjhoz, a lakáscélú pénzügyi kölcsön törlesztő-részletéhez, a közös költséghez, illetve a tüzelőanyag költségeihez lakásfenntartási támogatást **nyújtott**.

Az önkormányzatok 2015. március 1-től a települési támogatás keretében biztosíthatnak támogatást a lakhatáshoz kapcsolódó rendszeres kiadások viseléséhez, a lakásfenntartási támogatás megszűnt.

Az önkormányzat által nyújtott szociális ellátásokról szóló 2/2015.(II.20.) önkormányzati rendelet lakhatási támogatásra vonatkozó szabályai a következők:

- 8. § (1) Lakhatási támogatásra jogosult az a személy, aki a kérelemben megjelölt lakásban bejelentett lakcímmel rendelkezik, abban életvitelszerűen lakik, annak tulajdonosa vagy bérelője; és akinek a háztartásában az egy főre jutó havi jövedelem nem haladja meg a (3) bekezdésben meghatározott összeget és a háztartás tagjai egyikének sincs vagyona.**
- (2) Nem jogosult lakhatási támogatásra, aki lakásfenntartási támogatásban részesül.**
- (3) A lakhatási támogatás összege**

²² 2015. évi felülvizsgálat alapján módosított tartalom.

- a) ha a jogosult háztartásában az egy főre jutó havi jövedelem nem haladja meg az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegét 4500 Ft/hó,
- b) ha a jogosult háztartásában az egy főre jutó havi jövedelem nem haladja meg az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 125 %-t 3750 Ft/hó,
- c) ha a jogosult háztartásában az egy főre jutó havi jövedelem nem haladja meg az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 150 %-t 3000 Ft/hó.
- (4) A lakhatási támogatás (3) bekezdésben meghatározott havi összege 1000 forinttal emelkedik, ha a jogosultság megállapítását gyermekét egyedül nevelő szülő kérelmezi.
- (5) A lakhatási támogatást 6 hónap időtartamra kell megállapítani úgy, hogy a jogosultat a kérelem benyújtása hónapjának első napjától illeti meg.
- (6) Lakhatási támogatás ugyanazon lakásra csak egy jogosultnak állapítható meg, függetlenül a lakásban élő személyek és háztartások számától.

f) eladósodottság

Az eladósodottság miatti megélhetési problémák a mi településünk lakosainál is jellemzőek. Az érintett családok a magas lakáshitel törlesztés, valamint a magas közüzemi díjhátralékok miatt kerülnek nehéz helyzetbe. A családok helyzetét még nehezíti az is, hogy az önkormányzat a kivetett gépjárműadó és talajterhelési díj hátralékot önálló bírósági végrehajtó közreműködésével hajtja be. Az önkormányzat jegyzője méltányosságból elenged, fizetési könnyítést vagy halasztást engedélyez ezekből a hátralékokból a lakossági terhek csökkentése végett leginkább a kevés jövedelemmel rendelkező családok részére.

Nem áll rendelkezésünkre arra vonatkozó adat, hogy a településen hány családot érint az eladósodottság.

g) lakhatás egyéb jellemzői: külterületeken és nem lakóövezetben elhelyezkedő lakások, minőségi közszolgáltatásokhoz, közműszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez való hozzáférés bemutatása

Fülöpszállás községnek több külterületi lakott területe is van: Balázspusztá, Kurjantópusztá, Telekpusztá és Székepusztá. Ezek leginkább tanyás területek, a tanyák általában villamos energiával ellátottak, leginkább mezőgazdasági utakon közelíthetők meg, ezeket az utakat az önkormányzat rendszeresen karbantartja. A vezetékes ivóvíz, gáz, kommunális szemétszállítás és szennyvízelvezetés ezeken a területeken nem biztosított. A község, illetve a vonzásközpontok autóbusszjáratokkal megközelíthetők, menetrendszerinti járat szállítja az iskolás és óvodás tanyasi gyermekeket a községbe. Az önkormányzat 2011-ben megszüntette a tanyagondnoki szolgálatot, amely a külterületi lakosok szolgáltatásokhoz való hozzájutását nagymértékben segítette.

3.5 Telepek, szegregátumok helyzete

Településünkön nincsen telep, illetve szegregátum.

a) a telep/szegregátum mint lakókönyezet jellemzői (kiterjedtsége, területi elhelyezkedése, megközelíthetősége, lakásállományának állapota, közműellátottsága, közszolgáltatásokhoz való hozzáférés lehetőségei, egyéb környezet-egészségügyi jellemzői stb.)

Településünkön nem releváns.

b) a telepen/szegregátumokban élők száma, társadalmi problémák szempontjából főbb jellemzői (pl. életkori megoszlás, foglalkoztatottsági helyzet, segélyezettek, hátrányos, halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek aránya, stb.)

Településünkön nem releváns.

c) szegregációval veszélyeztetett területek, a lakosság területi átrendeződésének folyamatai

Településünkön nem releváns.

3.6 Egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés

E fejezet jogszabályi környezetét az alábbiakban foglaljuk össze. Elsőként kiemeljük az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvényt, mely előírja, hogy a települési önkormányzat az egészségügyi alapellátás körében gondoskodik:

- a) a háziorvosi, házi gyermekorvosi ellátásról,
- b) a fogorvosi alapellátásról,
- c) az alapellátáshoz kapcsolódó ügyeleti ellátásról,
- d) a védőnői ellátásról,
- e) az iskola-egészségügyi ellátásról.

A települési önkormányzat a környezet- és település-egészségügyi feladatok körében gondoskodik

- a) a köztisztasági és településtisztasági feladatok ellátásáról,
- b) biztosítja a rovarok és rágcsálók irtását,
- c) folyamatosan figyelemmel kíséri a település környezet-egészségügyi helyzetének alakulását és ennek esetleges romlása esetén – lehetőségeihez képest – saját hatáskörben intézkedik, vagy a hatáskörrel rendelkező és illetékes hatóságnál kezdeményezi a szükséges intézkedések meghozatalát,
- d) együttműködik a lakosságra, közösségekre, családi, munkahelyi, iskolai színterekre irányuló egészségfejlesztési tevékenységekben, valamint támogatja és aktívan kezdeményezi ezeket.

A szociálisan rászorultak részére személyes gondoskodást az állam, valamint az önkormányzatok biztosítják. A Szt. értelmében a személyes gondoskodás magában foglalja a szociális alapszolgáltatásokat és szakosított ellátásokat.

Szociális alapszolgáltatások: falugondnoki és tanyagondnoki szolgáltatás, étkeztetés, házi segítségnyújtás, családsegítés, jelzőrendszeres házi segítségnyújtás, közösségi ellátások, támogató szolgáltatás, utcai szociális munka, nappali ellátás.

Személyes gondoskodás körébe tartozó szakosított ellátások: az ápolást, gondozást nyújtó intézmény, a rehabilitációs intézmény, a lakóotthon, az átmeneti elhelyezést nyújtó intézmény, az egyéb speciális szociális intézmény.

Az Ebtv. rendelkezése értelmében az egyenlő bánásmód követelményét érvényesíteni kell a társadalombiztosítási rendszerekből finanszírozott, továbbá a szociális, illetve gyermekvédelmi pénzbeli és természetbeni, valamint személyes gondoskodást nyújtó ellátások igénylése és biztosítása, a betegségmegelőző programokban és a szűrővizsgálatokon való részvétel, a gyógyító-megelőző ellátás, a tartózkodás céljára szolgáló helyiségek használata, az élelmezési és egyéb szükségletek kielégítése során.

Az egyenlő bánásmódhoz való jog magában foglalja különösen az azonos egészségügyi intézmények használatának, az ugyanolyan színvonalú és hatékony, illetőleg nem magasabb kockázattal járó gyógykezelésben, valamint betegségmegelőző programokban (szűrővizsgálatokban) való részvétel jogát.

a) az egészségügyi alapszolgáltatásokhoz, szakellátáshoz való hozzáférés

Az egészségügyi alapellátás úgy biztosított a településen, hogy 2 háziorvos és 1 fogorvos tart rendelőt a hét minden napján, gyermekorvosi ellátás nem biztosított. Gyermekorvos rendel a szomszédos településen, Szabadszálláson, ahová többen is áthordják gyermeküket. Egyébként háziorvosaink ellátják a gyermek betegeket is és a csecsemőgondozásban is részt vesznek. Az önkormányzat biztosítja a délutáni és éjszakai orvosi ügyeletet is Szabadszálláson.

A fogorvos heti rendszerességgel tart iskolafogászatot. Az általános iskolások tanítási évben legalább egy alkalommal szervezetteren megjelennek fogászati ellenőrzésen.

Az orvosok és a védőnői szolgálat 2010-ben megkezdett beruházás alapján felújított egészségházban, korszerű rendelőkben végezhetik tevékenységüket.

A gyermekjóléti és családsegítő szolgálatot 1 fő családgondozó látja el a településen a hét minden napján fogadja az ügyfeleket a Polgármesteri Hivatalban lévő irodájában.

Az önkormányzat működteti a védőnői szolgálatot is, a település 1 védőnői körzetnek minősül és így 1 védőnő áll foglalkoztatási jogviszonyban. A védőnő rendszeresen megjelenik az iskolában, óvodában, ahol egészségügyi és higiéniai ellenőrzéseket végez, valamint az egyes korcsoportokat érintő problémákról tanácsadást tart. Délutánonként családlátogatást végez, felkeresi elsősorban a kisgyermekes családokat, ha problémát észlel, azonnal jelez a gyermekjóléti szolgálat felé.

Egészségügyi szakrendelés Kecskeméten a megyei kórházban biztosított a fülöpszállási lakosok részére.

b) prevenció és szűrőprogramokhoz (pl. népegészségügyi, koragyermekkor kötelező szűrésekhez) való hozzáférés

A településen időnként látásvizsgálatot lehet igénybe venni, valamint a védőnő szervezésében méhnyak rákszűrést tartanak évente egyszer a védőnői rendelőben, valamint a háziorvosok havonta egyszer vérvételt végeznek a betegeiknek. A fogorvos az általános iskolásoknak évente fogászati szűrővizsgálatot végez a korai fogápolás elsajátítása végett.

c) fejlesztő és rehabilitációs ellátáshoz való hozzáférés

Fejlesztő és rehabilitációs ellátások nincsenek a településen.

d) közétkeztetésben az egészséges táplálkozás szempontjainak megjelenése

A közétkeztetést Fülöpszállás Község Önkormányzata vállalkozóval kötött szerződés alapján üzemeltetett helyi napközi otthonos konyhán (6085 Fülöpszállás, Petőfi S. u. 3.) biztosítja, az ellátásra jogszabályban előírt, és a szerződésben kikötött tárgyi, higiénés, az élelmiszer-nyersanyagok energia- és tápanyagtartalmát meghatározó továbbá a tevékenységre vonatkozó egyéb feltételek betartása mellett.

e) sportprogramokhoz való hozzáférés

A fülöpszállási civil szervezetek közül a Fülöpszállási Sportegyesület tagjai a focizásnak hódolnak, a Fülöpszállási Súlyemelő és Szekander Egyesület tagjai pedig a szekander versenyeken mérettetik meg erejüket. Ezek a szervezetek a sport iránt érdeklődőket hívják és várják edzéseikre és meccseikre. A településen rendszeresen női tornát is tartanak.

Az önkormányzat a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvényben meghatározott kötelező alapszolgáltatások keretein belül **szociális étkeztetést, házi segítségnyújtást és családsegítést** biztosít „Az önkormányzat által nyújtott szociális ellátásokról” **szóló 2/2015.(II.20.) számú rendelete** alapján Fülöpszállás Község településén.²³

Étkeztetés:

A szolgáltatás feladata, hogy az önkormányzat az étkeztetés keretében azoknak a szociálisan rászorultaknak a napi egyszeri meleg étkezéséről gondoskodjon, akik azt önmaguk, illetve eltartottjuk részére tartósan vagy átmeneti jelleggel nem képesek biztosítani, különösen

- koruk,
- egészségi állapotuk,
- fogyatékoságuk, pszichiátriai betegségük,
- szenvedélybetegségük, vagy
- hajléktalanságuk miatt.

Az önkormányzat az ellátást igénybe vevők részére a napi egyszeri meleg étkeztetés biztosításával az életminőség javítását, a rászoruló lakosság egészségügyi és fizikai állapotának szinten tartását és romlásának megelőzését szeretné elérni.

A szociális étkeztetés alapszolgáltatás biztosításával az egészségügyi állapot szinten tartása várható, ugyanis a napi egyszeri meleg fő étkezéssel változatosabb, kiegyensúlyozottabb, ezáltal egészségesebb étrend biztosítható. Ez hosszabb távon betegségmegelőző hatású, az egészségügyi vagy szociális okokból kialakult alultápláltság megelőzhető.

Emellett kiemelkedő jelentősége van a napi egyszeri rendszeres személyes találkozásnak. Ez az idősök, egyedül élők életvezetését segíti, napi rendszeres programmá válik az ebéd meghozatala, a szociális gondozóval való találkozás, az elzártság érzésének oldása. Az ételkihordás lehetőséget ad arra, hogy az érintett segítséget kérjen, jelzést kaphatunk állapotának esetleges romlásáról, illetve hogy orvosi segítségre van szüksége.

Az ellátandó célcsoport jellemzője, hogy az ellátottak nagyobb része időskorú, aki kora, vagy egészségi állapota miatt nem tud saját magáról gondoskodni (a napi meleg ebédet megfőzni). Az étkezésben részesülők száma: évi átlag 15 fő. Az ellátást Fülöpszállás Község Önkormányzata vállalkozóval kötött szerződés alapján üzemeltetett helyi napközi otthonos konyhán (6085 Fülöpszállás, Petőfi S. u. 3.) készített egyszeri meleg ebéd formájában biztosítja, az ellátásra jogszabályban előírt, és a szerződésben kikötött tárgyi, higiénés, az élelmiszer-nyersanyagok energia- és tápanyagtartalmát meghatározó továbbá a tevékenységre vonatkozó egyéb feltételek betartása mellett.

Az étkeztetés munkanapokon napi egyszeri meleg ebéd formájában biztosított.

Az ellátás igénybe vehető:

- kiszolgálással egyidejű helyben fogyasztással,
- az étel elvitelével,
- lakásra szállítással.

Az ellátás igénybevétele önkéntes, az ellátást igénylő vagy törvényes képviselője írásbeli kérelmére történik.

Házi segítségnyújtás

A házi segítségnyújtás alapszolgáltatás feladata, hogy az önkormányzat a szolgáltatást igénybevevő személy saját lakókörnyezetében, az önálló életvitel fenntartása érdekében szükséges ellátásokat biztosítsa. Ennek keretében biztosítani kell, az alapvető gondozási, ápolási feladatok elvégzését, az

²³ 2015. évi felülvizsgálat alapján módosított tartalom.

önálló életvitel fenntartásában, az ellátott és közvetlen lakókörnyezete higiéniai körülményeinek megtartásában való közreműködést, valamint a veszélyhelyzetek kialakulásának megelőzésében, illetve azok elhárításában való segítségnyújtást.

A házi segítségnyújtás keretében a házi gondozó segítséget nyújt ahhoz, hogy az ellátást igénybevevő fizikai, mentális és szociális szükséglete a saját környezetében, életkorának, élethelyzetének és egészségi állapotának megfelelően, a meglévő képességeinek fenntartásával, felhasználásával és fejlesztésével biztosított legyen.

Jelenleg a szolgáltatást igénybevevők száma 7 fő. Az ellátandó célcsoport jellemzője, hogy az ellátottak leginkább azok az idősek, akik egyedül élnek és nincsen a közelükben gondviselő rokon, hozzátartozó.

Az önkormányzat a házi segítségnyújtást a gondozási szükségletnek megfelelő időtartamban, az igénybe vevők saját lakókörnyezetében biztosítja olyan ellátási formákban, amelyek igénybevétele minél tovább otthonukban maradhatnak, elkerülendő a bentlakásos intézményi elhelyezést, ezekkel biztosítani tudjuk számukra az önálló, vagy részben önálló életvitel fenntartását.

A feladatellátás formái:

- a.) az ellátást igénybe vevővel segítő kapcsolat kialakítása és fenntartása,
- b.) az orvos előírása szerinti alapvető gondozási, ápolási feladatok ellátása,
- c.) közreműködés a személyi és lakókörnyezeti higiéniá megtartásában,
- d.) közreműködés az ellátást igénybe vevő háztartásának vitelében (meleg étel biztosítása, bevásárlás, mosás, takarítás)
- e.) segítségnyújtás az ellátást igénybe vevőnek a környezetével való kapcsolattartásában,
- f.) segítségnyújtás az ellátást igénybe vevőt érintő veszélyhelyzet kialakulásának megelőzésében, a kialakult veszélyhelyzet elhárításában,
- g.) az ellátást igénybe vevő segítése a számukra szükséges szociális ellátásokhoz való hozzájutásban,
- h.) szükség esetén a bentlakásos szociális intézménybe történő beköltözés segítése.

Az ellátás igénybevétele önkéntes, az ellátást igénylő vagy törvényes képviselője írásbeli kérelmére történik.

Családsegítés:

Az alapszolgáltatás célja, hogy a felnőtt lakóhelyén kaphassa meg mindazt a támogatást és segítséget, amely hozzájárul problémái megoldásához, az ott élők jólétét szolgálja.

Az egyének, családok, csoportok, helyi közösségek részére általános szociális és mentálhigiénés ellátást nyújtó, a szociális alapellátás részét képező intézmény.

Célja, hogy aktívan részt vegyen a helyi szociális problémák feltárásában, megoldásában, az intézményt felkeresők szociális, pszichés és egyéb életvezetési zavarainak elhárításában, oldásában.

Célja továbbá a családok kiegyensúlyozottabb életvitelének, a konfliktusok feloldásának biztosítása, a hátrányok mérséklése.

A leggyakoribb veszélyeztető tényezők a következők:

- lakhatási és megélhetési problémák, melyek gyakran érzelmi labilitást is okoznak a családokban
- konfliktusok, kapcsolati problémák
- a szociális veszélyeztetettség;
- életvezetési, szocializációs problémák;
- inaktív lakossági csoport magas létszáma
- mentális és addiktológiai betegségek és az ezzel járó devianciák megjelenése a családban;

kriminalizálódás; magántulajdon elleni szabálysértések

A Családsegítő Szolgálat a Fülöpszállás területén élő összes lakosság, 2380 fő (2013. januári adat) gondozását végzi.

Az ellátás igénybevételének módja: önkéntes.

A szociális szakosított ellátások a településen nem, csak a megyeszékhelyen elérhetőek.

g) hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése a szolgáltatások nyújtásakor

Erre vonatkozóan nem áll rendelkezésünkre információ, erre utaló bejelentés, panasz nem érkezett az önkormányzathoz a vizsgált időszakban.

h) pozitív diszkrimináció (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások) a szociális és az egészségügyi ellátórendszer keretein belül²⁴

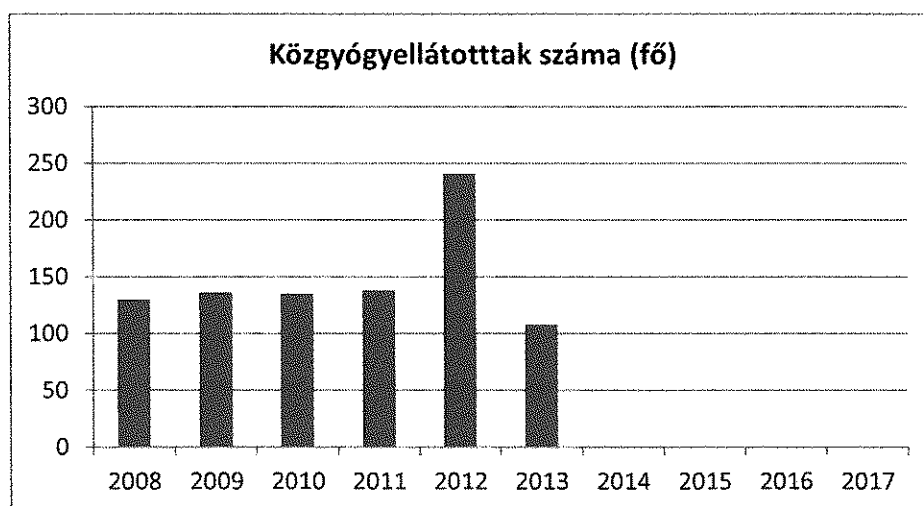
A közgyógyellátás a szociálisan rászorult személy részére- egészségi állapota megőrzéséhez és helyreállításához- az egészségügyi szolgáltatásokkal kapcsolatos kiadások kompenzálását célzó hozzájárulás. Három jogcímen kaphat valaki közgyógyellátási igazolványt: 1. alanyi jogon, 2. normatív alapon, 3. méltányossági alapon. **A közgyógyellátásban részesülők száma 2012-ben megemelkedett, majd 2013-ban visszaesett jelentősen.**

Méltányossági közgyógyellátás biztosítása 2015. március 1-jétől nem kötelező, az önkormányzatok a rendkívüli települési támogatás keretében biztosíthatnak támogatást a gyógyszerkiadások viseléséhez. Az önkormányzat által nyújtott szociális ellátásokról szóló 2/2015.(II.20.) önkormányzati rendelet az alábbiak szerint szabályozza ezt az ellátást:

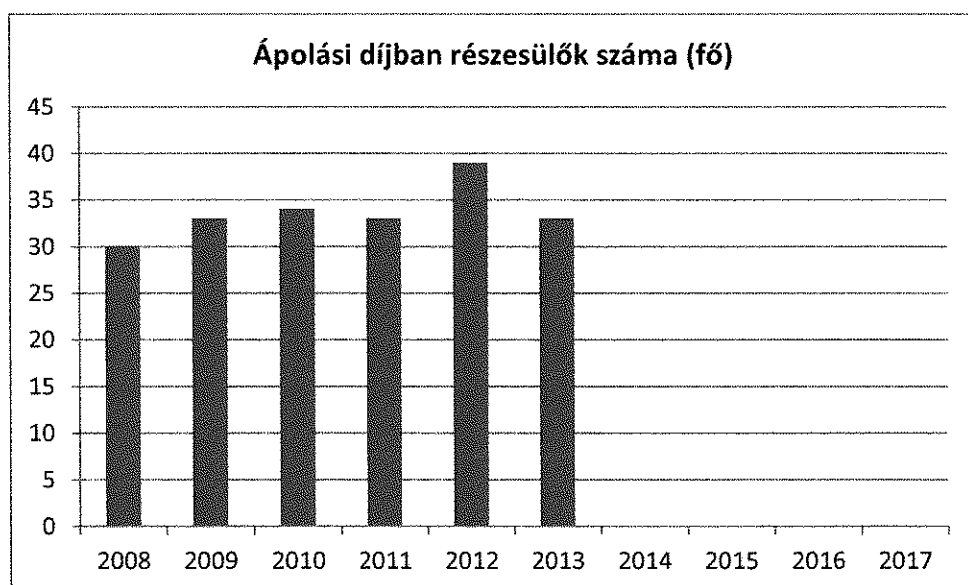
11. §

- (1) A gyógyszer kiadások viseléséhez nyújtott támogatás, a szociálisan rászorult részére az egészségi állapota megőrzéséhez és helyreállításához kapcsolódó kiadásainak csökkentése érdekében biztosított támogatás.
A gyógyszer kiadások viseléséhez nyújtott támogatásra jogosult az a személy, akinek a háztartásában az egy főre jutó havi jövedelem nem haladja meg a (3) bekezdésben meghatározott összeget és a háztartás tagjai egyikének sincs vagyona.
- (2) Az (1) bekezdésben meghatározott támogatás összege
 - a.) ha a jogosult háztartásában az egy főre jutó havi jövedelem nem haladja meg az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegét 4500 Ft/hó,
 - b.) ha a jogosult háztartásában az egy főre jutó havi jövedelem nem haladja meg az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 125 %-t 3750 Ft/hó,
 - c.) ha a jogosult háztartásában az egy főre jutó havi jövedelem nem haladja meg az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 150 %-t 3000 Ft/hó.
- (3) A gyógyszer kiadások viseléséhez nyújtott támogatást 6 hónap időtartamra kell megállapítani úgy, hogy a jogosultat a kérelem benyújtása hónapjának első napjától illeti meg.
- (4) A kérelemhez csatolni kell az Szt. 50/A. § (3) bekezdésében meghatározott háziorvosi igazolást.

²⁴ 2015. évi felülvizsgálat alapján módosított tartalom.

Az ápolási díj a tartósan gondozásra szoruló személy otthoni ápolását ellátó nagykorú hozzátartozó részére biztosított anyagi hozzájárulás. Ápolási díjra jogosult a hozzátartozó (a közeli hozzátartozók meghatározásáról ld. Ptk.685.& b. pontja), ha állandó és tartós gondozásra szoruló, súlyosan fogyatékos (életkorra tekintet nélkül), vagy tartósan beteg 18 év alatti gyermek gondozását, ápolását végzi. **A településen ápolási díjban részesülők számát az alábbi táblázat mutatja. 2012. évben emelkedés mutatkozott, majd 2013-ban visszaesett a számuk.**

3.7 Községi viszonyok, helyi közélet bemutatása

a) Községi élet szinterei, fórumai

A településen több civil szervezet is tevékenykedik: Fülöpszállási Sportegyesület, Fülöpszállási Súlyemelő és Szkander Egyesület, Tegyük Fülöpszállásért Egyesület (TEFE), Polgárőr Egyesület, Nyugdíjas Klub, Mozgáskorlátozottak Egyesülete. A TEFE évente több programot is szervez a

lakosság szórakoztatására, majálist, kukorica fesztivált, szüreti bált, ismeretterjesztő és kézműves foglalkozásokat rendez. A polgárőrök, a focisták, valamint az óvodai és iskolai szülői szervezetek évente bált rendeznek. Az önkormányzat minden évben augusztus 20-án több napos falunapi rendezvényt szervez az egész lakosságnak. A falunap keretében kispályás labdarúgó mérkőzéseket, kutyaszépségversenyt, gyermek programokat tartunk, zenés-táncos fellépőket hívunk, majd tűzijátékkal és utcabállal zárjuk a programot. Az önkormányzat által fenntartott Integrált Községi Szolgáltató Tér helyet ad a civil szervezetek összejöveteleinek, valamint évközben közösségi programokat biztosítanak a lakosságnak.

b) közösségi együttélés jellemzői (pl. etnikai konfliktusok és kezelésük)

A közösségi együttélés jó, etnikai konfliktusok nem szoktak kiéleződni.

c) helyi közösségi szolidaritás megnyilvánulásai (adományozás, önkéntes munka stb.)

A védőnő a gyermekjóléti szolgálattal közösen ruhát, játékot, élelmiszert szokott alkalmanként adományozni a rászoruló családoknak. A gyermekjóléti szolgálat Mikulás napján keresi fel a hátrányos helyzetű gyermekeket, valamint a rászoruló családoknak, időseknek élelmiszer csomagokat osztanak évente egyszer.

3.8 A roma nemzetiségi önkormányzat célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége, partnersége a települési önkormányzattal

A helyi nemzetiségi önkormányzat kötelező és önként vállalt feladatait a nemzetiségek jogairól szóló 2011. évi CLXXIX. törvény 115-116. §-ai rögzítik.

A helyi nemzetiségi önkormányzat kötelező közfeladata többek közt a képviselt közösség érdekképviselésével, esélyegyenlőségének megteremtésével kapcsolatos feladatok ellátása, különösen tekintettel a helyi önkormányzatnak a nemzetiségek jogainak érvényesítésével kapcsolatos feladataira.

A helyi nemzetiségi önkormányzat önként vállalt feladatot láthat el különösen a nemzetiségi oktatási és kulturális öngazgatással összefüggő ügyekben, a társadalmi felzárkózás, a szociális, ifjúsági, kulturális igazgatás és a közfoglalkoztatás területén, valamint településüzemeltetési és településrendezési feladatok körében.

A Fülöpszállási Roma Nemzetiségi Önkormányzat együttműködését a Fülöpszállás Községi Önkormányzattal a nemzetiségek jogairól szóló 2011. évi CLXXIX. törvényben foglaltak alapján készült megállapodás rögzíti.

A helyi önkormányzat a helyi nemzetiségi önkormányzat részére - annak székhelyén - biztosítja az önkormányzati működés személyi és tárgyi feltételeit, továbbá gondoskodik a működéssel kapcsolatos végrehajtási feladatok ellátásáról.

3.9 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek

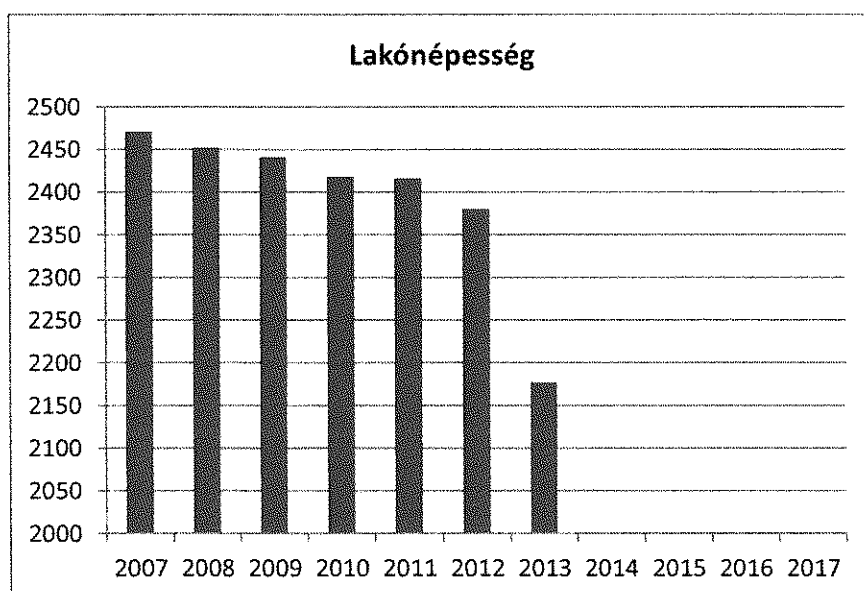
a településen kevés a munkalehetőség, a munkanélküliek nem rendelkeznek kellő információval más álláslehetőségekről	információhoz jutás elősegítése, felnőttképzés, tanfolyamok biztosítása

4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység

4.1. A gyermekek helyzetének általános jellemzői (pl. gyermekek száma, aránya, életkori megoszlása, demográfiai trendek stb.)²⁵

Fülöpszállás község lakosainak száma 2013. január 1-jén 2380 fő, folyamatos csökkenés mutatkozik, amelyet az alábbi diagram is jól mutat. Az adatokból kitűnik, hogy évente átlagosan 20 fővel csökken a létszám, kivéve a 2011. évet, de 2012. évben következett be egy nagyobb fokú csökkenés, **melynek következtében 2013. év végére 2177 fő a lakosság száma.**

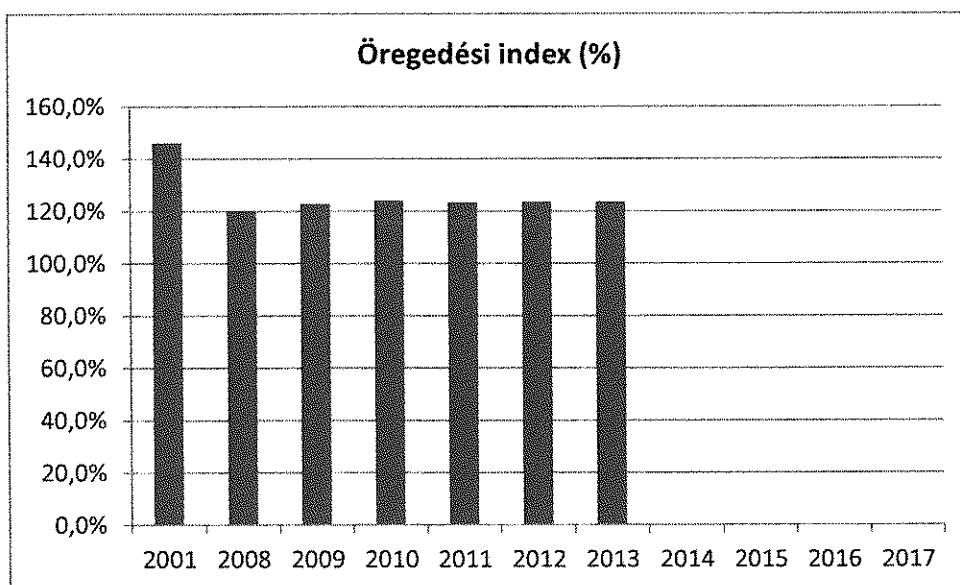
2012. évben a 0-14 éves korúak száma 364 fő, amelyből 0-2 éves 68 fő, 3-5 éves 74 fő, 6-13 éves 201 fő és 14 éves 21 fő él a településen.

A lakosság korcsoportonkénti megoszlását vizsgálva a településen élők legnagyobb arányban 18-59 év közöttiek, azután a 65 év felettiak következnek, őket követik a 0-14 év közöttiek és legkevesebben a 60-64 év közöttiek vannak.

A 65 év felettiak aránya a 0-14 éves korúakhoz viszonyítva úgy alakul, hogy az öregedési index 100 felett van. Ez azt jelenti, hogy a 65 év felettiak vannak többen, ezért a lakosság elöregedő.

²⁵ 2015. évi felülvizsgálat alapján módosított tartalom.

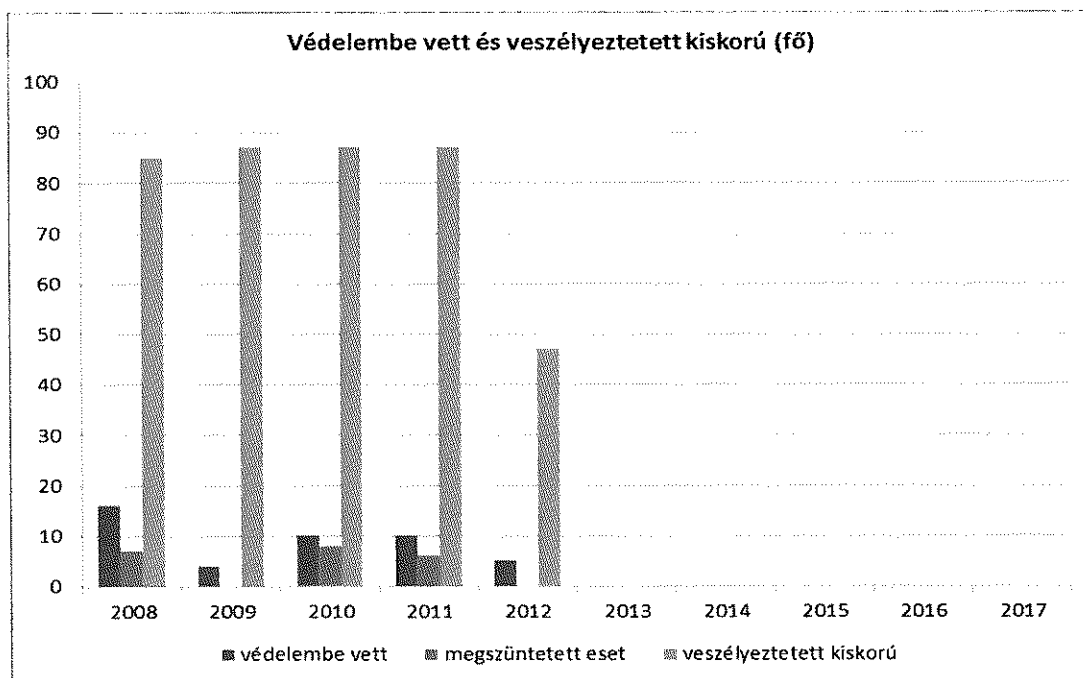
2012-ben 24 gyermek, 2013-ban pedig 27 született, ami a korábbi évekhez képest magas (2011-ben 21 fő, 2010-ben 17 fő, 2009 és 2008 években pedig 22 fő), de sajnos a halálozások száma is magas, közel 40 fő halálozott el a vizsgált időszakban. Ha a következő években is ilyen arányú születés várható, akkor a közoktatási intézményeink működése továbbra is biztosított lesz, mivel az indítható csoport és osztály átlaglétszám megfelelő lesz.

A Herpai Vilmos Általános Iskola épületének belső felújítása és energetikai korszerűsítése **2012. évben** valósult meg európai uniós támogatással. Az épület tantermei új fal- és padlóburkolatot kaptak, új mosdók és korszerű fűtésrendszer került kialakításra az energiatakarékosság érdekében, valamint digitális táblák kerültek beszerzésre.

A fűlőszállási óvoda épülete teljes felújításra szorul, mivel a 80-as évek végén volt az utolsó felújítás, amikor a negyedik csoportszobával bővítették ki az épületet, hogy valamennyi óvodai csoport elhelyezésre kerüljön a régi épületből. Az épület eredetileg egy szakmunkásképző intézmény kollégiumaként funkcionált, amit később kibővítettek, hogy a régi épületből áthelyezhessék ide az óvodát. Az épület mivel régi, a falai vékonyak és vizesednek, a nyílászárók rosszak, nem jól zárnak, a víz és fűtésrendszer elavult, a közös mosdó helyiség, konyha korszerűtlen, nincsen külön nevelői, vezetői és orvosi szoba, hiányzik a tornaszoba is. Az önkormányzat kiemelt stratégiai céljai között kiemelt célként szerepel egy új óvodaépület építése vagy legalább a meglévő teljes felújítása és bővítése.

a) veszélyeztetett és védelembe vett, hátrányos helyzetű, illetve halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek, valamint fogyatékkal élő gyermekek száma és aránya, egészségügyi, szociális, lakhatási helyzete

A védelembe vett kiskorúak száma jelentősen csökkent 2012-ben, mivel csökkent a veszélyeztetett kiskorúak száma is. Ez a Veszélyeztetettséget és Krízishelyzetet Észlelő és Jelzőrendszer hatékony működésének is köszönhető. A védőnő és a családgondozó között nagyon jó az együttműködés, a védőnő részéről érkezik a leggyakrabban jelzés a családokról, gyermekekről. Többször szerveznek közös családlátogatásokat és gyakran adományoznak ruhát és játékokat a rászoruló családoknak. Az általános iskola és az óvoda vezetésével is jó kapcsolatot tart fenn a gyermekjóléti szolgálat. A családgondozó a jelzések alapján azonnal alapellátásba veszi az érintett családot és folyamatos konzultációt tart a védőnővel a család napi életviteléről, amelyet közös családlátogatásokkal is nyomon követnek.

Magas a hátrányos helyzetű és halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek száma. Az általános iskolába 177 tanuló jár, az összlétszám 61%-a (108 fő) hátrányos helyzetű, 27%-a (47 fő) pedig halmozottan hátrányos helyzetű. Aránylag magas a csonka családban nevelkedő gyermekek száma, ebből adódik a szociális nehézségekkel küzdő és szegény családok számának növekedése. A jelzőrendszer jelzései alapján megállapítható, hogy a családok többsége rendezetlen lakókörnyezetben él, ezért a gyerekek ápolatlanok, ruházatuk nem megfelelő, higiéniai problémák mutatkoznak, iskolai felszerelésük sok esetben hiányos. Mindezek mellett a gyermekek magatartási és pszichés nehézségekkel is küzdenek, amelyen csak pszichológus szakember segíthetne.

Az alábbi táblázat a hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek arányát mutatja az osztályok tanulói létszámához viszonyítva. A HH és HHH tanulók aránya a 3. osztályban a legmagasabb a tanulói létszámhoz viszonyítva.

2012-2013. tanév	Létszám	Napközis	Hátrányos helyzetűek létszáma	HH tanulók aránya az osztály létszámához viszonyítva	Halmozottan hátrányos helyzetűek létszáma	HHH tanulók aránya az osztály létszámához viszonyítva	Sajátos nevelési igényű tanulók létszáma	SNI tanulók aránya az osztály létszámához viszonyítva
1. évfolyam	20	12	13	65%	7	35%	1	5%
2. évfolyam A osztály	18	5	7	39%	4	22%		
2. évfolyam B osztály	15	10	10	67%	4	27%		
3. évfolyam	22	8	19	86%	9	41%	3	14%
4. évfolyam	21	5	11	52%	6	29%	2	10%
5. évfolyam	24	3	12	50%	5	21%	1	4%
6. évfolyam	25	3	18	72%	5	20%	1	4%
7. évfolyam	19	0	11	58%	6	32%	3	16%
8. évfolyam	13	0	7	54%	1	8%	3	23%
Összesen	177	46	108	61%	47	27%	14	8%

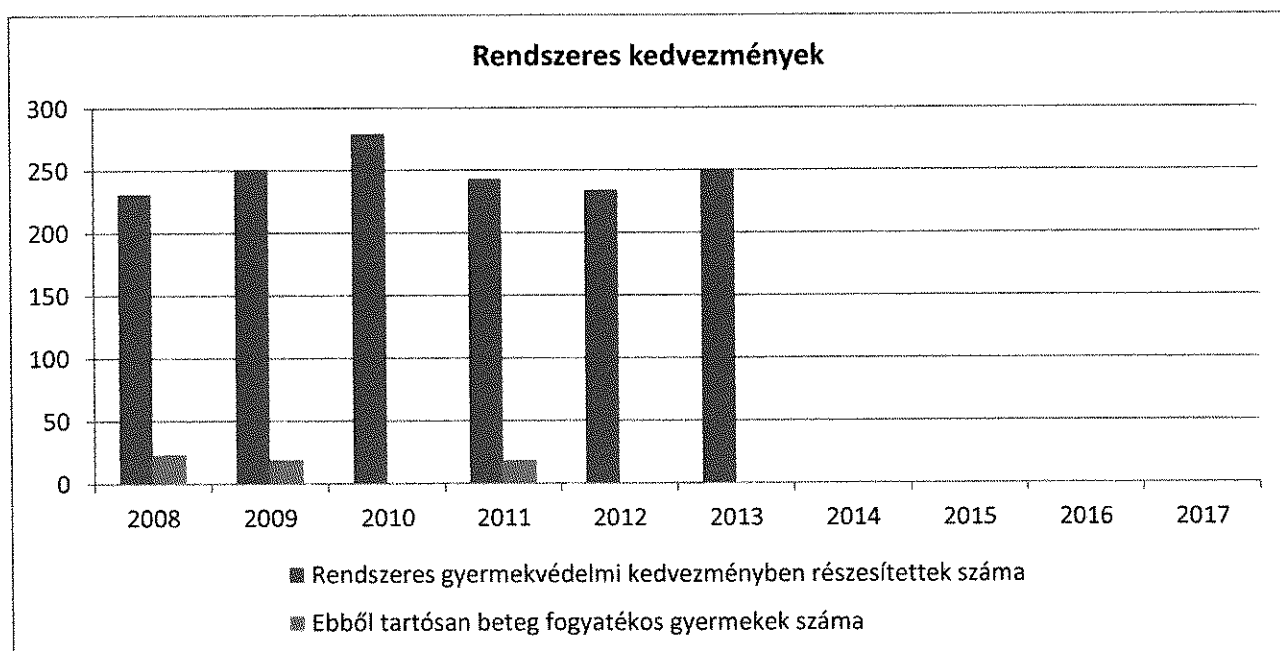
Az iskolai hiányzások általában 5-6 gyermeket érintenek az általános iskolában, a középiskolás tanulóknál 2012-ben 4 esetben kezdeményezte a jegyző a családi pótlék folyósításának felfüggesztését az iskolai hiányzások miatt. A fiatalok esetében az iskolai hiányzások oka az lehet, hogy a fiatalok elkerülnek a környező városokba és így részben kikerülnek a szülői felügyelet alól. A kamaszkori nehézségek következtében önállósodni kezdenek és lázadoznak a szülői szigor ellen, bontogatják szárnyaikat és emiatt sokszor elkerülik az iskolát. Ezek a fiatalok kikerülnek a jelzőrendszer látóköréből is, ezért nehéz ezt a korosztályt figyelemmel kísérni.

A helyi óvodába beíratott gyermekek száma a 2012/2013. nevelési évben 73 fő, ebből 26 fő hátrányos helyzetű, 16 fő pedig halmozottan hátrányos helyzetű, tehát ebben az intézményben is magas a hátrányos helyzetűek aránya. Az óvodában a gyermekek tisztaságával, higiéniájával kapcsolatos problémák a leggyakoribbak. Ennek is hasonló oka van, mint az iskolában, hogy a családoknak nem megfelelőek az életkörülményeik, rendezetlen a lakókörnyezetük, nem tisztálkodnak és ruházatukat nem tisztítják rendszeresen, nem gondoskodnak megfelelően gyermekeikről. Itt is elmondható, hogy az óvodások is küzdenek magatartási és pszichés nehézségekkel, amelyek pszichológus szakember segítségével oldhatók meg.

2012-2013. év	3 éves	4 éves	5 éves	6 éves	7 éves	Összesen
székhely						
Az intézménybe beíratott gyermekek létszáma	25	21	11	15	1	73
Más településről bejáró gyermekek létszáma						0
az intézménybe beíratott, 20%-ot meghaladóan hiányzott gyermekek száma (az adott évből eltelt időszakra vetítetten)						0
a beíratott gyermekek közül a hátrányos helyzetűek létszáma	11	5	5	5		26
a beíratott gyermekek közül a halmozottan hátrányos helyzetűek létszáma	1	2	6	7		16

b) rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek száma

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek száma 2012. év végén 234 fő volt, amely az előző évekhez képest csökkenő tendenciát mutat, **de 2013-ban 250 főre emelkedett a számuk.**²⁶

²⁶ 2015. évi felülvizsgálat alapján módosított tartalom.

c) gyermek jogán járó helyi juttatásokban részesülők száma, aránya²⁷

Az önkormányzat nem biztosít a gyermek jogán járó helyi juttatást, rendkívüli gyermekvédelmi kedvezmény sem került megállapításra **2008-2013.** közötti időszakban.

d) kedvezményes iskolai étkeztetésben részesülők száma, aránya²⁸

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek száma tavaly év végén 234 fő volt, 9 fővel csökkent az azt megelőző évhez képest, ezért a kedvezményes iskolai étkeztetésben részesülők száma is csökkent.

Az alábbi táblázat az ingyenes és kedvezményes étkezők számát mutatja éves bontásban, az ingyenes étkezők száma nagyon magas a kedvezményes étkezésre jogosultak számához képest. A kedvezményes étkezésre jogosultak száma 2008 óta fokozatosan csökken, az ingyenesen étkezők száma pedig 2011-ig jelentősen növekedett. **A következő évben az ingyenesen étkezők száma csökkent, de 2013-ban megint növekedett és az előző évekhez képest magasabb lett a számuk az általános iskolában.**

év	Ingyenes étkezésben résztvevők száma óvoda	Ingyenes étkezésben résztvevők száma iskola 1-8. évfolyam	50 százalékos mértékű kedvezményes étkezésre jogosultak száma 1-13. évfolyam
2008	41	68	24
2009	51	83	16
2010	45	101	14
2011	43	104	12
2012	36	95	12
2013	40	106	

e) magyar állampolgársággal nem rendelkező gyermekek száma, aránya

Magyar állampolgársággal nem rendelkező gyermek nincsen a településen.

4.2 Szegregált, telepszerű lakókörnyezetben élő gyermekek helyzete, esélyegyenlősége

A településen nincsen szegregáció, telep. Egy, feltehetően roma származású család több generációja él együtt egy házban és annak melléképületében, összesen 17 fő, 10 felnőtt és 7 gyerek. Az épület lakhatásra majdnem alkalmatlan, felújításra szorul, nincsenek mellékhelyiségek, bútorzat is alig van, a melléképületben is laknak. Az óvodáskorú gyermekek be vannak íratva az óvodába, de szüleik nem gondoskodnak a rendszeres óvodába járásukról. Egy gyermek még tanköteles korú, akinek több igazolatlan iskolai hiányzása van. A kisgyermekek szülei 18-25 éves korosztályba tartoznak, akik nem dolgoznak, esetleg alkalmi munkából származó jövedelmük van.

4.3 A hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint fogyatékkal élő gyermekek szolgáltatásokhoz való hozzáférése²⁹

Az egészségügyi alapellátás úgy biztosított a településen, hogy 2 háziorvos és 1 fogorvos tart rendelőt a hét minden napján, **gyermekorvosi ellátás 2015. májusa óta biztosított.** Egyébként

²⁷ 2015. évi felülvizsgálat alapján módosított tartalom.

²⁸ 2015. évi felülvizsgálat alapján módosított tartalom.

²⁹ 2015. évi felülvizsgálat alapján módosított tartalom.

házi orvosaink ellátják a gyermek betegeket is és a csecsemőgondozásban is részt vesznek. Az önkormányzat biztosítja a délutáni és éjszakai orvosi ügyeletet is.

A fogorvos heti rendszerességgel tart iskola fogászatot. Az általános iskolások tanítási évben legalább egy alkalommal szervezetteren megjelennek fogászati ellenőrzésen.

Az orvosok és a védőnői szolgálat 2010-ben megkezdett beruházás alapján felújított egészségházban, korszerű rendelőkben végezhetik tevékenységüket.

A gyermekjóléti és családsegítő szolgálatot 1 fő családgondozó látja el a településen, a hét minden napján fogadja az ügyfeleket a Polgármesteri Hivatalban lévő irodájában. A gyermekek napközbeni ellátása óvoda és iskolai napközi formájában biztosított a településen. Az önkormányzat a gyermekek átmeneti gondozásáról önkormányzati társulás formájában helyettes szülői hálózat fenntartásával gondoskodik.

A helyettes szülői hálózat működtetésével kapcsolatos feladatokat Kiskőrös Város Önkormányzata Egyesített Szociális Intézmények (6200 Kiskőrös, Sárkány J. u. 13.) látta el, de a társulási megállapodás júniusi módosítása alapján ez megszűnt és az önkormányzatnak ezt a feladatellátást önállóan kell megoldania.

Fülöpszállás Községi Önkormányzat Képviselő-testülete **a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti alapellátásokról szóló 17/2015.(VIII.19.)** számú önkormányzati rendelete alapján biztosítja a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülők ingyenes, illetve kedvezményes étkeztetését. A rendelet melléklete rögzíti az étkeztetés formáit a térítési díjakat.

a) védőnői ellátás jellemzői (pl. a védőnő által ellátott települések száma, egy védőnőre jutott ellátott, betöltetlen státuszok)

Az önkormányzat működteti a védőnői szolgálatot is, a település 1 védőnői körzetnek minősül és így 1 védőnő áll foglalkoztatási jogviszonyban. A védőnő rendszeresen megjelenik az iskolában, óvodában, ahol egészségügyi és higiéniai ellenőrzéseket végez, valamint az egyes korcsoportokat érintő problémákról tanácsadást tart. Délutánonként családlátogatást végez, felkeresi elsősorban a kisgyermekes családokat, ha problémát észlel, azonnal jelez a gyermekjóléti szolgálat felé.

b) gyermekorvosi ellátás jellemzői (pl. házi gyermekorvoshoz, gyermek szakorvosi ellátáshoz való hozzáférés, betöltetlen házi gyermekorvosi praxisok száma)³⁰

A településen általános csecsemő és gyermekgyógyászat mozgó szakorvosi szolgálat járóbeteg-szakellátás biztosított 2015. május óta, egyébként pedig a házi orvosok látják el a gyermekeket is.

c) 0–7 éves korúak speciális (egészségügyi-szociális-oktatási) ellátási igényeire (pl. korai fejlesztésre, rehabilitációra) vonatkozó adatok

A 0-7 éves korú gyermekek speciális ellátási igényeire vonatkozóan nem áll rendelkezésre adat. Feltehetően az ilyen jellegű esetek leginkább a rendszeres óvodába járás során kerülnek felszínre.

d) gyermekjóléti alapellátás³¹

Fülöpszállás Községi Önkormányzat Képviselő-testülete a 10/2015.(V.29.) számú önkormányzati rendelete alapján a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti alapellátások közül a gyermekjóléti szolgálatot biztosítja.

³⁰ 2015. évi felülvizsgálat alapján módosított tartalom.

³¹ 2015. évi felülvizsgálat alapján módosított tartalom.

Az önkormányzat a gyermekjóléti szolgáltatás feladatait önálló családgondozó foglalkoztatásával biztosítja, szolgáltatás térítésmentesen vehető igénybe.

e) gyermekvédelem³²

A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény szerint a gyermekek védelme a gyermek családban történő nevelkedésének elősegítésére, veszélyeztetettségének megelőzésére és megszüntetésére, valamint a szülői vagy más hozzátartozói gondoskodásból kikerülő gyermek helyettesítő védelmének biztosítására irányuló tevékenység.

A gyermekek védelmét pénzbeli, természetbeni és személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti alapellátások, illetve gyermekvédelmi szakellátások, valamint a törvényben meghatározott hatósági intézkedések biztosítják.

A fenti törvényi rendelkezésnek megfelelően Fülöpszállás Községi Önkormányzat Képviselő-testülete a 10/2015.(V.29.) számú önkormányzati rendeletében szabályozza a településen biztosított személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti alapellátásokat.

A törvény szerint a gyermekek védelme érdekében a jogosult részére az alábbi pénzbeli és természetbeni ellátások nyújthatók:

- a.) rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény,
- b.) gyermektartásdíj megelőlegezése,
- c.) otthonteremtési támogatás.

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultságot a jegyző állapítja meg a Gytv.-ben meghatározott feltételek alapján.

A települési önkormányzat képviselő-testülete a rendeletében meghatározott módon és feltételek szerint a gyermek és fiatal felnőtt rászorultságára tekintettel pénzbeli támogatást állapíthat meg.

Fülöpszállás Község Önkormányzata tanévkezdési támogatást biztosít az óvodás, általános iskolás és nappali tagozaton középiskolai tanulmányokat folytató gyermekek részére, amennyiben a szülő, vagy más törvényes képviselő Fülöpszálláson bejelentett lakóhellyel vagy tartózkodási hellyel rendelkezik és a családban az 1 főre jutó havi jövedelem nem haladja meg a 120.000 forintot. Ezt a támogatást először a 2015/2016. tanév kezdéséhez lehetett igényelni.

f) krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások

A krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások a településen nem elérhetők.

g) egészségfejlesztési, sport-, szabadidős és szünidős programokhoz való hozzáférés

Az általános iskolában a tanév ideje alatt szakköröket szerveznek a tanulóknak (zöldkör, énekkar, sportkör/foci, angol, informatika szakkör, tehetséggondozás, korrepetálás). Szabadidős programok a szintén tanévben megszervezett osztálykirándulások, kerékpártúrák, tájfutó versenyek, IPR foglalkozások és kirándulások, színházlátogatás, zenei előadások megtekintése, kézműves délutánok, mese- és versmondó versenyek. Az iskolában tavasszal egészség hét címmel 3 napos programot szerveznek, amelyen a gyerekek az egészséges táplálkozásról tanulhatnak, gyümölcssalátát készíthetnek, szűrővizsgálatokon vehetnek részt a szülőkkel együtt.

Az Integrált Községi Szolgáltató Tér (IKSZT) rendszeres programjaival várja a gyermekeket is, természetvédelmi, ismeretterjesztő, irodalmi, fejlesztő és kézműves foglalkozásokat szerveznek a szünidőre is, valamint hétvégén is nyitva áll, biztosított az ingyenes internet hozzáférés is.

³² 2015. évi felülvizsgálat alapján módosított tartalom.

A Tegyük Fülöpszállásért Egyesület évente több alkalommal szervez a településen szabadidős programokat, például majálist, szüreti mulatságot, kukorica fesztivált, ismeretterjesztő és egyéb foglalkozásokat.

h) gyermekétkeztetés (intézményi, hétfélig, szünidei) ingyenes tankönyv³³

Fülöpszállás Községi Önkormányzat Képviselő-testülete a **személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti alapellátásokról szóló 10/2015.(V.29.) számú önkormányzati rendelethez** alapján biztosítja a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülők ingyenes, illetve kedvezményes étkeztetését. A rendelet melléklete rögzíti az étkezési térítési díjak összegét.

A 4.1. d.) pontjában mutattuk be az ingyenes és kedvezményes intézményi étkeztetésben részesülők számát és arányát.

Az önkormányzat a törvény előírásainak megfelelően napi háromszori étkezést biztosít az óvodában és az iskolában is. Az ételt vállalkozó által üzemeltetett napközis konyhán készítik el, és annak ebédlőjében fogyasztják el az iskolás tanulók. Az óvodások helyben az óvodában fogyasztják el az ebédet. Az étel hazaszállítására nincsen lehetőség, valamint iskolai hiányzás napjain sem kap ellátást a gyermek.

A gyermekétkeztetés szünidőben nem biztosított, csak a tanítási év napjain vehető igénybe. Az önkormányzat 2010. évben biztosított nyári gyermekétkeztetést 60 rászoruló gyermeknek. A nyári gyermekétkeztetésre nincsen anyagi forrása az önkormányzatnak, van pályázat útján nyerhető támogatás erre a feladatra, de a feltételeit nem tudjuk biztosítani.

Az ingyenes tankönyvellátásban részesülők száma 2008-ban 151 fő, 2009-ben 144 fő, 2010-ben 142 fő, 2011-ben 135 fő, 2012-ben 138 fő. Az ingyenes tankönyvellátás a jogszabályban meghatározott feltételek alapján biztosított.

i) hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése a szolgáltatások nyújtásakor járási, önkormányzati adat, civil érdekképviselők észrevételei

Ilyen jellegű információ nem áll rendelkezésünkre.

j) pozitív diszkrimináció (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások) az ellátórendszerek keretein belül

Az IPR program csak a halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek számára biztosított plusz juttatásokat, programokon való részvételt.

4.4 A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek/tanulók, valamint fogyatékkal élő gyerekek közoktatási lehetőségei és esélyegyenlősége

Kiemelt figyelmet igénylő gyermekek, tanulók:

- a) különleges bánásmódot igénylő gyermek, tanuló:
 - aa) sajátos nevelési igényű gyermek, tanuló,
 - ab) beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermek, tanuló,
 - ac) kiemelten tehetséges gyermek, tanuló
- (Nkntv. 4. §-ának 13. pontja)

Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzet a köznevelésben: lsd.4.1 pont a.) bekezdését.

³³ 2015. évi felülvizsgálat alapján módosított tartalom.

Sajátos nevelési igényű gyermekek, tanulók

Sajátos nevelési igényű gyermek, tanuló a mozgásszervi, érzékszervi, értelmi, beszéd fogyatékos, több fogyatékoság együttes előfordulása esetén halmozottan fogyatékos, az autizmus spektrum zavarral vagy egyéb pszichés fejlődési zavarral (súlyos tanulási figyelem- vagy magatartásszabályozási zavarral) küzdők csoportja (Nkntv. 4. § 25. pont)

Beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermekek, tanulók

Beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermek, tanuló: az a különleges bánásmódot igénylő gyermek, tanuló, aki a szakértői bizottság szakértői véleménye alapján az életkorához viszonyítottan jelentősen alulteljesít, társas kapcsolati problémákkal, tanulási, magatartásszabályozási hiányosságokkal küzd, közösségbe való beilleszkedése, továbbá személyiségfejlődése nehezített vagy sajátos tendenciákat mutat, de nem minősül sajátos nevelési igényűnek (Nkntv. 4. § 3. pont).

Aránytalan teher

Ha a nevelés, a nevelés-oktatás körülményei az átlagos körülményekhez képest - a gyermek, a tanuló életkorát és sajátos nevelési igényeit figyelembe véve - lényegesen nehezebbek vagy jelentős költségnövekedést okoznak a gyermeknek, tanulónak vagy a szülőnek (Nkntv. 4. § 2. pont)

A lenti, a)-e) pontokban foglalt szempontok során a következőkre szükséges figyelemmel lenni:

Az egyenlő bánásmód követelménye kiterjed minden olyan nevelésre, oktatásra, képzésre, amely államilag jóváhagyott vagy előírt követelmények alapján folyik, vagy amelynek megszervezéséhez az állam közvetlen normatív költségvetési támogatást nyújt, illetve amelyhez közvetve – így különösen közterhek elengedése, elszámolása vagy adójóváírás útján – hozzájárul.

Az Ebktv. alapján mindenkit egyenlő bánásmód illet meg az oktatással és képzéssel kapcsolatban, így különösen az oktatásba történő bekapcsolódás feltételeinek meghatározása, a felvételi kérelmek elbírálása, az oktatás követelményeinek megállapítása és a követelménytámasztás, a teljesítmények értékelése, az oktatáshoz kapcsolódó szolgáltatások biztosítása és igénybevétele, az oktatással összefüggő juttatásokhoz való hozzáférés, a kollégiumi elhelyezés és ellátás, az oktatásban megszerezhető tanúsítványok, bizonyítványok, oklevelek kiadása, a pályaválasztási tanácsadáshoz való hozzáférés, valamint az oktatásban való részvétellel összefüggő jogviszony megszüntetése során.

A jogellenes elkülönítés (szegregáció) leggyakrabban az oktatásban tapasztalható. Éppen ezért a törvény szerint hátrányos megkülönböztetésnek minősül a bármely csoporthoz tartozó személyek elkülönítése egy oktatási, nevelési intézményben, illetve az azon belül létrehozott tagozatban, osztályban, csoportban, beleértve azt is, ha az elkülönítés számarányukhoz viszonyítva lényegesen nagyobb arányban érinti a csoport tagjait, mint a többi tanulót. Az egyenlő bánásmód követelményének megsértését jelenti valamely személy vagy csoport olyan nevelésre, oktatásra való korlátozása, olyan nevelési, oktatási rendszer vagy intézmény létesítése, fenntartása, amelynek színvonala nem éri el a kiadott szakmai követelményekben meghatározottakat.

Integrációs felkészítés Pedagógiai Rendszere³⁴ (IPR)

A szociális hátrányok enyhítése, a tanulási kudarcnak kitett tanulók fejlesztése érdekében az általános iskola és a középfokú iskola képességkibontakoztató vagy integrációs felkészítést szervez, amelynek keretei között a tanuló egyéni képességének, tehetségének kibontakoztatása, fejlődésének elősegítése, a tanuló tanulási, továbbtanulási esélyének kiegyenlítése folyik. A

³⁴ A kézirat lezártakor hatályos szabályozók: 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet XIX. fejezet: Különleges pedagógiai célok megvalósításához igazodó nevelés- és oktatásszervezési megoldások 67. A képességkibontakoztató és az integrációs felkészítés szabályai 171. §, 172. § és 68. Az óvodai fejlesztő program megszervezése 173. §. Magyar Közlöny. 2012. augusztus 31., valamint: Miniszeri Közlemény (megjelent az Oktatási Közlöny 2007. máj. 14. LI. évf. 11. számában) a halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek és tanulók esélyegyenlőségének biztosítását szolgáló iskolai és óvodai integrációs programról.

képességkibontakoztató és az integrációs felkészítés megszervezése nem járhat együtt a halmozottan hátrányos helyzetű tanulók elkülönítésével. A képesség-kibontakoztató felkészítésben a hátrányos helyzetű, halmozottan hátrányos helyzetű vagy sajátos nevelési igényű tanuló vesz részt.

Az óvoda a halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek számára fejlesztő programot szervez, melynek keretében a gyermek fejlesztésével kapcsolatos pedagógiai feladatokat, a szociális hátrányok enyhítését segítő pedagógiai tevékenységet folytat.

A képesség-kibontakoztató és integrációs felkészítés, valamint az óvodai fejlesztő program megvalósítása az oktatásért felelős miniszter által kiadott személyiségfejlesztő, tehetséggondozó, felzárkóztató program alapján zajlik. (20/2012. (VIII. 31.) EMMI rend. 171. § - 173. §)

Az Nkntv. 47. §-a alapján sajátos nevelési igényű gyermekek, tanulók neveléséről, iskolai felkészítéséről a szakértői bizottság szakértői véleménye szerint kell gondoskodnia az óvodának, iskolának. A sajátos nevelési igényű gyermek óvodai nevelése, a tanuló iskolai nevelése-oktatása, továbbá kollégiumi nevelése az e célra létrehozott gyógypedagógiai nevelési-oktatási intézményben, konduktív pedagógiai intézményben, óvodai csoportban, iskolai osztályban, vagy a többi gyermekkel, tanulóval részben vagy egészben együtt történhet. A gyermek, tanuló integrált vagy speciális intézményi keretek között történő nevelését, oktatását a szakértői bizottság által kiadott véleményben foglalt állásfoglalás alapján lehet és kell biztosítani. Az ezzel ellentétes gyakorlat jogsértő mind a Nkntv., mind pedig az egyenlő bánásmód követelményét tekintve.

a) a hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint sajátos nevelési igényű és beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermekek/tanulók óvodai, iskolai ellátása

A fülöpszállási óvodában és általános iskolában a sajátos nevelési igényű gyermekek, tanulók neveléséről, iskolai felkészítéséről a szakértői bizottság szakértői véleménye szerint gondoskodnak. A sajátos nevelési igényű gyermekek óvodai nevelése, valamint iskolai nevelése-oktatása óvodai csoportban, iskolai osztályban, a többi gyermekkel, tanulóval részben vagy egészben együtt történik. A gyermek, tanuló integrált vagy speciális intézményi keretek között történő nevelését, oktatását a szakértői bizottság által kiadott véleményben foglalt állásfoglalás alapján biztosítják.

Az általános iskolában a sajátos nevelési igényű (SNI) tanulók száma 14 fő, a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő (BTM) tanulók száma pedig 35 fő. A szociális hátrányok enyhítése, a tanulási kudarcnak kitett tanulók fejlesztése érdekében az általános iskola integrációs felkészítést (IPR programot) szervez, amelynek keretei között a tanuló egyéni képességének, tehetségének kibontakoztatása, fejlődésének elősegítése, a tanuló tanulási, továbbtanulási esélyének kiegyenlítése folyik.

Megállapítható, hogy az általános iskolában a hátrányos helyzetű tanulók száma magas az iskolába járó tanulók összlétszámához viszonyítva az alábbi táblázat alapján.

2012-2013. tanév	Létszám	Napközis	Hátrányos helyzetűek létszáma	HH tanulók aránya az osztály létszámához viszonyítva	Halmozottan hátrányos helyzetűek létszáma	HHH tanulók aránya az osztály létszámához viszonyítva	Sajátos nevelési igényű tanulók létszáma	SNI tanulók aránya az osztály létszámához viszonyítva
1. évfolyam	20	12	13	65%	7	35%	1	5%
2. évfolyam A osztály	18	5	7	39%	4	22%		
2. évfolyam B osztály	15	10	10	67%	4	27%		
3. évfolyam	22	8	19	86%	9	41%	3	14%
4. évfolyam	21	5	11	52%	6	29%	2	10%
5. évfolyam	24	3	12	50%	5	21%	1	4%
6. évfolyam	25	3	18	72%	5	20%	1	4%

7. évfolyam	19	0	11	58%	6	32%	3	16%
8. évfolyam	13	0	7	54%	1	8%	3	23%
összesen	177	46	108	61%	47	27%	14	8%

Az óvoda a halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek számára fejlesztő programot szervez, melynek keretében a gyermek fejlesztésével kapcsolatos pedagógiai feladatokat, a szociális hátrányok enyhítését segítő pedagógiai tevékenységet folytat. Logopédiai, egyéni fejlesztő és gyógypedagógiai fejlesztést kapnak a rászoruló gyermekek. Az óvodában 26 fő hátrányos helyzetű, 16 fő halmozottan hátrányos helyzetű gyermek jár, 2 gyerek sajátos nevelési igényű (SNI), 5 fő pedig beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzd (BTM).

Az óvoda esetén is megállapítható, hogy a hátrányos helyzetű gyermekek száma magas a beíratott gyermekek összlétszámához viszonyítva az alábbi táblázat alapján.

Óvodai ellátás

2012-2013. év	3 éves	4 éves	5 éves	6 éves	7 éves	Összesen
székhely						
Az intézménybe beíratott gyermekek létszáma	25	21	11	15	1	73
Más településről bejáró gyermekek létszáma						0
az intézménybe beíratott, 20%-ot meghaladóan hiányzott gyermekek száma (az adott évből eltelt időszakra vetítetten)						0
a beíratott gyermekek közül a hátrányos helyzetűek létszáma	11	5	5	5		26
a beíratott gyermekek közül a halmozottan hátrányos helyzetűek létszáma	1	2	6	7		16

b) a közneveléshez kapcsolódó kiegészítő szolgáltatások (pl. iskolára/óvodára jutó gyógypedagógusok, iskolapszichológusok száma stb.)

Egy gyógypedagógus áll alkalmazásban az iskolánál, aki az óvodában is megtartja a fejlesztő foglalkozásokat. Iskolapszichológus nincsen az iskolában.

c) hátrányos megkülönböztetés és jogellenes elkülönítés az oktatás, képzés területén, az intézmények között és az egyes intézményeken belüli szegregáció

Az általános iskolai oktatásban hátrányos megkülönböztetés és jogellenes elkülönítés a tanulók között, erre vonatkozó jelzés, panasz az önkormányzat felé a vizsgált időszakban nem érkezett.

d) az intézmények között a tanulók iskolai eredményességében, az oktatás hatékonyságában mutatkozó eltérések

Fülöpszálláson csak egy általános iskola működik, nincsen összehasonlítási lehetőség.

e) pozitív diszkrimináció (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások)

Ilyen jellegű juttatások és szolgáltatások nincsenek.

4.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A gyerekek helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
az óvoda épülete felújításra szorul	pályázati lehetőségek felkutatása, önerő biztosítása
a gyermekek magatartási és pszichés nehézségekkel küzdenek	gyermekpszichológusi tanácsadás megszervezése

5. A nők helyzete, esélyegyenlősége

Jogi alapvetések a nők esélyegyenlőségéhez:

Az Alaptörvény XV. cikke rögzíti, hogy a nők és férfiak egyenjogúak, vagyis mind a nőket, mind a férfiakat azonos jogok kell, hogy megillessék minden polgári, politikai, gazdasági, szociális, kulturális jog tekintetében.

- a Tanács 76/207/EGK irányelve a nőkkel és a férfiakkal való egyenlő bánásmód elvének a munkavállalás, a szakképzés és az előmenetel lehetőségei, valamint a munkafeltételek terén történő végrehajtásáról és az azt módosító 2002/73/EK irányelv,
- a Tanács 79/7/EGK irányelve a férfiakkal és a nőkkel való egyenlő bánásmód elvének a szociális biztonság területén történő fokozatos megvalósításáról,
- a Tanács 86/378/EGK irányelve a férfiakkal és a nőkkel való egyenlő bánásmód elvének a foglalkoztatási szociális biztonsági rendszerekben történő megvalósításáról.

5.1 A nők gazdasági szerepe és esélyegyenlősége

A Munka törvénykönyvéről szóló 2012. évi I. törvény 12. §-a rendelkezik arról, hogy a munkaviszonnyal, így különösen a munka díjazásával kapcsolatban az egyenlő bánásmód követelményét meg kell tartani. A munka egyenlő értékének megállapításánál különösen az elvégzett munka természetét, minőségét, mennyiségét, a munkakörülményeket, a szükséges szakképzettséget, fizikai vagy szellemi erőfeszítést, tapasztalatot, felelősséget, a munkaerő-piaci viszonyokat kell figyelembe venni.

Az Ebktv. megfogalmazza a közvetlen és a közvetett diszkrimináció fogalmát, amely rögzíti, hogy az adott személy olyan tulajdonsága miatt kerül hátrányba más, összehasonlítható helyzetben lévő személyekhez képest, amit nem tud befolyásolni. Védett tulajdonságként nevezi meg a törvény a nemet, családi állapotot, az anyaságot és terhességet is.

A foglalkoztatási, illetve munkaerő-piaci ellátásokról, szolgáltatásokról ld. a 3. 3. pontot.

a) foglalkoztatás és munkanélküliség a nők körében

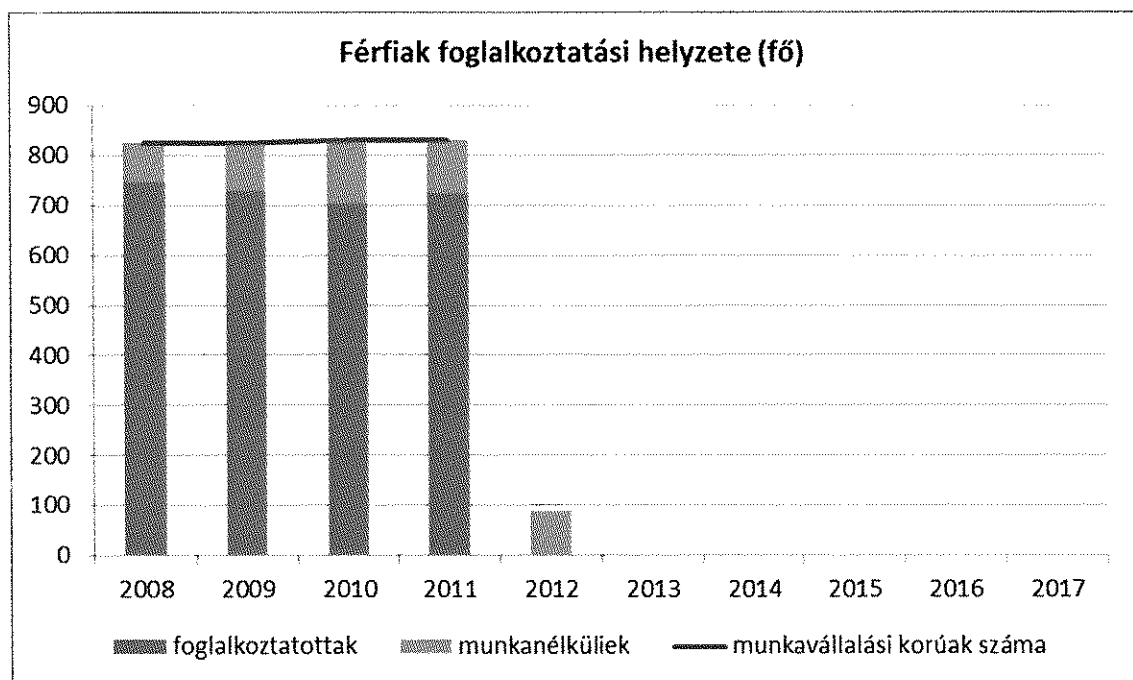
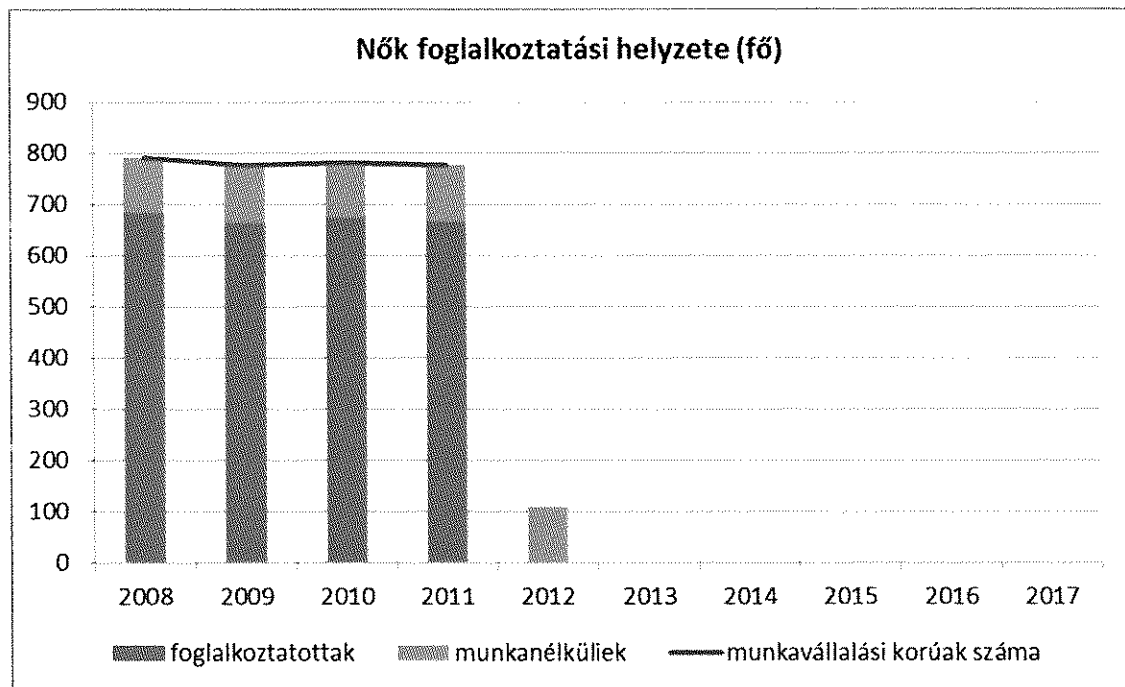
Az aktív korú lakosok számából a foglalkoztatott és a munkanélküli nők és férfiak arányát az alábbi diagram mutatja. A vizsgált időszakban a foglalkoztatott nők száma 2011. évre fokozatosan lecsökkent, a munkanélküli nők száma pedig átlagosan 110 fő körüli minden évben.

A foglalkoztatott férfiak száma mindig magasabb a női foglalkoztatottakhoz képest, 2008-ban 748 fő férfi állt alkalmazásban, 2010-ben bekövetkezett egy mélypont mivel már csak 703 fő dolgozott, majd 2011-ben megemelkedett a létszámuk 723 főre. Ezek a változások úgy következtek be, hogy az aktív korú férfiak száma évente körülbelül 823-830 fő közötti volt, vagyis a 2010-es foglalkoztatotti létszám csökkenés nem magyarázható az aktív korú lakosság csökkenésével. Ebben a kritikus évben a munkanélküli férfiak száma 126 főre emelkedett, de a következő évben 107 főre lecsökkent.

A nőknél másképpen alakult a helyzet, mivel a foglalkoztatott nők száma 2008-ban volt a legmagasabb és 2009-ben a legalacsonyabb, a női nem esetében olyan drasztikus visszaesés nem következett be, mint a férfiaknál. A munkanélküli nők száma 107-114 fő között mozgott a vizsgált időszakban és a 2010. év kivételével mindig magasabb volt a munkanélküli férfiak számához képest.

A nők elhelyezkedése sokkal nehezebb, egyrészt mivel a településen kevés a munkalehetőség, aki dolgozni szeretne, annak naponta több órát kell ingáznia a lakóhelye és a munkahelye között. Másrészt a nőkre jut a háztartás vezetése is, illetve oroszlánrészét vállalnak a gyermeknevelésben is

és családi segítség nélkül a munkába járás számukra nagy nehézséget okoz. Sok család ezt a helyzetet úgy próbálja áthidalni, hogy vállalnak 3-4 gyermeket és főállású anyaként az emelt összegű juttatásokra válnak jogosulttá.

b) nők részvétele foglalkoztatást segítő és képzési programokban

Településünkön foglalkoztatást segítő és képzési program a TÁMOP 2.1.2. Idegen nyelvi és informatikai kompetenciák fejlesztése címmel indult. A nők részvételi arányáról nem gyűjtöttünk adatot.

c) alacsony iskolai végzettségű nők elhelyezkedési lehetőségei

Az alacsony iskolai végzettségű nőknek valamennyivel nehezebb elhelyezkedni a településen, mivel nincsenek olyan vállalkozások, amelyek nagyobb számban és elsősorban fizikai munkára alkalmaznának embereket, mert az alacsonyabb végzettség leginkább ezeket a munkaterületeket érinti.

Az alacsony iskolai végzettségű nőknek a mezőgazdaságban szezonális alkalmi munkalehetőségei vannak idényjelleggel.

d) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén (pl. bérkülönbség)

Nem rendelkezünk információval a foglalkoztatás területén a nőket ért hátrányos megkülönböztetésről.

5.2 A munkaerő-piaci és családi feladatok összeegyeztetését segítő szolgáltatások (pl. bölcsődei, családi napközi, óvodai férőhelyek, férőhelyhiány; közintézményekben rugalmas munkaidő, családbarát munkahelyi megoldások stb.)

A gyermekek napközbeni ellátása óvodában és iskolában történik, nincsen bölcsőde, családi napközi, családi és házi gyermekfelügyelet, valamint alternatív napközbeni ellátás.

A település mind az óvodai, mind az iskolai felvétel szempontjából egy körzetnek minősül. Az óvoda 90 férőhelyes, 3 csoportos óvoda, amely 7.00-16.30 óráig tart nyitva. Az óvoda 2011-2012. között a Kiskőrösi Többcélú Kistérségi Társulás által fenntartott többcélú intézmény tagintézményeként 82 férőhellyel rendelkezett, azt megelőző években és 2013. január 1-től kezdve, mint önkormányzati fenntartású intézményben a férőhelyek száma 90.

Férőhely hiánya miatt senki nem került elutasításra az elmúlt kettő évben, 2008-ban 6 gyermeket, 2009-ben 1 gyermeket, 2010-ben pedig szintén 6 gyermeket utasítottak el, ugyanis ebben a három évben 80 fő körüli volt a beíratott gyermekek száma, az elmúlt kettő évben pedig már csak 70 körüli. Az óvoda a nyári szünetben is biztosítja a gyermekek napközbeni ellátását, de ezt éves szinten 10 főnél többen nem veszik igénybe. Az óvoda a nyári szünetben a nagytakarítás idejére (4 hétre) bezár és erre az időszakra nehézséget okozhat a gyermekek elhelyezése.

Az általános iskola 8 évfolyamos, a 2012/2013. tanévben 177 tanuló jár az intézménybe, ebből 46 gyermek veszi igénybe a napközit, tehát a tanulóknak csak a 26%-a napközis. Ebből arra lehet következtetni, hogy kevés anyuka vállal munkát.

5.3 Családtervezés, anya- és gyermekgondozás területe

Az önkormányzat működtet védőnői szolgálatot is, a település 1 védőnői körzetnek minősül és így 1 védőnő áll foglalkoztatási jogviszonyban. A védőnő rendszeresen ellátogat az iskolába, óvodába, ahol egészségügyi és higiéniai ellenőrzéseket végez, valamint az egyes korcsoportokat érintő problémákról tanácsadást tart. Délutánonként családlátogatást végez, felkeresi elsősorban a kisgyermekes családokat, ha problémát észlel, azonnal jelez a gyermekjóléti szolgálat felé.

Heti rendszerességgel csecsemő tanácsadást tart, amelyre az anyukák havi rendszerességgel hordják kisgyermeküket fejlődésük nyomon követése végett. Havi rendszerességgel szülésznőgyógyász szakorvos közreműködésével terhes tanácsadás van a kismamáknak.

A védőnő a gyermekjóléti szolgálattal közösen Baba-mama klubot működtet, amelyre havonta várják a kismamákat, illetve a kisgyermekes szülőket, ahol megbeszélhetik gyermekvállalással, gondozással, neveléssel kapcsolatos problémáikat, tapasztalatot cserélhetnek. A klub keretében a rászoruló családoknak adományoznak ruhát, élelmiszert, játékokat.

2013-ban 6 fő fiatalkorú kismama volt a településen, amely az előző években nem volt jellemző és problémaként jelentkezik. A 14-18 év közötti korosztály nagyon korán kezd szexuális életet élni, amit sokszor felelőtlenül tesznek. Ennek oka az lehet, hogy a szülők nem figyelnek eléggé kamaszkorú gyermekeikre, akik kikerülve az általános iskola padjaiból teljesen új közegbe kerülnek, megindulnak az önállóság útján és ennek buktatóiról senki nem beszél nekik.

A védőnő az általános iskolában a 12-14 éveseknek tart szexuális felvilágosítást, de 14 éves koruk után kikerülnek nemcsak a védőnő, hanem a családgondozó látóköréből is és nehéz ezt a korosztály nyomán követni.

Ezek a fiatalkorú anyukák a terhesség, illetve az anyaság miatt abbahagyják tanulmányaikat, nem szereznek szakképzettséget és később emiatt hátrányba kerülnek a munkaerőpiacon, esetlegesen munkanélkülivé válnak és gyermekük eltartása komoly gondokat fog okozni. Terhességük alatt és azután is csak szülői segítségre számíthatnak, mivel még nem párkapcsolatban élnek, feltehetően a gyermek apja is fiatalkorú vagy személye nem válik ismertté.

5.4 A nőket érő erőszak, családon belüli erőszak

A nőket érintő erőszak, családon belüli erőszak rejtve marad, erre vonatkozó adatunk nincsen. A rendőrség előző éves beszámolója nem tesz említést ilyen cselekményről, valamint a családgondozó felé sem érkezett rendőrségi jelzés családon belüli erőszak miatti intézkedésről az elmúlt évben. Ennek az lehet az oka, hogy a sértettek nem mernek feljelentést tenni saját hozzátartozójuk ellen, mivel félnek az emiatti újabb bántalmazástól. Továbbá eltűrik az újabb megaláztatásokat, mivel nem tudnak gyermekeikkel hova menekülni a bántalmazó elől.

5.5 Krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások (pl. anyaoththon, családok átmeneti otthona)

A krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások nem érhetőek el a településen.

5.6 A nők szerepe a helyi közéletben

A helyi képviselő-testületnek 2008-2010. között 10 tagja volt és fele-fele arányban voltak a férfi és a nő képviselők. A 2010-es önkormányzati választásokon már csak 7 képviselőre lehetett voksolni és így a képviselő-testületnek 4 férfi és 3 nő tagja volt a 2010-2014. ciklusban. A képviselő-testület bizottságainak tagjai is többségében nők.

Az önkormányzati intézmények (óvoda, könyvtár, polgármesteri hivatal) vezetői és többségében alkalmazottai is nők, tehát a település helyi közéletében nem szorul háttérbe a női nem.

5.7 A nőket helyi szinten fokozottan érintő társadalmi problémák és felszámolásukra irányuló kezdeményezések

Fülöpszálláson a legnagyobb társadalmi probléma az, hogy nincsen elég munkahely és a nők a foglalkoztatás terén háttérbe szorulnak, mivel a vonzásközpontokban lévő munkahelyekre csak ingázással lehet eljutni, illetve általában többműszakos munkát lehet végezni.

Ilyen feltételű munkavállalás mellett a háztartás és a gyermekek ellátása nehézséget okoz a nők számára, ha nincsen családon belül segítségük.

Ezt a helyzetet még az is nehezíti, hogy az államilag kiírt közfoglalkoztatási programok sem a női segélyezetteket segíti, mivel kevés olyan munkalehetőséget írnak ki, amelyet nő el tud végezni.

5.8 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A nők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön

beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
A munkanélküliek többsége nő	Átképzési programok szervezése

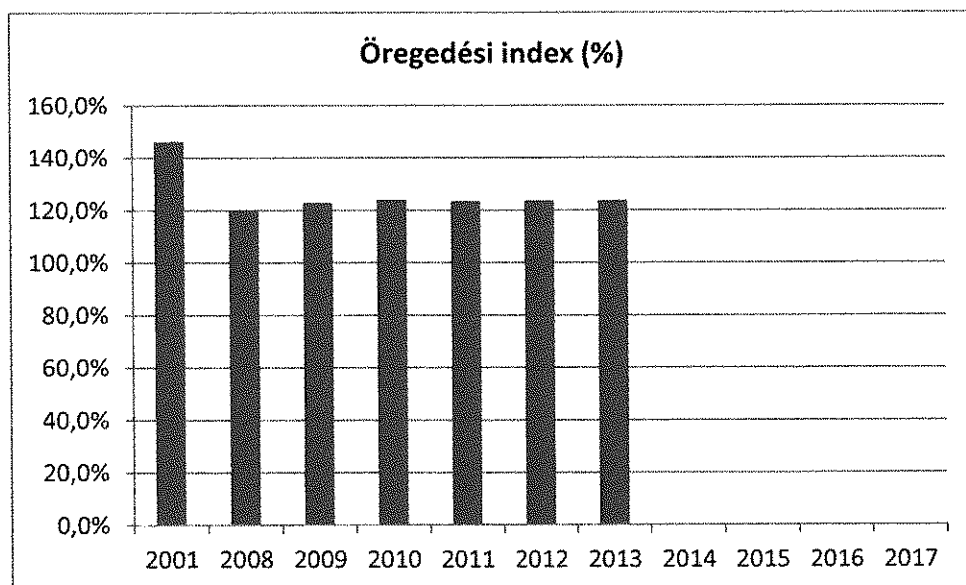
6. Az idősök helyzete, esélyegyenlősége

6.1 Az időskorú népesség főbb jellemzői (pl. száma, aránya, jövedelmi helyzete, demográfiai trendek stb.)³⁵

A település lakosainak száma 2012. december 31. állapot szerint 2380 fő, drasztikus csökkenés következett be 2013-ban. A lakosok korcsoportonkénti megoszlását tekintve 2013. évi adatok alapján a 18-59 év közöttiek vannak a legtöbben (1324) és azután a 65 év felettiak következnek (444 fő).

	fő			%	
	nők	férfiak	összesen	nők	férfiak
nő			0	#####	#####
0-2 évesek					
0-14 éves	181	178	359	50%	50%
15-17 éves	41	30	71	58%	42%
18-59 éves	630	694	1324	48%	52%
60-64 éves	78	64	142	55%	45%
65 év feletti	284	160	444	64%	36%

A lakosság elöregedő, mivel a 65 év felettiak jóval többen vannak, mint a 0-14 éves korosztály és az öregedési index 100 % felett van, amely évente 120 % körül mozog.

³⁵ 2015. évi felülvizsgálat alapján módosított tartalom.

A nyugdíjban, nyugdíjszerű ellátásban részesülők vonatkozásában az alábbi jogszabályi rendelkezések irányadók:

A társadalombiztosítási nyugellátásról szóló 1997. évi LXXXI. törvény értelmében a kötelező társadalombiztosítási nyugdíjrendszer

1. saját jogú; és
2. hozzátartozói nyugellátásokat biztosít.

A saját jogú nyugellátások körébe tartozik:

1. az öregségi nyugdíj,
2. a rehabilitációs járadék.

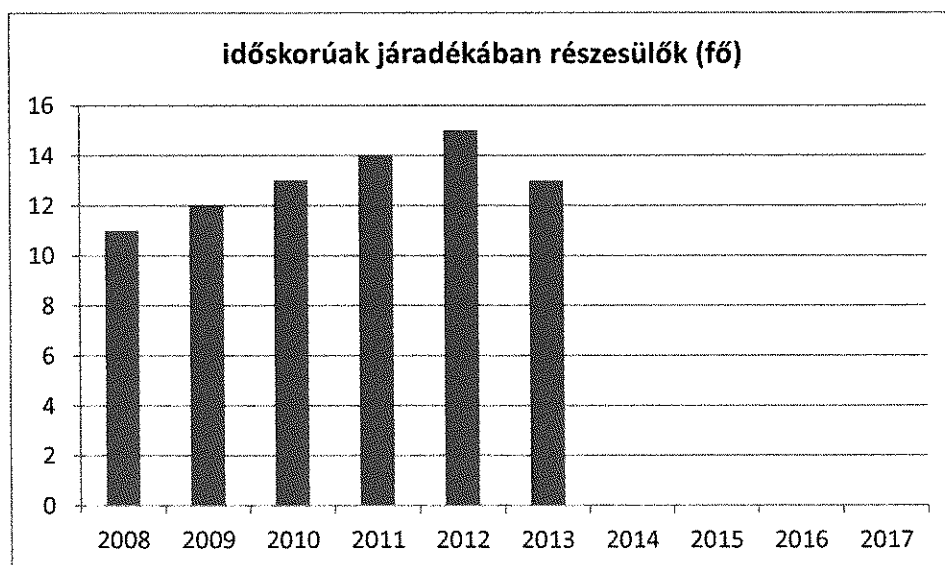
A társadalombiztosítási nyugdíjrendszer keretében járó hozzátartozói nyugellátás:

1. az özvegyi nyugdíj;
2. az árvaellátás;
3. a szülői nyugdíj;
4. a baleseti hozzátartozói nyugellátások; valamint
5. özvegyi járadék.

év	nyugdíjban, nyugdíjszerű ellátásban részesülő férfiak száma	nyugdíjban, nyugdíjszerű ellátásban részesülő nők száma	összes nyugdíjas
2008	328	499	827
2009	325	485	810
2010	312	462	774
2011	306	467	773
2012	186	257	443
2013	182	259	441

Időskorúak járadéka

A Szt. értelmében az időskorúak járadéka azon idős személyek részére biztosít ellátást, akik szolgálati idő hiányában a nyugdíjkorhatáruk betöltése után saját jogú nyugellátásra nem jogosultak, illetve alacsony összegű ellátással rendelkeznek. **A Szt. 25. §-a szerint az ellátást 2015. január 1. óta a járási hivatal állapítja meg.**

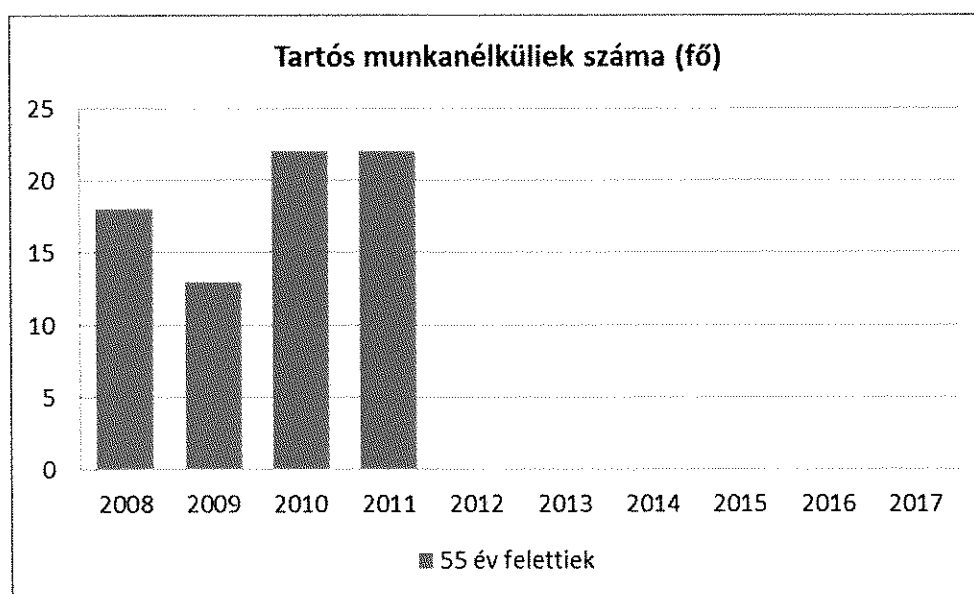
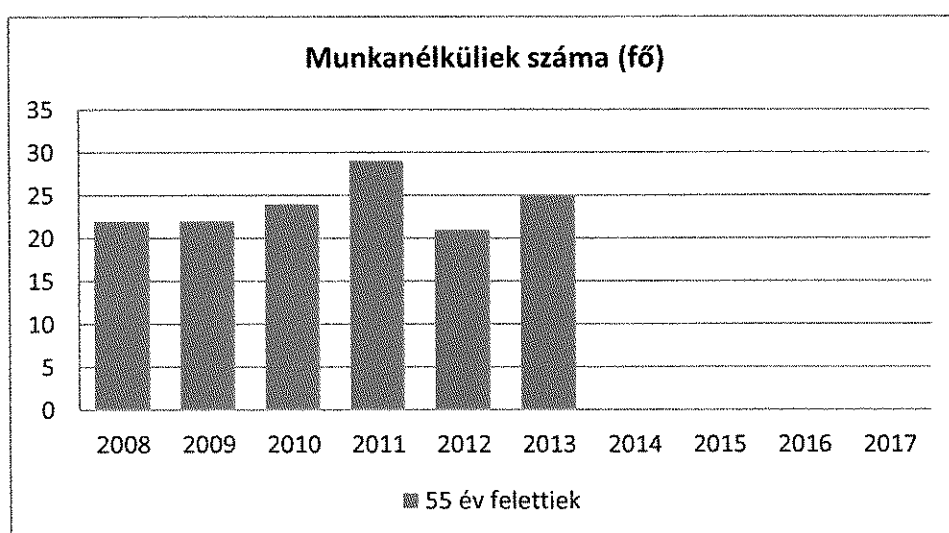

6.2 Idősek munkaerő-piaci helyzete

a) idősek, nyugdíjasok foglalkoztatottsága

A nyugdíjasok foglalkoztatását tekintve kevés információ áll a rendelkezésünkre. Az önkormányzat a fenntartásában lévő intézményeknél nyugdíjas alkalmazottat nem foglalkoztat. Általános jellemző, hogy az önkormányzati dolgozók nyugdíjas koruk elérésével megszüntetik jogviszonyukat és igénylik a nyugellátást. A regisztrált munkanélküliek között kevés az 55 évnél idősebb, a munkanélküliek mintegy 10-12 %-át teszik ki. Megállapítható, hogy az 55 évnél idősebb munkanélküliek többsége viszont tartós munkanélküli, vagyis 180 napnál régebben regisztrált munkanélkülinek minősül. A tartós munkanélküliek létszáma a vizsgált időszakban 2010-ben megemelkedett 22 főre, amely nem csökkent a következő évben sem.

Ebből arra lehet következtetni, hogy elhelyezkedési nehézségeik lehetnek, koruk miatt hátrányos megkülönböztetésben részesülhetnek a munkahelyeken.

b) tevékeny időskor (pl. élethosszig tartó tanulás, idősek, nyugdíjasok foglalkoztatásának lehetőségei a közintézményekben, foglalkoztatásukat támogató egyéb programok a településen)

A településen működik egy nyugdíjas klub, alig 20 nyugdíjas taggal, de heti rendszerességgel megtartják klubdelutánjaikat. Rendszeres találkozósaikhoz az Önkormányzat biztosít helyiséget, és emellett évente még egy szerényebb összeggel is támogatta a működésüket, amire az idei évben már nem volt lehetősége az önkormányzatnak.

c) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén

Az a) pontban már megállapítottuk, hogy a regisztrált munkanélküliek mintegy 10 %-át teszik ki az 55 évnél idősebb munkanélküliek, valamint többségük tartós munkanélküli. Ebből arra következtethetünk, hogy elhelyezkedési nehézségeik lehetnek, koruk miatt hátrányos megkülönböztetésben részesülnek a munkahelyeken.

6.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés

Ebben a pontban az idősek által igénybe vehető alapszolgáltatásokra és szakosított ellátási formákra térünk ki:

Alapszolgáltatások

A szociális alapszolgáltatások megszervezésével az állam és a települési önkormányzat segítséget nyújt a szociálisan rászorulóknak részére saját otthonukban és lakókörnyezetükben önálló életvitelük fenntartásában, valamint egészségi állapotukból, mentális állapotukból vagy más okból származó problémáik megoldásában.

Szakosított ellátási formák

Ha az életkoruk, egészségi állapotuk, valamint szociális helyzetük miatt rászoruló személyekről az alapszolgáltatások keretében nem lehet gondoskodni, a rászorultakat állapotuknak és helyzetüknek megfelelő szakosított ellátási formában kell gondozni.

Az alapszolgáltatásokról és szakosított ellátási formákról – köztük az idősek érdekében szervezett szolgáltatásokról - ld. a 3.6. pontot.

a) az idősek egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférése

Az önkormányzat a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvényben meghatározott kötelező alapszolgáltatások keretein belül szociális étkeztetést és házi segítségnyújtást biztosít „Az önkormányzat által nyújtott szociális ellátásokról” szóló **2/2015.(II.20.)** számú rendelete alapján Fülöpszállás Község településén.³⁶

Étkeztetés:

A szolgáltatás feladata, hogy az önkormányzat az étkeztetés keretében azoknak a szociálisan rászorultaknak a napi egyszeri meleg étkezéséről gondoskodjon, akik azt önmaguk, illetve eltartottjuk részére tartósan vagy átmeneti jelleggel nem képesek biztosítani, különösen

- koruk,
- egészségi állapotuk,

³⁶ 2015. évi felülvizsgálat alapján módosított tartalom.

- fogyatékoságuk, pszichiátriai betegségük,
 - szenvedélybetegségük, vagy
 - hajléktalanságuk
- miatt.

Az önkormányzat az ellátást igénybe vevők részére a napi egyszeri meleg étkeztetés biztosításával az életminőség javítását, a rászoruló lakosság egészségügyi és fizikai állapotának szinten tartását és romlásának megelőzését szeretné elérni.

A szociális étkeztetés alapszolgáltatás biztosításával az egészségügyi állapot szinten tartása várható, ugyanis a napi egyszeri meleg fő étkezéssel változatosabb, kiegyensúlyozottabb, ezáltal egészségesebb étrend biztosítható. Ez hosszabb távon betegségmegelőző hatású, az egészségügyi vagy szociális okokból kialakult alultápláltság megelőzhető.

Emellett kiemelkedő jelentősége van a napi egyszeri rendszeres személyes találkozásnak. Ez az idősek, egyedül élők életvezetését segíti, napi rendszeres programmá válik az ebéd meghozatala, a szociális gondozóval való találkozás, az elzártság érzésének oldása. Az ételkihordás lehetőséget ad arra, hogy az érintett segítséget kérjen, jelzést kaphatunk állapotának esetleges romlásáról, illetve hogy orvosi segítségre van szüksége.

Az ellátandó célcsoport jellemzője, hogy az ellátottak nagyobb része időskorú, aki kora, vagy egészségi állapota miatt nem tud saját magáról gondoskodni (a napi meleg ebédet megfőzni). Az étkezésben részesülők száma: évi átlag 15 fő. Az ellátást Fülöpszállás Község Önkormányzata vállalkozóval kötött szerződés alapján üzemeltetett helyi napközi otthonos konyhán (6085 Fülöpszállás, Petőfi S. u. 3.) készített egyszeri meleg ebéd formájában biztosítja, az ellátásra jogszabályban előírt, és a szerződésben kikötött tárgyi, higiénés, az élelmiszer-nyersanyagok energia- és tápanyagtartalmát meghatározó továbbá a tevékenységre vonatkozó egyéb feltételek betartása mellett.

Az étkeztetés munkanapokon napi egyszeri meleg ebéd formájában biztosított.

Az ellátás igénybe vehető:

- kiszolgálással egyidejű helyben fogyasztással,
- az étel elvitelével,
- lakásra szállítással.

Az ellátás igénybevétele önkéntes, az ellátást igénylő vagy törvényes képviselője írásbeli kérelmére történik.

Házi segítségnyújtás

A házi segítségnyújtás alapszolgáltatás feladata, hogy az önkormányzat a szolgáltatást igénybevevő személy saját lakókörnyezetében, az önálló életvitel fenntartása érdekében szükséges ellátásokat biztosítsa. Ennek keretében biztosítani kell, az alapvető gondozási, ápolási feladatok elvégzését, az önálló életvitel fenntartásában, az ellátott és közvetlen lakókörnyezete higiéniai körülményeinek megtartásában való közreműködést, valamint a veszélyhelyzetek kialakulásának megelőzésében, illetve azok elhárításában való segítségnyújtást.

A házi segítségnyújtás keretében a házi gondozó segítséget nyújt ahhoz, hogy az ellátást igénybevevő fizikai, mentális és szociális szükséglete a saját környezetében, életkorának, élethelyzetének és egészségi állapotának megfelelően, a meglévő képességeinek fenntartásával, felhasználásával és fejlesztésével biztosított legyen.

Jelenleg a szolgáltatást igénybevevők száma 7 fő. Az ellátandó célcsoport jellemzője, hogy az ellátottak leginkább azok az idősek, akik egyedül élnek és nincsen a közelükben gondviselő rokon, hozzátartozó.

Az önkormányzat a házi segítségnyújtást a gondozási szükségletnek megfelelő időtartamban, az igénybe vevők saját lakókörnyezetében biztosítja olyan ellátási formákban, amelyek igénybevitelével minél tovább otthonukban maradhatnak, elkerülendő a bentlakásos intézményi

elhelyezést, ezekkel biztosítani tudjuk számukra az önálló, vagy részben önálló életvitel fenntartását.

A feladatellátás formái:

- a.) az ellátást igénybe vevővel segítő kapcsolat kialakítása és fenntartása,
- b.) az orvos előírása szerinti alapvető gondozási, ápolási feladatok ellátása,
- c.) közreműködés a személyi és lakókörnyezeti higiéné megtartásában,
- d.) közreműködés az ellátást igénybe vevő háztartásának vitelében (meleg étel biztosítása, bevásárlás, mosás, takarítás)
- e.) segítségnyújtás az ellátást igénybe vevőnek a környezetével való kapcsolattartásában,
- f.) segítségnyújtás az ellátást igénybe vevőt érintő veszélyhelyzet kialakulásának megelőzésében, a kialakult veszélyhelyzet elhárításában,
- g.) az ellátást igénybe vevő segítése a számukra szükséges szociális ellátásokhoz való hozzájutásban,
- h.) szükség esetén a bentlakásos szociális intézménybe történő beköltözés segítése.

Az ellátás igénybevétele önkéntes, az ellátást igénylő vagy törvényes képviselője írásbeli kérelmére történik.

A szociális szakosított ellátások a településen nem, csak a megyeszékhelyen elérhetőek.

A településen az egészségügyi alapellátás 2 háziorvos és 1 fogorvos rendelésével biztosított, a szakellátások Kecskeméten a megyei kórházban elérhetőek a lakosaink számára. Kecskemét megközelítése gépkocsival és autóbuszjáratokkal lehetséges, az erre közlekedő vonatjáratokat megszüntették. A beteg, nehezen közlekedő idős emberek szakorvosi vizsgálaton való részvétele érdekében a háziorvosok sok esetben betegszállítót igényelnek, amelynek nagy hátránya az, hogy több település betegeit szállítják egyszerre és csak késő délután érnek vissza, ami egy idős, beteg embernek nagyon megterhelő.

Szűrővizsgálatok helyi szervezése nem jellemző, de a háziorvosok minden hónapban elvégzik a vérvételt betegeik számára, valamint időként látásvizsgálatra van lehetőség.

Az egészségügyi alapellátás, szociális alapszolgáltatások és egyéb közszolgáltatások igénybevétele nehézséget okoz a település külterületein élő idős emberek számára. A tanyákon élő idős emberek gépkocsi hiányában tömegközlekedési eszközzel tudják csak megközelíteni a települést, de a legközelebbi autóbusz megállóhely általában több kilométerre helyezkedik el a lakóhelyüktől. Az önkormányzat a külterületi lakosok szolgáltatásokhoz való hozzáférésén tanyagondnoki szolgáltatás létrehozásával tud javítani.

b) kulturális, közművelődési szolgáltatásokhoz való hozzáférés

A Tegyük Fülöpszállásért Egyesület minden évben színes programokat szervez a lakosság szórakoztatására. A majális alkalmával főző és süti sütő versenyt szerveznek a település egyesületeinek, amelyen részt vesznek a helyi nyugdíjas klub tagjai is. Az egyesület által szervezett utazási élménybeszámolókra, költészet napi verselésekre, kiállításokra és egyéb (pl.: csillagászati, adventi) alkalmakra várják és hívják az idősebb korosztályt is. Az egyesület évente egyszer színházlátogatást is szervez Kecskemétre, Budapestre.

Az önkormányzat minden év augusztus 20-án megrendezi falunapját, a szórakoztató műsorokat (pl.: operett műsor, néptánc és társastánc bemutató, népdalkör) úgy állítjuk össze, hogy az idősebbek is eltölthessenek néhány kellemes órát ezen a napon.

Arra vonatkozóan, hogy az idősek milyen gyakorisággal vesznek részt kulturális programokon nincsen adatunk.

c) idős emberek informatikai jártassága

Az idősek informatikai jártasságára vonatkozó adatgyűjtést nem végeztünk. A felnőttképzés keretében indított informatikai és idegen nyelvi képzésen összesen 5 fő 55 év feletti vett részt.

6.4 Az időseket, az életkorral járó sajátos igények kielégítését célzó programok a településen

A helyi civil szerveződések közül a Nyugdíjas Klub, a mozgáskorlátozottak helyi egyesülete és a népdalkör kifejezetten az idősebb korosztály képviselőiből tevődik össze és programjaik is ennek a korosztálynak szólnak. Heti rendszerességgel tartják összejöveteleiket az Integrált Községi Szolgáltató Tér épületében, illetve kirándulásokat, ünnepi összejöveteleket, alkalmanként színházlátogatást szerveznek.

Kifejezetten ennek a korosztálynak szóló képzések nincsenek szervezve.

6.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

Az idősek helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
külterületi idős lakosok szociális és egészségügyi alapszolgáltatásokhoz való hozzáférése korlátozott	tanyagondnoki szolgáltatás biztosítása

7. A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége

Fogyatékos személy: aki érzékszervi - így különösen látás-, hallásszervi, mozgásszervi, értelmi képességeit jelentős mértékben vagy egyáltalán nem birtokolja, illetőleg a kommunikációjában számottevően korlátozott, és ez számára tartós hátrányt jelent a társadalmi életben való aktív részvétel során.

A Fogyatékossgal élő személyek jogairól szóló egyezmény és az ahhoz kapcsolódó Fakultatív Jegyzőkönyv kihirdetéséről szóló 2007. évi XCII. törvény 1 cikk szerint fogyatékos személy minden olyan személy, aki hosszan tartó fizikai, értelmi, mentális vagy érzékszervi károsodással él, amely számos egyéb akadállyal együtt korlátozhatja az adott személy teljes, hatékony és másokkal egyenlő társadalmi szerepvállalását.

7.1 A településen fogyatékossgal élő személyek főbb jellemzői, sajátos problémái

a) fogyatékkal élők foglalkoztatásának lehetőségei, foglalkoztatottsága (pl. védett foglalkoztatás, közfoglalkoztatás)

A településen nagyon kevés a munkalehetőség, amelyet a munkanélküliek magas száma is bizonyít. Az aktív korú, fogyatékos nélküli munkavállalóknak is kevés az esélye a helyi elhelyezkedésre, a munkát vállalkozók többsége ingázik. Volt egy mozgáskorlátozott személyeket foglalkoztató vállalkozás a településen, de 2011-ben megszüntette tevékenységét. Az egyetlen nagyobb létszámú munkavállalót foglalkoztató vállalkozás a tudomásunk szerint nem alkalmaz fogyatékos személyeket, így feltehetően az üzem épülete sem akadálymentesített.

Az önkormányzat 2010 óta részt vesz a közfoglalkoztatásban, de a kormányzat által indított programok (illegális hulladéklerakók felszámolása, közterületi járdák építése, külterületi utak karbantartása, közterületek gyomtalanítása stb.) megvalósítása olyan jellegű munkavégzést igényelnek, amelyet fogyatékos személy elvégezni képtelen.

b) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén

Mivel a településen fogyatékos személy foglalkoztatásáról nincsen tudomásunk, így a hátrányos megkülönböztetésről sincsen információnk.

c) önálló életvitelt támogató helyi intézmények, szolgáltatások, programok

Ilyen jellegű intézmények, szolgáltatások, programok nincsenek a településen.

7.2 Fogyatékkal élő személyek pénzübeli és természetbeni ellátása, kedvezményei

Ellátási formák:

Fogyatékossgai támogatás: A Fot. 22. §-a alapján biztosított fogyatékossgai támogatás a súlyosan fogyatékos személy részére az esélyegyenlőséget elősegítő, havi rendszerességgel járó pénzübeli juttatás. A támogatás célja, hogy - a súlyosan fogyatékos személy jövedelmétől függetlenül - anyagi segítséggel járuljon hozzá a súlyosan fogyatékos állapotból eredő társadalmi mérsékléséhez.

Rokkantsági járadék: A rokkantsági járadékról szóló 83/1987. (XII. 27.) MT rendelet értelmében aki a 25. életéve betöltése előtt teljesen munkaképtelenné vált, illetve 80 %-os vagy azt meghaladó mértékű egészségkárosodást szenvedett és nyugellátást, baleseti nyugellátást részére nem állapítottak meg, rokkantsági járadékra jogosult.

Közlekedési kedvezmény: A súlyos mozgáskorlátozott személyek közlekedési kedvezményeiről szóló 102/2011. (VI. 29.) Korm. rendelet 6. §-a értelmében szerzési és átalakítási támogatásra (közlekedési kedvezmény) a súlyos mozgáskorlátozott személy jogosult.

Parkolási igazolvány: Parkolási igazolványra az a személy jogosult,

- aki közlekedőképességében súlyosan akadályozott,
- aki látási fogyatékosnak; értelmi fogyatékosnak; autistának; mozgásszervi fogyatékosnak minősül,
- akit a vakok személyi járadékának bevezetéséről szóló rendelet alapján 2001. július 1-jét megelőzően vaknak minősítettek, vagy aki vaknak vagy gyengénlátónak, mozgásszervi fogyatékosnak, értelmi fogyatékosnak vagy autistának minősül

Fogyatékos személyek számára biztosított alap- és szakosított ellátási formák:

Szociális alapszolgáltatások: étkeztetés, házi segítségnyújtás, családsegítés, jelzőrendszeres házi segítségnyújtás, támogató szolgáltatás

Szakosított ellátási formák: ápolást, gondozást nyújtó intézmények, fogyatékos személyek otthona, rehabilitációs intézmények, fogyatékos személyek gondozóháza, lakóotthon.

7.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés lehetőségei, akadálymentesítés
--

Az alábbiakban kiemeljük azokat a területeket jogszabályi hivatkozással, amelyek a fogyatékkal élő személyek jogait biztosítják.

Környezet: A fogyatékos személynek joga van a számára akadálymentes, továbbá érzékelhető és biztonságos épített környezetre. Ez a jog vonatkozik különösen a közlekedéssel és az épített környezettel kapcsolatos tájékozódási lehetőségekre. (Fot. 5. § (1)- (2))

Kommunikáció: A fogyatékos személy számára biztosítani kell az egyenlő esélyű hozzáférés lehetőségét a közérdekű információkhoz, továbbá azokhoz az információkhoz, amelyek a fogyatékos személyeket megillető jogokkal, valamint a részükre nyújtott szolgáltatásokkal kapcsolatosak. A kommunikációban jelentősen gátolt személy számára a közszolgáltatások igénybevételekor lehetővé kell tenni a tájékozódás és a személyi segítség feltételeit. (Fot. 6.- 7. §)

Közszolgáltatásokhoz való egyenlő esélyű hozzáférés: A fogyatékos személy számára a Fot-ban meghatározottak szerint - figyelembe véve a különböző fogyatékosági csoportok eltérő speciális szükségleteit - biztosítani kell a közszolgáltatásokhoz való egyenlő esélyű hozzáférést. A közszolgáltatásokhoz való egyenlő esélyű hozzáférés biztosítása érdekében a fogyatékos személy az önálló életvitelét segítő kutyáját - külön jogszabályban meghatározottak szerint - beviheti a közszolgáltatást nyújtó szerv, intézmény, szolgáltató mindenki számára nyitva álló területére. (Fot. 7/A.- 7/C. §)

Közlekedés: A közlekedési rendszereknek, továbbá a tömegközlekedési eszközöknek, utasforgalmi létesítményeknek - beleértve a jelző- és tájékoztató berendezéseket is - alkalmasnak kell lenniük a fogyatékos személy általi biztonságos igénybevételre. Közhasználatú parkolóban a közlekedésében akadályozott fogyatékos személyek számára - a külön jogszabály szerint - megfelelő számú és alapterületű parkolóhely kialakításáról kell gondoskodni. (Fot. 8.- 10. §) A hozzáférés biztosításakor két kihívás biztosan felmerül: egyrészt a megfelelő szaktudás bevonásának a kérdése, másrészt pedig az ehhez szükséges forrás.

Támogató szolgálat, segédeszköz: fogyatékos személy részére biztosítani kell a fogyatékosága által indokolt szükségleteinek megfelelő támogató szolgálat igénybevételét, továbbá segédeszközt. Az árhoz nyújtott támogatással beszerezhető segédeszközök körét és a támogatás módját, valamint mértékét külön jogszabály határozza meg. (Fot. 11. §)

Egészségügy: A fogyatékos személy egészségügyi ellátása során figyelemmel kell lenni a fogyatékoságából adódó szükségleteire. A fogyatékos személy egészségügyi ellátása során törekedni kell arra, hogy az ellátás segítse elő a rehabilitációját, társadalmi beilleszkedését, továbbá, hogy ne erősítse a betegségtudatát. (Fot. 12. §) A modern emberi jogi szemlélet érvényesülése a fogyatékos emberek ellátása során alapelv.

Oktatás, képzés: A fogyatékos személynek joga, hogy állapotának megfelelően és életkorától függően korai fejlesztésben és gondozásban, óvodai nevelésben, iskolai nevelésben és oktatásban, fejlesztő felkészítésben, szakképzésben, felnőttképzésben, továbbá felsőoktatásban vegyen részt a vonatkozó jogszabályokban meghatározottak szerint. Abban az esetben, ha az - az e célra létrehozott szakértői és rehabilitációs bizottság szakértői véleményében foglaltak szerint - a fogyatékos személy képességeinek kibontakoztatása céljából előnyös, a fogyatékos személy az óvodai nevelésben és oktatásban a többi gyermekkel, tanulóval együtt - azonos óvodai csoportban, illetve iskolai osztályban - vesz részt. A kiskorú fogyatékos személyt megilleti az a jog, hogy fejlesztése késedelem nélkül megkezdődjön, amint fogyatékoságát megállapították (Fot. 13. §).

Lakóhely, közösségbe való befogadás, önálló életvitel: A fogyatékos személynek joga van a fogyatékoságának, személyes körülményeinek megfelelő - családi, lakóotthoni, intézményi - lakhatási forma megválasztásához (Fot. 17. §)

Kultúra, sport: A fogyatékos személy számára lehetővé kell tenni a művelődési, kulturális, sport- és más közösségi célú létesítmények látogatását. A fogyatékos személy számára - sportolási lehetőségeinek megteremtéséhez - a sportolási célú, szabadidős intézmények használatát hozzáférhetővé kell tenni (Fot. 18. §) A hozzáférés biztosításakor két kihívás biztosan felmerül: egyrészt a megfelelő szaktudás bevonásának a kérdése, másrészt pedig az ehhez szükséges forrás.

A rehabilitációhoz való jog: A fogyatékos személynek joga van a rehabilitációra. E jog érvényesítését rehabilitációs szolgáltatások, ellátások biztosítják. Az ehhez kapcsolódó állami feladatot a fogyatékos személyek esélyegyenlőségének biztosítására létrehozott, a társadalmi esélyegyenlőség előmozdításáért felelős miniszter szakmai felügyelete alatt álló szervezet látja el. A szervezet számára törvény vagy kormányrendelet további feladatokat állapíthat meg ([Fot. 19.-20.

A helyi politikai életben és közéletben való részvételhez való jog: másokkal azonos alapon, hatékonyan és teljes körűen vehessenek részt a helyi politikai életben és a közéletben, közvetlenül vagy szabadon választott képviselőkön keresztül, beleértve a fogyatékossgal élő személyek jogát és lehetőségét a szavazásra és választhatóságra (2007. évi XCII. tv 29. cikk) A fogyatékos emberek önérvényesítő mozgalmainak erősödése, saját maguk képviselőiténél lehetőségének támogatása kiemelt feladat.

a) települési önkormányzati tulajdonban lévő középületek akadálymentesítettsége

Az önkormányzat tulajdonában lévő középületek közül az egészségház teljesen akadálymentesített a 2010-ben elnyert Európai Unió projektnek köszönhetően. A beruházás során az egészségház

teljes külső és belső felújítását végeztük el, akadálymentesek a rendelő helyiségek, mozgáskorlátozott mosdó került kialakításra, indukciós hurok és vakvezető sáv is elhelyezésre került.

A másik beruházás az Integrált Községi Szolgáltató Tér kialakítása volt a régi könyvtár épületében, itt is külön követelmény volt az akadálymentesítés megvalósítása.

A polgármesteri hivatal épülete nem akadálymentesített, az épületnek három bejárata van, mindegyik külső és belső lépcsőssorral kiépített, így a mozgáskorlátozottak részére kerekesszék felvonót kellene kiépíteni az épületen kívül és belül is. Az épület akadálymentesítésének megvalósítására az önkormányzatnak hosszú évek óta anyagi forrása nincsen, a korábbi években négy alkalommal pályáztunk akadálymentesítésre, de sikertelenül, nem kaptunk támogatást. Az önkormányzat 2013. évi költségvetése csak részben fedezi a kötelező feladatok ellátását, így egyéb fejlesztésre és felújításra az önkormányzat anyagi forrást elkülöníteni nem tudott az idei költségvetésében. Ezek alapján az önkormányzat nem tudja az akadálymentesítést saját forrásból megvalósítani.

b) közszolgáltatásokhoz, kulturális és sportprogramokhoz való hozzáférés lehetőségei, fizikai, információs és kommunikációs akadálymentesítettség, lakóépületek, szolgáltató épületek akadálymentesítettsége

Kifejezetten fogyatékos személyeknek szóló kulturális és sportprogramokat nem szerveznek a településen, a kommunikációs és információs akadálymentesítettség sem megoldott. Az egészségház, a posta és az IKSZT épületét kivéve a többi szolgáltató épület szintén nem akadálymentes.

c) munkahelyek akadálymentesítettsége

A településen nincsen olyan munkahely, ahol fogyatékkal élő személyt alkalmaznak, erre vonatkozó információval nem rendelkezünk.

d) közösségi közlekedés, járdák, parkok akadálymentesítettsége

A település központi parkjának felújítása szintén külön támogatásból valósult meg 2012. évben, amelynek a járdái akadálymentesítettek. Egyébként a település más közterületein lévő járdák akadálymentesítettsége nem megoldott.

e) fogyatékos személyek számára rendelkezésre álló helyi szolgáltatások (pl. speciális közlekedési megoldások, fogyatékosok nappali intézménye, stb.)

Ilyen jellegű szolgáltatások nincsenek a településen.

f) pozitív diszkrimináció (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások)

A pozitív diszkrimináció sem biztosított a célcsoport számára.

A mozgáskorlátozottak helyi egyesülete segíti tagjait az egyéb juttatásokhoz és szolgáltatásokhoz való hozzáférésben.

7.4 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása	
A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
valamennyi középület és közterület akadálymentesítettsége nem megoldott	az akadálymentesítés helyi tervezése, pénzforrások felkutatása, megfelelő szakértők, tanácsadók bevonása a tervezésbe.

8. Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása

a) a 3–7. pontban szereplő területeket érintő civil, egyházi szolgáltató és érdekvédelmi szervezetek, önszerveződések feltérképezése (pl. közfeladatot ellátó szervezetek száma közfeladatonként bemutatva, önkéntesek száma, partnerségi megállapodások száma stb.)

A településen több civil szervezet is működik, amelyeknek a tevékenysége széles körű, a lakosság valamennyi rétegét érinti. Az önkormányzat kiemelt célja, hogy a település önszerveződő közösségeit és civil szervezeteit támogassa és együttműködjön azokkal. A civil szervezetek tevékenységükről évente beszámolnak a képviselő-testület előtt. A képviselő-testület az elmúlt években anyagi támogatást is biztosított ezeknek a civil szervezeteknek.

Civil szervezeteink:

1. Tegyük Fülöpszállásért Egyesület
2. Fülöpszállási Sportegyesület
3. Súlyemelő és Szekander Egyesület
4. Nyugdíjas Klub
5. Mozgáskorlátozottak Egyesületének Fülöpszállási Helyi szervezete
6. Polgárőr Egyesület

b) önkormányzati, nemzetiségi önkormányzati, egyházi és civil szektor közötti partnerség bemutatása

A református és a katolikus egyházak is szoros együttműködést folytatnak az önkormányzattal és segítséget nyújtanak a rászorultaknak. A Roma Nemzetiségi Önkormányzat és a helyi önkormányzat közötti együttműködés külön megállapodásban rögzítettek alapján működik.

c) önkormányzatok közötti, illetve térségi, területi társulásokkal való partnerség

A 2.2 pontban bemutatott társulások tag önkormányzataival szoros az együttműködés.

d) a nemzetiségi önkormányzatok célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége

A fülöpszállási Roma Nemzetiségi Önkormányzat a külön törvényekben meghatározott feladatainak eleget tesz.

e) civil szervezetek célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége

A Tegyük Fülöpszállásért Egyesület a 6.3 pont b) alpontjában leírtak szerint fejti ki valamennyi célcsoport vonatkozásában esélyegyenlőségi tevékenységét. A Nyugdíjas Klub és a Mozgáskorlátozottak Egyesület helyi szervezete tagjai körében végzi ez irányú tevékenységüket.

f) for-profit szereplők részvétele a helyi esélyegyenlőségi feladatok ellátásában.

For-profit szereplők ilyen tevékenységéről nem tudunk megállapításokat tenni.

9. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága

a) a helyzetelemzésben meghatározott esélyegyenlőségi problémák kapcsán érintett nemzetiségi önkormányzatok, egyéb partnerek (állami vagy önkormányzati intézmények, egyházak, civil szervezetek, stb.) bevonásának eszközei és eljárásai a helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének folyamatába

Az önkormányzati intézmények, a civil szervezetek és a nemzetiségi önkormányzat, valamint a védőnő és a családgyógyozó felkérésünkre adatot szolgáltatottak, problémák feltárásában és beazonosításában közreműködtek.

b) az a) pont szerinti szervezetek és a lakosság végrehajtással kapcsolatos észrevételeinek visszacsatolását szolgáló eszközök bemutatása.

Az elfogadott helyi esélyegyenlőségi programot az önkormányzat hivatalos honlapján közzétesszük, valamint a Polgármesteri Hivatalban kinyomtatott formában is megtekinthető lesz a lakosság számára.

A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)

Az alábbiak segítenek a Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Tervének (HEP IT) elkészítésében nyújtanak segítséget. A most következő táblázatok részletezik és pontosan kifejtik a 2/2012. (VI. 5.) EMMI rendelet 2. számú mellékletében megadott, csak címszavakban leírt tartalmakat. Ezután található a rendeletben meghatározott formátumú összegző tábla, majd a megvalósításhoz szükséges információk. Végül a legitimációt tartalmazó zárófejezetet találhatjuk meg.

A fentiekre tekintettel a HEP IT négy részből áll:

1. Tartalmazza mindazokat a részleteket, amelyek a Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve végrehajtásához elengedhetetlen információknak tekintendők.
2. Része a 2/2012 EMMI rendeletben megadott táblázat, mint a részletes tartalmakat összefoglaló projekttáblázat. Az első két rész elválaszthatatlan és csak együtt értelmezhető.
3. A megvalósítást segítő részletek szerves részét képezik a HEP IT-nek. Az egyes alfejezetekben rögzítettek biztosítják, hogy strukturálisan és széleskörűen beágyazottak legyenek az esélyegyenlőség érdekében tervezett tevékenységek.
4. A zárófejezet megadja, hogy milyen legitimáció szükséges az elkészült dokumentumhoz.

1. A HEP IT részletei

A helyzetelemzés megállapításainak összegzése

Célcsoport	Következtetések	
	problémák beazonosítása rövid megnevezéssel	fejlesztési lehetőségek meghatározása rövid címmel
Romák és/vagy mélyszegénységben élők	a településen kevés a munkalehetőség, a munkanélküliek nem rendelkeznek kellő információval más álláslehetőségekről	információhoz jutás elősegítése, felnőttképzés, tanfolyamok biztosítása
Gyermekek	új, korszerű óvoda építése³⁷	pályázati lehetőségek felkutatása, önerő biztosítása
Nők	a munkanélküliek többsége nő	átképzési programok szervezése
Idősek	külsőterületi idős lakosok szociális és egészségügyi alapszolgáltatásokhoz való hozzáférése korlátozott	tanyagondnoki szolgáltatás biztosítása
Fogyatékkal élők	valamennyi középület és közterület akadálymentesítettsége nem megoldott	az akadálymentesítés helyi tervezése, pénzforrások felkutatása, megfelelő szakértők, tanácsadók bevonása a tervezésbe.

A beavatkozások megvalósítói

Célcsoport	Következtetésben megjelölt beavatkozási terület, mint intézkedés címe, megnevezése	Az intézkedésbe bevont aktorok és partnerek – kiemelve a felelőst
Romák és/vagy mélyszegénységben élők	A mélyszegénységben és szegénységben élők informálása, támogatása	Felelős: Polgármester, Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálat háziorvos, védőnői szolgálat
Gyermekek	Új 3 csoportos óvoda épület építése³⁸	Felelős: Polgármester Önkormányzat, pályázatírók, Járási Hivatal, vállalkozók, közfoglalkoztatottak
Nők	Tartós munkanélküliség arányának csökkentése, az elhelyezkedésben segítségnyújtás	Felelős: Polgármester önkormányzat, Munkaügyi Központ, TKKI, további képző központok
Idősek	Tanyagondnoki szolgálat működtetése	Felelős: Polgármester, családsegítő, házigondozó
Fogyatékkal élők	Akadálymentes Fülöpszállásért	Felelős: Polgármester Önkormányzat, pályázatírók, Mozgáskorlátozottak Egyesülete, Járási Hivatal, vállalkozók, közfoglalkoztatottak

³⁷ 2015. évi felülvizsgálat alapján módosított tartalom.

³⁸ 2015. évi felülvizsgálat alapján módosított tartalom.

Olyan településen kívánunk élni, ahol a romáknak is elérhetővé válik a szakmai végzettség megszerzése, a munkaerő-piacon történő elhelyezkedés.

Fontos számunkra, hogy a mélyszegénységben élők számára elősegítsük a folyamatos munka lehetőségét, az elhelyezkedést és a rendszeres jövedelemmel való rendelkezést.

Kiemelt területnek tartjuk a gyerekek egészséges fejlődésének támogatását és az ehhez szükséges korszerű feltételek biztosítását.

Folyamatosan odafigyelünk az idősek életminőségének és minőségi közszolgáltatásokhoz való hozzáféréseinek javítására.

Elengedhetetlennek tartjuk a nők esetén elhelyezkedésük támogatását, piacképes szakmai végzettség megszerzésének elősegítését.

Különös figyelmet fordítunk a fogyatékkal élők információkhoz való jutásának támogatására akadálymentesítés megvalósításával.

Az intézkedési területek részletes kifejtése

Intézkedés címe:	A mélyszegénységben és szegénységben élők informálása, támogatása³⁹
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	A településünkön mélyszegénységben, szegénységben élők tapasztalataink szerint információk hiánya miatt nem érnek el szolgáltatásokat, nem tudnak élni a lehetőségekkel, támogatásokkal.
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	Célunk, hogy a mélyszegénységben és szegénységben élők számára elérhetővé tegyük, biztosítsuk a szükséges információkat, elősegítsük a támogatások elérését, a szakképzetlenek számára képzési lehetőségek feltárásával, az egészségügyi szűrővizsgálatokra való eljutás támogatásával, szervezésével, valamint életvezetési tanácsadás szolgáltatás biztosításával. Rövid távú cél (2016.01.01-2016.05.31.): A mélyszegénységben és szegénységben élők élethelyzetének feltérképezése, igények felmérése, közös problémáik megfogalmazása. Középtávú cél (2016.06.01-2017.05.31.): A képzettséggel nem rendelkezők szakképzésbe kapcsolása, egészségügyi szűrővizsgálatokra való eljutás támogatása, szervezése, életvezetési tanácsadás szolgáltatás biztosítása. Hosszú távú cél (2017.06.01-2018.12.31.): A szakképzettséget szerzők munkába segítése, az egészségügyi szűrővizsgálatokra való eljutás további támogatása, szervezése, életvezetési tanácsadás szolgáltatás biztosítása.
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	1. 2016.01.01-2016.05.31.: A mélyszegénységben és szegénységben élők helyzetének elemzése, feltérképezése a családsegítő és gyermekjóléti szolgálat segítségével 2. 2016.06.01-2016.12.31 Felnőttképzési lehetőségekről információgyűjtés 3. 2017.01.01-2017.03.31: Kapcsolatfelvétel a háziorvossal, védőnői szolgálattal 4. 2017.04.01-2017.12.31. életvezetési tanácsadás szolgáltatás biztosítása 5. 2017.06.01-2018.12.31 A szakképzettséget szerzők elhelyezkedésének elősegítése
Résztvevők és felelős	Felelős: Polgármester, Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálat, háziorvos, védőnői szolgálat
Partnerek	Munkaügyi Központ, háziorvosok, Járóbeteg Szakellátó, Türr István Képző és Kutató Intézet

³⁹ 2015. évi felülvizsgálat alapján módosított tartalom.

Határidő(k) pontokba szedve	1. 2016.01.01-2016.05.31. 2. 2016.06.01-2016.12.31. 3. 2017.01.01-2017.03.31. 4. 2017.04.01-2017.12.31. 5. 2017.06.01-2018.12.31 .
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	1. 1 db Helyzetelemzés 2. 1 db Felnőttképzési lehetőségekről tájékoztató (TKKI) 3. 1 db Együttműködési megállapodás a háziorvossal 4. 1 db Együttműködési megállapodás Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálattal
Kockázatok és csökkentésük eszközei	A mélyszegénységben és szegénységben élők nem vállalják a képzést – Pontos és részletes tájékoztatás a képzés megvalósításáról, előnyeiről. A mélyszegénységben és szegénységben élők érdektelenséget mutatnak az egészségügyi szűrővizsgálatokkal kapcsolatban – Tájékoztatás nyújtása a szűrővizsgálatok fontosságáról, hatékonyságáról.
Szükséges erőforrások	Önkormányzat és intézményei munkatársai: humán erőforrás; elérést segítő feltételek biztosítása (autó, üzemanyag);

Intézkedés címe:	Új 3 csoportos óvoda épület építése ⁴⁰
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	A Fülöpszállási Mesevár Óvoda 3 csoportos, összesen 82 fő gyermek nevelését végzi. Az óvoda épülete eredetileg egy szakmunkásképző intézmény kollégiuma volt, majd annak megszűnése után a 90-es évek elején került kibővítésre, hogy valamennyi óvodai csoport az új épületben kerüljön elhelyezésre. Az áthelyezés óta az épületen felújítás nem történt, a régi nyílászárók rosszul funkcionálnak, a fűtés és vízvezetékrendszer korszerűtlen, gazdaságtalan, a mosdó és a konyha helyiség korszerűtlen, külön tornaterem, nevelői, vezetői és orvosi szoba nincsen.
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	Célunk, hogy a fülöpszállási óvodás gyermekek korszerű és a jogszabályi követelményeknek is megfelelő épületben tölthessék el óvodáskorukat. Rövid távú cél (2016.01.01-2016.06.30.): Az intézmény épületének felújítására vonatkozó pályázati lehetőségek feltérképezése, a pályázati önerő biztosítása az önkormányzati költségvetésében. Középtávú cél (2016.07.01-2017.06.30.): Pályázati lehetőség esetén a pályázat illetve a szükséges tervek elkészítése, engedélyeztetése. Hosszú távú cél (2017.07.01-2018.12.31): Megépül az óvoda új épülete.
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	1. 2016.01.01-2016.06.30.: Az épület felújítására vonatkozó pályázati lehetőségek feltérképezése, pályázati önerő elkülönítése. 2. 2016.07.01-2017.06.30.: A pályázat és a tervek elkészítése, engedélyeztetése. 3. 2017.07.01-2018.12.31.: Az óvoda új épülete megépül.
Résztvevők és felelős	Felelős: Polgármester Önkormányzat, pályázatírók, Járási Hivatal, vállalkozók, közfoglalkoztatottak
Partnerek	Fülöpszállási Mesevár Óvoda, Polgármesteri Hivatal

⁴⁰ 2015. évi felülvizsgálat alapján módosított tartalom.

Határidő(k) pontokba szedve	1. 2016.01.01-2016.06.30. 2. 2016.07.01-2017.06.30. 3. 2017.07.01-2018.12.31.
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	1. 1 db pályázati dokumentáció 2. 1 db tervdokumentáció 3. 1 db új intézmény (fénykép) 4. Vállalkozói szerződés vagy a közfoglalkoztatottak szerződése
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Nem áll rendelkezésre a szükséges anyagi forrás a terv megvalósításához – folyamatos pályázatfigyelés, a lehetőség felderítése, támogatások gyűjtése, önkéntesek bevonása.
Szükséges erőforrások	Önkormányzat: humán erőforrás, valamint pályázati forrás a megvalósításhoz, kivitelezéshez.

Intézkedés címe:	Tanyagondnoki szolgálat működtetése⁴¹
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	Az idősök, leginkább a külterületen élők nehezen jutnak hozzá az egészségügyi, szociális alapellátásokhoz és egyéb közszolgáltatásokhoz
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	A külterületeken élők információkhoz, szolgáltatásokhoz való hozzáféréseinek javítása Rövidtávú cél: 2016. január 1-től 2016. június 30-ig igények felmérése, feltérképezni az ellátandó területet Középtávú cél: 2017. június 30-ig pályázatfigyelés, lehetőségek felderítése, esetlegesen más településsel közösen Hosszútávú cél: 2018. január 1-ig a tanyagondnok személyének kiválasztása, szükséges eszközök és működési engedélyek beszerzése
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	1. 2016. január 1-től 2016. június 30-ig igények felmérése, feltérképezni az ellátandó területet 2. 2016. július 1-től 2017. június 30-ig pályázat figyelés, lehetőségek felderítése, pályázat benyújtása, 3. 2017. július 1-től 2018. január 1-ig a tanyagondnok személyének kiválasztása, szükséges eszközök és működési engedélyek beszerzése, társulás esetén megállapodás
Résztvevők és felelős	Polgármester, családsegítő, házigondozó
Partnerek	Társtelepülések, önkormányzat
Határidő(k) pontokba szedve	1. 2016. január 1. - 2016. június 30. 2. 2016. július 1. - 2017. június 30. 3. 2017. július 1. - 2018. január 1-ig
Eredményességi mutatók és annak	Az igényfelmérő lapok, azon lévő adatok összesítője Pályázati dokumentáció

⁴¹ 2015. évi felülvizsgálat alapján módosított tartalom.

dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	Működési engedély
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Az elkövetkező években nem lesz ilyen jellegű pályázati kiírás, így nem lenne meg a szükséges anyagi forrás a megvalósításhoz Kockázat csökkentése: folyamatos pályázatfigyelés, a költségek csökkentése társtelepülés együttműködésével
Szükséges erőforrások	Pályázati forrás, humán erőforrás az önkormányzat részéről

Intézkedés címe:	Tartós munkanélküliség arányának csökkentése, az elhelyezkedésben segítségnyújtás⁴²
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	Tartós munkanélküliség a nők körében, mivel a településen kevés a munkahely
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	A nők tartós munkanélküliségének csökkentése szakképzési és felnőttoktatás keretében szervezett tanfolyamokban való részvétellel és elhelyezkedésük segítségével. Rövidtávú: kapcsolatfelvétel a Munkaügyi Központ Kirendeltségével, felmérés készítése Középtávú: képzésszervezés, öt álláskereső tanúsítványszerzése Hosszútávú: képzések folytatása, további öt álláskereső tanúsítványszerzése
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	- felmérés készítés - motivációs igény felmérése - képzés szervezés és lebonyolítás, kapcsolatfelvétel az érintettekkel - foglalkoztatási igényfelmérés
Résztvevők és felelős	Felelős: Polgármester önkormányzat, Munkaügyi Központ, TKKI, további képző központok
Partnerek	Családsegítő Szolgálat, IKSZT, álláskereső nők
Határidő(k) pontokba szedve	2016.01.01.-2016.12.31. 2017.01.01.-2017.12.31. 2018.01.01.-2018.12.31.
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	- kimutatások az álláskereső arányáról - kimutatás a helybeli és körzetbeli munkáltatók számáról - együttműködési megállapodások a munkáltatókkal - bizonyítványok, tanúsítványok - fényképes dokumentáció
Kockázatok és csökkentésük eszközei	motiváció hiánya – tájékoztatás a képzés előnyeiről
Szükséges erőforrások	Szakember, megfelelő helyszín, kapcsolattartó személy, számítógép, internetelérés, telefon

⁴² 2015. évi felülvizsgálat alapján módosított tartalom.

Intézkedés címe:	Akadálymentes Fülöpszállásért⁴³
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	Településünkön a fizikai akadálymentesítettség nem teljes körű. Az önkormányzat által fenntartott intézmények közül akadálymentesített az orvosi rendelő és az IKSZT épülete, ezeken kívül még a posta. A könyvtár és a polgármesteri hivatal akadálymentesítése még nem történt meg, így a fogyatékkal élők számára nehezen megközelíthetőek.
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	Célunk, hogy településünk intézményei a fogyatékkal élők számára is elérhetőek, könnyen megközelíthetőek legyenek. Rövid távú cél (2016.01.01-2016.12.31.): Az intézmények akadálymentesítésére vonatkozó pályázati lehetőségek feltérképezése. Középtávú cél (2017.01.01-2017.12.31.): Pályázati lehetőség esetén a pályázat illetve a szükséges tervek elkészítése, engedélyeztetése. A célcsoport bevonása, a helyi érdekképviselővel történő egyeztetés. Hosszú távú cél (2018.01.01-2018.12.31.): A polgármesteri hivatal és a könyvtár akadálymentesítése.
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	1. 2016.01.01-2016.12.31.: Az intézmények akadálymentesítésére vonatkozó pályázati lehetőségek feltérképezése. 2. 2017.01.01-2017.12.31.: A pályázat és a tervek elkészítése, engedélyeztetése. 3. 2018.01.01-2018.12.31.: A polgármesteri hivatal és a könyvtár akadálymentesítése.
Résztvevők és felelős	Felelős: Polgármester Önkormányzat, pályázatírók, Mozgáskorlátozottak Egyesülete, Járási Hivatal, vállalkozók, közfoglalkoztatottak
Partnerek	Könyvtár, Polgármesteri Hivatal
Határidő(k) pontokba szedve	1. 2016.01.01-2016.12.31. 2. 2017.01.01-2017.12.31. 3. 2018.01.01-2018.12.31.
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávú), valamint fenntarthatósága	1 db Együttműködési nyilatkozat a Mozgáskorlátozottak Egyesületével 1-2 db pályázati dokumentáció 2 db tervdokumentáció 2 db akadálymentesített intézmény (fénykép) Vállalkozói szerződés vagy a közfoglalkoztatottak szerződése
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Nem áll rendelkezésre a szükséges anyagi forrás a terv megvalósításához – folyamatos pályázatfigyelés, a lehetőség felderítése, támogatások gyűjtése, önkéntesek bevonása.
Szükséges erőforrások	Önkormányzat: humán erőforrás, valamint pályázati forrás az akadálymentesítés megvalósításához, kivitelezéséhez.

2. Összegző táblázat - A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)⁴⁴

3. melléklet a 2/2012. (VI. 5.) EMMI rendelethez

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J
Intézkedés sorszáma	Az intézkedés címe, megnevezése	A helyzetelemzés és következtetésekben feltárt esélyegyenlőségi probléma megnevezése	Az intézkedés leírása, célja	A célkitűzés összhangja egyéb stratégiai dokumentumokkal	Az intézkedés tartalma	Az intézkedés felelőse	Az intézkedés megvalósításának határideje	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai)	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága
I. A mélyszegénységben élők és a romák esélyegyenlősége										
1	A mélyszegénységben és szegénységben élők informálása, támogatása	A településünkön mélyszegénységben, szegénységben élők tapasztalatainak szerint információk hiánya miatt nem érnek el szolgáltatásokat, nem tudnak élni a lehetőségekkel, támogatásokkal.	Célunk, hogy a mélyszegénységben és szegénységben élők számára elérhetővé tegyük, biztosítsuk a szükséges információkat, elősegítsük a támogatások elérését, a szakképzettek számára képzési lehetőségek feltárásával, az egészségügyi szűrővizsgálatokra való eljutás támogatásával, szervezésével, valamint életvezetési tanácsadás szolgáltatás biztosításával.	ITS	Rövid távú cél (2016.01.01-2016.05.31.): A mélyszegénységben és szegénységben élők élethelyzetének feltérképezése, igények felmérése, közös problémáik megfogalmazása. Középtávú cél (2016.06.01-2017.05.31.): A képzettséggel nem rendelkezők szakképzésbe kapcsolása, egészségügyi szűrővizsgálatokra való eljutás támogatása, szervezése, életvezetési tanácsadás szolgáltatás biztosítása. Hosszú távú cél (2017.06.01-2018.12.31.): A szakképzettéget szerzők munkába segítése, az egészségügyi szűrővizsgálatokra való eljutás további támogatása, szervezése,	Polgármester	1. 2016.01.01-2016.05.31. 1. 2016.06.01-2016.12.31. 1. 2017.01.01-2017.03.31. 1. 2017.04.01-2017.12.31. 1. 2017.06.01-2018.12.31. 1.	1. 1 db Helyzetelemzés 2. 1 db Felnőttképzési lehetőségek ről tájékoztató (TKKI) 3. 1 db Együttműködési megállapodás a háziorvossal 4. 1 db Együttműködési megállapodás Családsegítő és Gyermejjóléti Szolgálat	Önkormányzat és intézményei munkatársai: humán erőforrás; elérést segítő feltételek biztosítása (autó, üzemanyag);	Az intézkedés eredményeinek fenntartása a önkormányzati feladat.

⁴³ 2015. évi felülvizsgálat alapján módosított tartalom.

⁴⁴ 2015. évi felülvizsgálat alapján módosított tartalom.

					életvezetési tanácsadás szolgáltatás biztosítása.						
II. A gyermekek esélyegyenlősége											
1	Új csoportos óvoda építé	A Fülöpszállási Mesevár Óvoda 3 csoportos, összesen 82 fő gyermek nevelését végzi. Az óvoda épülete eredetileg egy szakmunkásképző intézmény kollégiuma volt, majd annak megszűnése után a 90-es évek elején került kibővítésre, hogy valamennyi óvodai csoport az új épületben kerüljön elhelyezésre. Az áthelyezés óta az épületen felújítás nem történt, a régi nyílászárók rosszul funkcionálnak, a fűtés és vízvezetékrendszer korszerűtlen, gazdaságtalan, a mosdó és a konyha helyiség korszerűtlen, külön tornaterem, nevelői, vezetői és orvosi szobák nincsen.	Célunk, hogy a fülöpszállási óvodás gyermekek korszerű és a jogszabályi követelményeknek is megfelelő épületben tölthessék el óvodáskorukat.	ITS	Rövid távú cél (2016.01.01-2016.06.30.): Új épület építésére vonatkozó pályázati lehetőségek feltérképezése, a pályázati önrőbiztosítása az önkormányzati költségvetésben. Középtávú cél (2016.07.01-2017.06.30.): Pályázati lehetőség esetén a pályázat illetve a szükséges tervek elkészítése, engedélyeztetése. Hosszú távú cél (2017.07.01-2018.12.31): Megépül az óvoda új épülete.	polgármester	1. 2016.01.01-2016.06.30. 1-2016.06.30. 0. 2. 2016.07.01-2017.06.30. 0. 3. 2017.07.01-2018.12.31. 1.	1 db pályázati dokumentáció 1 db tervdokumentáció 1 db új intézmény (fénykép) Vállalkozói szerződés vagy a közfoglalkoztatottak szerződése	Pályázati forrás, humán erőforrás az önkormányzat részéről	A projekt fenntartási követelményeket fogalmaz meg az elért eredmények tekintetében.	
III. A nők esélyegyenlősége											
1	Tartós munkanélküliség arányának csökkentése, az elhelyezkedésben segítségnyújtás	Tartós munkanélküliség a nők körében, mivel a településen kevés a munkahely	A nők tartós munkanélküliségének csökkentése szakképzési és felnőttoktatási keretében szervezett tanfolyamokban való részvétellel és elhelyezkedésük	ITS	Rövidtávú: kapcsolatfelvétel a Munkaügyi Központ Kirendeltségével, felmérés készítése Középtávú: képzésszervezés, öt álláskereső tanúsítvány szerzése	polgármester	1. 2016.01.01-2016.12.31. 1. 2. 2017.01.01-2017.12.31. 1. 3. 2018.01.01-2018.12.31. 1.	- kimutatások az álláskereső arányáról - kimutatás a helybéli és körzetbeli munkáltatók számáról - együttműködési megállapodások	Szakember, megfelelő helyszín, kapcsolattartó személy, számítógép, internetelérés, telefon	Az intézkedés eredményeinek fenntartása az önkormányzati feladat.	

			segítésével.		Hosszútávú: képzések folytatása, további öt állásskereső tanúsítványszerzése			munkáltatók kal - bizonyítványok, tanúsítványok - fényképes dokumentáció		
IV. Az idők esélyegyenlősége										
1	Tanyagondnoki szolgálat működtetése	Az idők, leginkább a külterületen élők nehezen jutnak hozzá az egészségügyi, szociális alapellátásokhoz és egyéb közszolgáltatásokhoz	A külterületeken élők információkhoz, szolgáltatásokhoz való hozzáféréseinek javítása	ITS	Rövidtávú cél: 2016. január 1-től 2016. június 30-ig igények felmérése, feltérképezni az ellátandó területet Középtávú cél: 2017. június 30-ig pályázatfigyelés, lehetőségek felderítése, esetlegesen más településsel közösen Hosszútávú cél: 2018. január 1-ig a tanyagondnok személyének kiválasztása, szükséges eszközök és működési engedélyek beszerzése	Polgármester, családsegítő, házigondozó	1. 2016. január 1. - 2016. június 30. 2. 2016. július 1. - 2017. június 30. 3. 2017. július 1. - 2018. január 1-ig	Az igényfelmérő lapok, azon lévő adatok összesítője, Pályázati dokumentáció, Működési engedély	Pályázati forrás, humán erőforrás az önkormányzat részéről	Az intézkedés eredményeinek fenntartása a önkormányzati feladat.
V. A fogyatékkal élők esélyegyenlősége										
1	Akadálymentes Fülöpszállásért	Településünkön a fizikai akadálymentesítettség nem teljes körű. Az önkormányzat által fenntartott intézmények közül akadálymentesített az orvosi rendelő és az IKSZT épülete, ezeken kívül még a posta. A könyvtár és a polgármesteri hivatal akadálymentesítése még nem történt meg, így a fogyatékkal élők számára nehezen	Célunk, hogy településünk intézményei a fogyatékkal élők számára is elérhetőek, könnyen megközelíthetőek legyenek.	ITS	Rövid távú cél (2016.01.01-2016.12.31.): Az intézmények akadálymentesítésére vonatkozó pályázati lehetőségek feltérképezése. Középtávú cél (2017.01.01-2017.12.31.): Pályázati lehetőség esetén a pályázat illetve a szükséges tervek elkészítése, engedélyeztetése. A célcsoport bevonása, a helyi érdekképvise	polgármester	1. 2016.01.01-2016.12.31. 2. 2017.01.01-2017.12.31. 3. 2018.01.01-2018.12.31.	1 db Együttműködési nyilatkozat a Mozgáskorlátozottak Egyesületével 1-2 db pályázati dokumentáció 2 db tervdokumentáció 2 db akadálymentesített intézmény (fénykép) Vállalkozói szerződés vagy a közfoglalkoztatottak szerződése	Önkormányzat: humán erőforrás, valamint pályázati forrás az akadálymentesítés megvalósításához, kivitelezéséhez.	A projekt fenntartási követelményeket fogalmaz meg az elért eredmények tekintetében.

		megközelíthe- tőek.			letükkel történő egyeztetés. Hosszú távú cél (2018.01.01- 2018.12.31): A polgármester i hivatal és a könyvtár akadályment esítése.					
--	--	------------------------	--	--	--	--	--	--	--	--

3. Megvalósítás

A megvalósítás előkészítése

Önkormányzatunk az általa fenntartott intézmények vezetői számára feladatul adja és ellenőrzi, a településen működő nem önkormányzati fenntartású intézmények vezetőit pedig partneri viszony során kéri, hogy a Helyi Esélyegyenlőségi Programot valósítsák meg, illetve támogassák.

Önkormányzatunk azt is kéri intézményeitől és partnereitől, hogy vizsgálják meg, és a program elfogadását követően biztosítsák, hogy az intézményük működését érintő, és az esélyegyenlőség szempontjából fontos egyéb közszolgáltatásokat meghatározó stratégiai dokumentumokba és iránymutatásokba épüljenek be és érvényesüljenek az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó azon kötelezettségek, melyek az önkormányzat Helyi Esélyegyenlőségi Programjában részletes leírásra kerültek.

Önkormányzatunk elvárja, hogy intézményei a Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Tervében szereplő vállalásokról, az őket érintő konkrét feladatokról intézményi szintű akciótterveket, cselekvési ütemterveket készítsenek.

Önkormányzatunk a HEP kidolgozására és megvalósítására, továbbá értékelésére, ellenőrzésére és az ennek során nyert információk visszacsatolására, valamint a programba történő beépítésének garantálására Helyi Esélyegyenlőségi Programért Felelős Fórumot hoz létre és működtet.

A fentiekkel kívánjuk biztosítani, hogy az HEP IT-ben vállalt feladatok településünkön maradéktalanul megvalósuljanak.

A megvalósítás folyamata

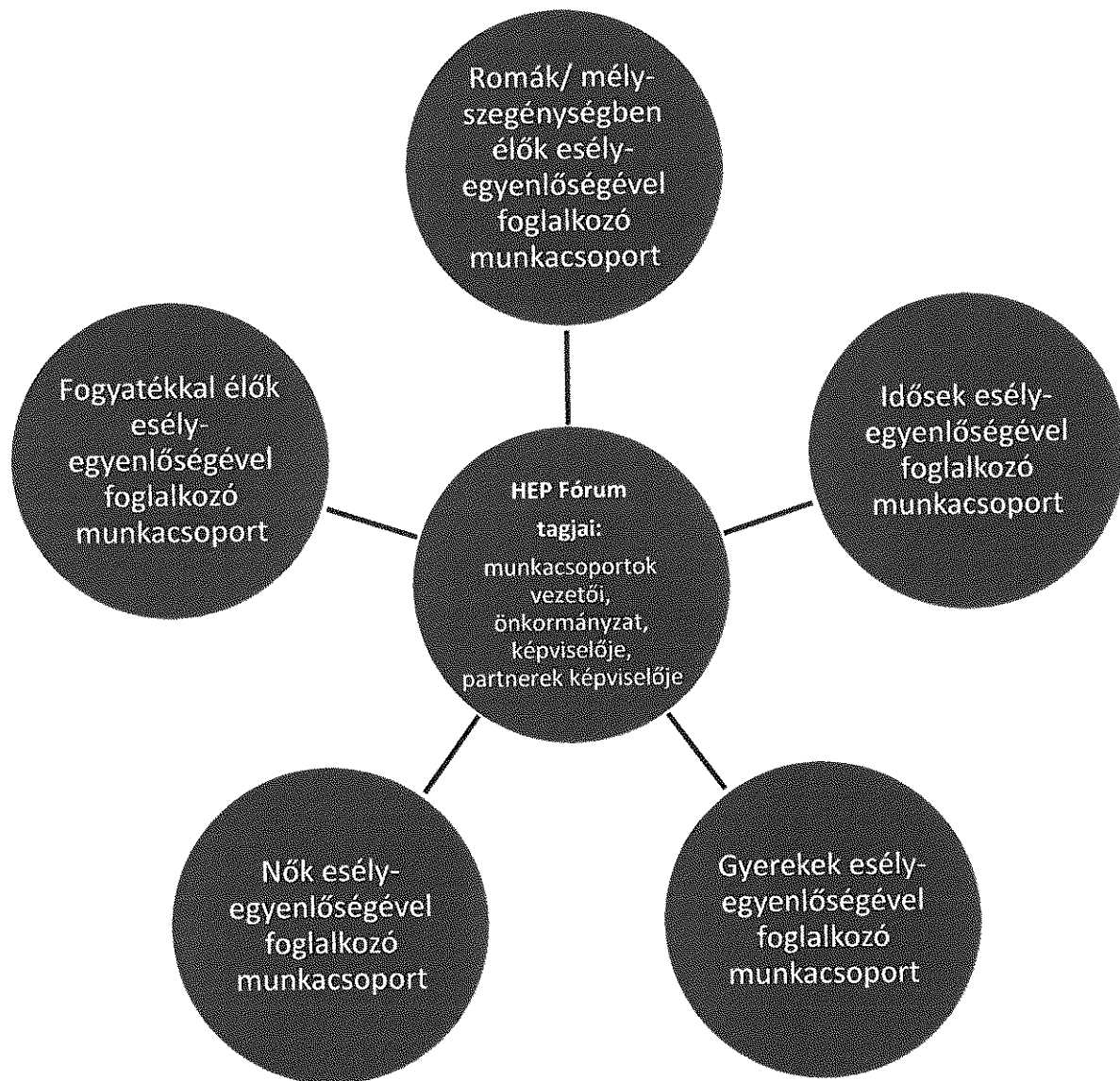
A Helyi Esélyegyenlőségi Programban foglaltak végrehajtásának ellenőrzése érdekében HEP Fórumot hozunk létre.

A HEP Fórum feladatai:

- az HEP IT megvalósulásának figyelemmel kísérése, a kötelezettségek teljesítésének nyomon követése, dokumentálása, és mindezekről a település képviselő-testületének rendszeres tájékoztatása,
- annak figyelemmel kísérése, hogy a megelőző időszakban végrehajtott intézkedések elősegítették-e a kitűzött célok megvalósulását, és az ezen tapasztalatok alapján esetleges új beavatkozások meghatározása
- a HEP IT-ben lefektetett célok megvalósulásához szükséges beavatkozások évenkénti felülvizsgálata, a HEP IT aktualizálása,
- az esetleges változások beépítése a HEP IT-be, a módosított HEP IT előkészítése képviselő-testületi döntésre
- az esélyegyenlőséggel összefüggő problémák megvitatása

- a HEP IT és az elért eredmények nyilvánosság elé tárása, kommunikálása

Az esélyegyenlőség fókuszban lévő célcsoportjaihoz és/vagy kiemelt problématerületekre a terület aktorainak részvételével tematikus munkacsoportokat alakítunk az adott területen kitűzött célok megvalósítása érdekében. A munkacsoportok vezetői egyben tagjai az Esélyegyenlőségi Fórumnak is, a munkacsoportok rendszeresen (minimum évente) beszámolnak munkájukról az Esélyegyenlőségi Fórum számára. A munkacsoportok éves munkatervvel rendelkeznek.

A HEP Fórum működése:

A Fórum legalább évente, de szükség esetén ennél gyakrabban ülésezik.

A Fórum működését megfelelően dokumentálja, üléseiről jegyzőkönyv készül.

A Fórum javaslatot tesz az HEP IT megvalósulásáról készített beszámoló elfogadására, vagy átdolgoztatására, valamint szükség szerinti módosítására.

A HEP Fórum egy-egy beavatkozási terület végrehajtására felelőst jelölhet ki tagjai közül, illetve újabb munkacsoportokat hozhat létre.

Monitoring és visszacsatolás

A Helyi Esélyegyenlőségi Program megvalósulását, végrehajtását a HEP Fórum ellenőrzi, és javaslatot készít a HEP szükség szerinti aktualizálására az egyes beavatkozási területek felelőseinek, illetve a létrehozott munkacsoportok beszámolóinak alapján.

Nyilvánosság

A program elfogadását megelőzően, a véleménynyilvánítás lehetőségének biztosítása érdekében nyilvános fórumot hívunk össze.

A véleményformálás lehetőségét biztosítja az Helyi Esélyegyenlőségi Program nyilvánosságra hozatala is, valamint a megvalósítás folyamatát koordináló HEP Fórum első ülésének mihamarabbi összehívása.

A nyilvánosság folyamatos biztosítására legalább évente tájékoztatjuk a program megvalósításában elért eredményekről, a monitoring eredményeiről a település döntéshozóit, tisztségviselőit, az intézményeket és az együttműködő szakmai és társadalmi partnerek képviselőit.

A HEP Fórum által végzett éves monitoring vizsgálatok eredményeit nyilvánosságra hozzuk a személyes adatok védelmének biztosítása mellett. A nyilvánosság biztosítására az önkormányzat honlapja, a helyi média áll rendelkezésre. Az eredményekre felhívjuk a figyelmet az önkormányzat és intézményeinek különböző rendezvényein, beépítjük kiadványainkba, a tolerancia, a befogadás, a hátrányos helyzetűek támogatásának fontosságát igyekszünk megértetni a lakossággal, a támogató szakmai és társadalmi környezet kialakítása érdekében.

Az esélyegyenlőséggel összefüggő feladatokért az alábbi személyek/csoportok felelősek:

A Helyi Esélyegyenlőségi Program végrehajtásáért az önkormányzat részéről a **családsegítő- és gyermekjóléti szolgálat családgondozója** felel.⁴⁵

Az ő feladata és felelőssége a HEP Fórum létrejöttének szervezése, működésének sokoldalú támogatása, az önkormányzat és a HEP Fórum közötti kapcsolat biztosítása.

Folyamatosan együttműködik a HEP Fórum vezetőjével.

Felelősségi körébe tartozó, az alábbiakban felsorolt tevékenységeit a HEP Fórum vagy annak valamely munkacsoportjának bevonásával és támogatásával végzi.

Felel azért, hogy a település minden lakója és az érintett szakmai és társadalmi partnerek számára elérhető legyen a Helyi Esélyegyenlőségi Program.

Figyelemmel kíséri azt, hogy az önkormányzat döntéshozói, tisztségviselői és intézményeinek dolgozói megismerik és követik a HEP-ben foglaltakat.

Támogatnia kell, hogy az önkormányzat, illetve intézményeinek vezetői minden ponton megkapják a szükséges felkészítést és segítséget a HEP végrehajtásához.

Kötelessége az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben meg tennie a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményezni, és a jogsértés következményeinek elhárításáról intézkedni

A HEP Fórum vezetőjének feladata és felelőssége:

a HEP IT megvalósításának koordinálása (a HEP IT-ben érintett felek tevékenységének összehangolása, instruálása),

a HEP IT végrehajtásának nyomon követése,

az esélyegyenlőség sérülésére vonatkozó esetleges panaszok kivizsgálása az önkormányzat felelőssével közösen

a HEP Fórum összehívása és működtetése.

A település vezetése, az önkormányzat tisztségviselői és a települési intézmények vezetői felelősek azért, hogy ismerjék az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó jogi előírásokat, biztosítsák a diszkriminációmentes intézményi szolgáltatásokat, a befogadó és toleráns légkört, és megragadjanak minden alkalmat, hogy az esélyegyenlőséggel kapcsolatos ismereteiket bővítő képzésen, egyéb programon részt vegyenek.

Felelősségük továbbá, hogy ismerjék a HEP IT-ben foglaltakat és közreműködjenek annak megvalósításában.

Az esélyegyenlőség sérülése esetén hivatalosan jelezzék azt a HEP IT kijelölt irányítóinak.

Az önkormányzati intézmények vezetői intézményi akciótervben gondoskodjanak az Esélyegyenlőségi Programban foglaltaknak az intézményükben történő maradéktalan érvényesüléséről.

Minden, az önkormányzattal és annak intézményeivel szerződéses viszonyban álló, számukra szolgáltatást nyújtó fél felelőssége, hogy megismerje a HEP IT-t, magára nézve kötelezőként kövesse azt, és megfeleljen az elvárásainak, amelyre vonatkozó passzust a jövőben bele kell foglalni a szerződésbe. Szükséges továbbá, hogy a jogszabály által előírt feladat-megosztás, együttműködési kötelezettség alapján a települési önkormányzattal kapcsolatban álló szereplők ismerjék a HEP-et, annak megvalósításában aktív szerepet vállaljanak. (Ld. pl. a köznevelési intézmények fenntartása és működtetése.)

⁴⁵ 2015. évi felülvizsgálat alapján módosított tartalom.

Érvényesülés, módosítás

Amennyiben a kétévente előírt – de ennél gyakrabban, pl. évente is elvégezhető - felülvizsgálat során kiderül, hogy a HEP IT-ben vállalt célokat nem sikerül teljesíteni, a HEP Fórum 30 napon belül jelentést kér a beavatkozási terület felelősétől, amelyben bemutatja az indikátorok teljesülése elmaradásának okait, és a beavatkozási tevékenységek korrekciójára, kiegészítésére vonatkozó intézkedési tervjavaslatát annak érdekében, hogy a célok teljesíthetők legyenek. A HEP Fórum a beszámolót a benyújtástól számított 30 napon belül megtárgyalja és javaslatot tesz az önkormányzat képviselőtestületének a szükséges intézkedésekre.

A program szándékos mulasztásból fakadó nem teljesülése esetén az HEP IT végrehajtásáért felelős személy intézkedik a felelős(ök) meghatározásáról, és – szükség esetén – felelősségre vonásáról.

Az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben az HEP IT végrehajtásáért felelős személy megteszi a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményez, és intézkedik a jogsértés következményeinek elhárításáról.

Az HEP IT-t mindenképp módosítani szükséges, ha megállapításaiban lényeges változás következik be, illetve amennyiben a tervezett beavatkozások nem elegendő módon járulnak hozzá a kitűzött célok megvalósításához.

4. Elfogadás módja és dátuma

I. Fülöpszállás Községi Önkormányzat Helyi Esélyegyenlőségi Programjának szakmai és társadalmi vitája megtörtént. Az itt született észrevételeket a megvitatást követően a HEP Intézkedési Tervébe beépítettük.

II. Ezt követően Fülöpszállás Községi Önkormányzat képviselő-testülete a Helyi Esélyegyenlőségi Programot (melynek része az Intézkedési Terv) megvitatta és 89/2013.(XII.10.) számú határozatával elfogadta.

Fülöpszállás, 2013. 12. 10.

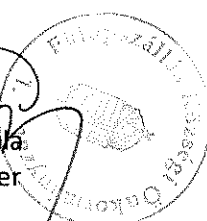
Cseh Szakáll Sándor
polgármester

III. Fülöpszállás Községi Önkormányzat képviselő-testülete a Helyi Esélyegyenlőségi Program felülvizsgálatát elvégezte és 73/2015.(XII.15.) számú határozatával elfogadta.

Fülöpszállás, 2015. 12. 15.

Gubacsi Gyula
polgármester

Fülöpszállás Községi Önkormányzat Képviselő-testülete
6085 Fülöpszállás, Kossuth L. u. 2.

KIVONAT

Fülöpszállás Község Önkormányzata Képviselő-testületének 2015. december 15-én tartott ülésének jegyzőkönyvéből

Kihagyva a kihagyandókat.

73/2015.(XII.15.) kt. számú
HEP felülvizsgálatának elfogadása

Határozat

Fülöpszállás Községi Önkormányzat Képviselő-testülete az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény 31. §-ában foglaltaknak megfelelően Fülöpszállás Községi Önkormányzat Helyi Esélyegyenlőségi Programjának felülvizsgálatát a jegyzőkönyvhöz mellékelt formában elfogadja.

Felelős: Gubacsi Gyula polgármester,

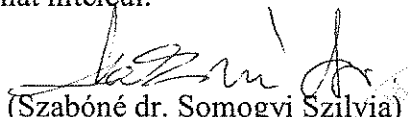
Szabóné dr. Somogyi Szilvia jegyző.

Határidő: 2015. december 31.

Gubacsi Gyula sk.
polgármester

Szabóné dr. Somogyi Szilvia sk.
jegyző

A kivonat hitelül.

(Szabóné dr. Somogyi Szilvia)
jegyző

Helyi esélyegyenlőségi program felülvizsgálata			Változások listája
Település neve:			Fülpöszállás
TKKI Igazgatóság (csak település)			
HEP előterjesztése (képviselő testület elé)			2015. december 15.
HEP-et készítette (1)			Szabóné dr. Somogyi Szilvia jegyző
HEP-et készítette (2)			
HEP-et készítette (3)			
A változások listáját kitöltötte:			Szabóné dr. Somogyi Szilvia jegyző
A kitételek dátuma:			2015. december 16.
HEP (a listában szereplő eltéréseket is tartalmazó) elfogadása (határozat dátuma)			73/2015.(XII.15.) kt. Számú határozat
A HEP felülvizsgálata során a következő változások történtek:			
HEP fejezet	eltérés (i)	nem változott (i)	a változás leírása
1. Jogszabályi háttér bemutatása			
1.1 A program készítését előíró jogszabályi környezet rövid bemutatása		i	
1.2 Az esélyegyenlőségi célcsoportokat érintő helyi szabályozás rövid bemutatása.	i		szöveg
2. Stratégiai környezet bemutatása			
2.1 Kapcsolódás helyi stratégiai és települési önkormányzati dokumentumokkal, koncepciókkal, programokkal	i		szöveg
2.2 A helyi esélyegyenlőségi program térségi, társulási kapcsolódásainak bemutatása		i	
2.3 A települési önkormányzat rendelkezésére álló, az esélyegyenlőség szempontjából releváns adatok, kutatások áttekintése, adathiányok kimutatása.		i	
3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége			
3.1 Jövedelmi és vagyoni helyzet	i		szöveg, táblázat
3.2 Foglalkoztatottság, munkaerő-piaci integráció		i	
a) foglalkoztatottak, munkanélküliek, tartós munkanélküliek száma, aránya	i		szöveg, táblázat
b) alacsony iskolai végzettségűek foglalkoztatottsága	i		szöveg, táblázat
c) közfoglalkoztatás		i	

d) a foglalkoztatáshoz való hozzáférés esélyének mobilitási, információs és egyéb tényezői (pl. közlekedés, potenciális munkalehetőségek, tervezett beruházások, lehetséges vállalkozási területek, helyben/terségben működő foglalkoztatási programok stb.)	i		
e) fiatalok foglalkoztatását és az oktatásból a munkaerőpiacra való átmenetet megkönnyítő programok a településen; képzéshez, továbbképzéshez való hozzáférésük	i		
f) munkaerő-piaci integrációt segítő szervezetek és szolgáltatások feltérképezése (pl. felnőttképzéshez és egyéb munkaerő-piaci szolgáltatásokhoz való hozzáférés, helyi foglalkoztatási programok)	i		
g) mélyszegénységben élők és romák települési önkormányzati saját fenntartású intézményekben történő foglalkoztatása	i		
h) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén	i		
3.3 Pénzbeli és természetbeni szociális ellátások, aktív korúak ellátása, munkanélküliséghez kapcsolódó támogatások	i		szöveg, táblázat
a) igényelt, illetve megállapított támogatások összege, száma stb.	i		szöveg
3.4 Lakhatás, lakáshoz jutás, lakhatási szegregáció	i		
a) bérlakás-állomány	i		
b) szociális lakhatás	i		
c) egyéb lakáscélra használt nem lakáscélú ingatlanok	i		
d) elégtelen lakhatási körülmények, veszélyeztetett lakhatási helyzetek, hajléktalanság	i		
e) lakhatást segítő támogatások	i		szöveg
f) eladósodottság	i		
g) lakhatás egyéb jellemzői: külterületeken és nem lakóövezetben elhelyezkedő lakások, minőségi közszolgáltatásokhoz, közműszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez való hozzáférés bemutatása	i		
3.5 Telepek, szegregátumok helyzete	i		
a) a telep/szegregátum mint lakókörnyezet jellemzői (kiterjedtsége, területi elhelyezkedése, megközelíthetősége, lakásállományának állapota, közműellátottsága, közszolgáltatásokhoz való hozzáférés lehetőségei, egyéb környezet-egészségügyi jellemzői stb.)	i		

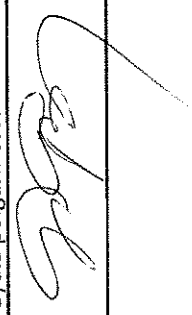
b) a telepen/szegregátumokban élők száma, társadalmi problémák szempontjából főbb jellemzői (pl. életkori megoszlás, foglalkoztatottsági helyzet, segélyezettek, hátrányos, halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek aránya stb.)			i	
c) szegregációval veszélyeztetett területek, a lakosság területi átrendeződésének folyamatai			i	
3.6 Egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés			i	
a) az egészségügyi alapszolgáltatásokhoz, szakellátáshoz való hozzáférés			i	
b) prevenció és szűrőprogramokhoz (pl. népegészségügyi, koragyermekkori kötelező szűrésekhez) való hozzáférés			i	
c) fejlesztő és rehabilitációs ellátáshoz való hozzáférés			i	
d) közétkeztetésben az egészséges táplálkozás szempontjainak megjelenése			i	
e) sportprogramokhoz való hozzáférés			i	
f) személyes gondoskodást nyújtó szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés	i			szöveg
g) hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése a szolgáltatások nyújtásakor			i	
h) pozitív diszkrimináció (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások) a szociális és az egészségügyi ellátórendszer keretein belül	i			szöveg, táblázat
3.7 Közösségi viszonyok, helyi közélet bemutatása				
a) közösségi élet színterei, fórumai			i	
b) közösségi együttélés jellemzői (pl. etnikai konfliktusok és kezelésük)			i	
c) helyi közösségi szolidaritás megnyilvánulásai (adományozás, önkéntes munka stb.)			i	
3.8 A roma nemzeti önkormányzat célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége, partnersége a települési önkormányzattal			i	
3.9 Következtetések: Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása, megjelenése az intézkedési tervben.			i	
4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység				
4.1 A gyermekek helyzetének általános jellemzői (pl. gyermekek száma, aránya, életkori megoszlása, demográfiai trendek stb.)	i			szöveg, táblázatok

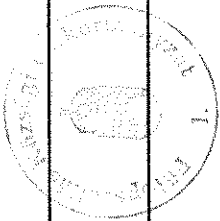
a) veszélyeztetett és védelembe vett, hátrányos helyzetű, illetve halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek, valamint fogyatékossgal élő gyermekek száma és aránya, egészségügyi, szociális, lakhatási helyzete	i			
b) rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek száma	i			szöveg, táblázat
c) gyermek jogán járó helyi juttatásokban részesülők száma, aránya	i			szöveg
d) kedvezményes iskolai étkeztetésben részesülők száma, aránya	i			szöveg, táblázat
e) magyar állampolgársággal nem rendelkező gyermekek száma, aránya	i			
4.2 Szegregált, teleszerű lakókörnyezetben élő gyermekek helyzete, esélyegyenlősége	i			
4.3 A hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint fogyatékossgal élő gyermekek szolgáltatásokhoz való hozzáférése	i			szöveg
a) védőnői ellátás jellemzői (pl. a védőnő által ellátott települések száma, egy védőnőre jutott ellátott, betöltetlen státuszok)	i			
b) gyermekorvosi ellátás jellemzői (pl. házi gyermekorvoshoz, gyermek szakorvosi ellátáshoz való hozzáférés, betöltetlen házi gyermekorvosi praxisok száma)	i			szöveg
c) 0-7 éves korúak speciális (egészségügyi-szociális-oktatási) ellátási igényeire (pl. korai fejlesztésre, rehabilitációra) vonatkozó adatok	i			
d) gyermekjóléti alapellátás	i			szöveg
e) gyermekvédelem	i			szöveg
f) krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások	i			
g) egészségfejlesztési, sport-, szabadidős és szünidős programokhoz való hozzáférés	i			
h) gyermekétkeztetés (intézményi, hétvégi, szünidei)	i			szöveg
i) hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése a szolgáltatások nyújtásakor	i			
j) pozitív diszkrimináció (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások) az ellátórendszerek keretein belül	i			
4.4 A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek/tanulók, valamint fogyatékossgal élő gyerekek közoktatási lehetőségei és esélyegyenlősége	i			
a) a hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint sajátos nevelési igényű és beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermekek/tanulók óvodai, iskolai ellátása	i			

b) a közneveléshez kapcsolódó kiegészítő szolgáltatások (pl. iskolára/óvodára jutó gyógypedagógusok, iskolapszichológusok száma stb.)		i	
c) hátrányos megkülönböztetés és jogellenes elkülönítés az oktatás, képzés területén, az intézmények között és az egyes intézményeken belüli szegregációs jelenségek		i	
d) az intézmények között a tanulók iskolai eredményességében, az oktatás hatékonyságában mutatkozó eltérések		i	
e) pozitív diszkrimináció (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások)		i	
4.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása, megjelenése az intézkedési tervben.		i	
5. A nők helyzete, esélyegyenlősége			
5.1 A nők gazdasági szerepe és esélyegyenlősége		i	
a) foglalkoztatás és munkanélküliség a nők körében		i	
b) nők részvétele foglalkoztatást segítő és képzési programokban		i	
c) alacsony iskolai végzettségű nők elhelyezkedési lehetőségei		i	
d) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén (pl. bérkülönbség)		i	
5.2 A munkaerő-piaci és családi feladatok összeegyeztetését segítő szolgáltatások (pl. bölcsődei, családi napközi, óvodai férőhelyek, férőhelyhiány; közintézményekben rugalmas munkaidő, családbarát munkahelyi megoldások stb.)		i	
5.3 Családtervezés, anya- és gyermekgondozás területe		i	
5.4 A nőket érő erőszak, családon belüli erőszak		i	
5.5 Krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások (pl. anyaoththon, családok átmeneti otthona)		i	
5.6 A nők szerepe a helyi közéletben		i	
5.7 A nőket helyi szinten fokozottan érintő társadalmi problémák és felszámolásukra irányuló kezdeményezések		i	
5.8 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása, megjelenése az intézkedési tervben.		i	
6. Az idősek helyzete, esélyegyenlősége			
6.1 Az időskorú népesség főbb jellemzői (pl. száma, aránya, jövedelmi helyzete, demográfiai trendek stb.)	i		szöveg, táblázat
6.2 Idősek munkaerő-piaci helyzete			
a) idősek, nyugdíjasok foglalkoztatottsága		i	

b) tevékeny időskor (pl. élethosszig tartó tanulás, idősek, nyugdíjasok foglalkoztatásának lehetőségei a közintézményekben, foglalkoztatásukat támogató egyéb programok a településen)	i		
c) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén	i		
6.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés	i		
a) az idősek egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférése	i		szöveg
b) kulturális, közművelődési szolgáltatásokhoz való hozzáférés	i		
c) idősek informatikai jártassága	i		
6.4 Az időseket, az életkorral járó sajátos igények kielégítését célzó programok a településen	i		
6.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása, megjelenése az intézkedési tervben.	i		
7. A fogyasztókkal élők helyzete, esélyegyenlősége			
7.1 A településen foglalkozással élő személyek főbb jellemzői, sajátos problémái	i		
a) fogyasztókkal élők foglalkoztatásának lehetőségei, foglalkoztatottsága (pl. védett foglalkoztatás, közfoglalkoztatás)	i		
b) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén	i		
c) önálló életvitelt támogató helyi intézmények, szolgáltatások, programok	i		
7.2 Fogyatékkal élő személyek pénzbeli és természetbeni ellátása, kedvezményei	i		
7.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés lehetőségei, akadálymentesítés	i		
a) települési önkormányzati tulajdonban lévő középületek akadálymentesíthetősége	i		
b) közszolgáltatásokhoz, kulturális és sportprogramokhoz való hozzáférés lehetőségei, fizikai, információs és kommunikációs akadálymentesíthettség, lakóépületek, szolgáltató épületek akadálymentesíthetősége	i		
c) munkahelyek akadálymentesíthetősége	i		
d) közösségi közlekedés, járdák, parkok akadálymentesíthetősége	i		
e) fogyatékos személyek számára rendelkezésre álló helyi szolgáltatások (pl. speciális közlekedési megoldások, fogyatékosok nappali intézménye, stb.)	i		

f) pozitív diszkrimináció (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások)		i		
7.4 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása, megjelenése az intézkedési tervben.		i		
8. Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása				
a) a 3-7. pontban szereplő területeket érintő civil, egyházi szolgáltató és érdekvédelmi szervezetek, önszerveződések feltérképezése (pl. közfeladatot ellátó szervezetek száma közfeladatonként bemutatva, önkéntesek száma, partnerségi megállapodások száma stb.)		i		
b) önkormányzati, nemzeti önkormányzati, egyházi és civil szektor közötti partnerség bemutatása		i		
c) önkormányzatok közötti, illetve térségi, területi társulásokkal való partnerség		i		
d) a nemzeti önkormányzatok célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége		i		
e) civil szervezetek célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége		i		
f) for-profit szereplők részvétele a helyi esélyegyenlőségi feladatok ellátásában.		i		
9. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága				
a) a helyzetlemezben meghatározott esélyegyenlőségi problémák kapcsán érintett nemzeti önkormányzatok, egyéb partnerek (állami vagy önkormányzati intézmények, egyházak, civil szervezetek, stb.) bevonásának eszközei és eljárásai a helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének folyamatába		i		
b) az a) pont szerinti szervezetek és a lakosság végrehajtással kapcsolatos észrevételeinek visszacsatolását szolgáló eszközök bemutatása.		i		
Intézkedési terv opcionális részei				
Megvalósítás		i		felülvizsgálati záradék
Elfogadás				
10. Intézkedési tervben történt változások				határidők
10.1 Mélyszegénységben élő személyek, romák		i		intézkedés címe, határidők
10.2 Gyermekek		i		határidők
10.3 Nők		i		határidők
10.4 Idős személyek		i		határidők
10.5 Fogyatékkal élő személyek		i		határidők

A változások listáját készítette:				Szabóné dr. Somogyi Szilvia jegyző	
Az eltérések listát készítette (alírással)					
Az eltérés listát jóvá hagyta (nyomtatott)				Gubacsi Gyula polgármester	
Az eltérés listát jóváhagyta (alírással)					ph

Fülöpszállás Községi Önkormányzat Képviselő-testülete
6085 Fülöpszállás, Kossuth L. u. 2.
Szám:1179-7/2017.

KIVONAT

Fülöpszállás Községi Önkormányzat Képviselő-testületének 2017. november 23- án megtartott nyilvános ülése jegyzőkönyvéből
Kihagyva a kihagyandóak!

76/2017.(XI.23.)kt.számú

Határozat

A Helyi Esélyegyenlőségi Program felülvizsgálatáról

Fülöpszállás község Önkormányzati Képviselő-testülete megtárgyalta a 89/2013.(XII.10.) számú határozattal elfogadott Helyi Esélyegyenlőségi Program áttekintését, felülvizsgálatát és a következő döntést hozta:

Fülöpszállás község Önkormányzati Képviselő-testülete az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény 31.§ (4) bekezdésében foglalt kötelezettségének, a kétévente előírt áttekintésnek eleget tett, a program határidőre megvalósult intézkedéseinek teljesítését elfogadja, megállapítja, hogy felülvizsgálat nem szükséges, így a Helyi Esélyegyenlőségi Programot változatlan formában helybenhagyja.

Határidő: 2017. november 30.

Felelős: Gubacsi Gyula polgármester
Mátyás Kinga HEP referens

Gubacsi Gyula sk.
Polgármester

Simon László sk.
jegyzői feladatokat ellátó aljegyző

A kivonat hitelül:

Simon László

jegyzői feladatokat ellátó aljegyző

